

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LIPTOVSKÉ KLÁČANY NÁVRH

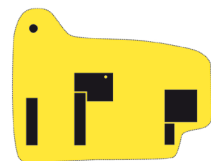
SMERNÁ ČASŤ

OBSTARÁVATEĽ

Obec Liptovské Kláčany

SPRACOVATEĽ

inštitút priestorového **plánovania**

09/2024

OBSTARÁVATEĽ

Názov Obec Liptovské Kláčany
Sídlo Liptovské Kláčany 72
032 14 Ľubel'a
IČO 00315451
DIČ 2020581497

Starosta obce Ing. Ján Hollý

Odborne spôsobilá osoba Ing. arch. Adriana Mlynčeková, PhD.
Registračné číslo 365

odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD v zmysle § 2a Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení účinnom do 31. marca 2024, resp. podľa § 12 Zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní.

SPRACOVATEĽ

Názov Inštitút priestorového plánovania
Sídlo Ľubľanská 1, 831 02 Bratislava
IČO 360 64 645
DIČ 2021694158

inštitút priestorového **plánovania**

Predseda Ing. Ľubomír Macák

Hlavný riešiteľ pre urbanizmus Ing. Matúš Bizoň, PhD.
autorizovaný architekt
Registračné číslo autorizácie: 2539 AA

Hlavná riešiteľka pre krajinu Ing. Monika Lachmannová, PhD.
autorizovaná krajinná architektka
Registračné číslo autorizácie: 0049 KA

RIEŠITELSKÝ KOLEKTÍV

Urbanizmus a územné plánovanie	Ing. Matúš Bizoň, PhD. Ing. Kristína Dunajová
Odborná spolupráca	Ing. arch. Ľubomír Klaučo
Demografia, domový a bytový fond	Bc. Radka Siváková
Hospodárstvo a ekonomika	Ing. Ľubomír Macák
Ochrana prírody a životné prostredie	Ing. Kristína Dunajová
Tvorba krajiny, ÚSES a zeleň	Ing. Monika Lachmannová, PhD.
Občianska vybavenosť Kultúrne a historické hodnoty Šport, rekreácia a cestovný ruch	Mgr. Filip Polonský, Ph.D.
Doprava	Ing. Matúš Bizoň, PhD. Mgr. Filip Polonský, Ph.D.
Technická infraštruktúra	Ing. Vasil' Ded'o Mgr. Filip Polonský, Ph.D.
Zábery pôdy	Ing. Kristína Dunajová Mgr. Filip Polonský, Ph.D.

GRAFICKÁ ČASŤ

ZOZNAM VÝKRESOV ÚZEMNÉHO PLÁNU

1.	Výkres širších vzťahov	M = 1 : 50 000
2A.1	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia	M = 1 : 5 000
2A.2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia	M = 1 : 10 000
2B.1	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	M = 1 : 5 000
2B.2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	M = 1 : 10 000
3.	Výkres verejného dopravného vybavenia	M = 1 : 10 000
4.	Výkresy verejného technického vybavenia	M = 1 : 10 000
5.	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov Územného systému ekologickej stability	M = 1 : 10 000
6.	Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej a lesnej pôde	M = 1 : 10 000

OBSAH

A.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	- 7 -
A.1	ÚVOD.....	- 7 -
A.2	HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI	- 7 -
A.2.1	Dôvody pre obstaranie územného plánu	- 7 -
A.2.2	Hlavné ciele riešenia	- 8 -
A.2.3	Hlavné problémy riešenia	- 8 -
A.3	VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU.....	- 10 -
A.4	SÚLAD RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM	- 10 -
B.	RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE SMERNÁ ČASŤ.....	- 11 -
B.1	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ POPIS	- 11 -
B.1.1	Vymedzenie riešeného územia.....	- 11 -
B.1.2	Členenie riešeného územia.....	- 13 -
B.1.3	Geografický opis územia	- 17 -
B.2	VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASŤÍ NADRADENEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE	- 20 -
B.3	ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY	- 21 -
B.3.1	Demografické predpoklady rozvoja	- 21 -
B.3.2	Ekonomické predpoklady rozvoja	- 25 -
B.4	RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA	- 29 -
B.4.1	Národné súvislosti	- 29 -
B.4.2	Regionálne súvislosti.....	- 30 -
B.4.3	Riešenie záujmového územia.....	- 30 -
B.5	NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	- 31 -
B.5.1	Východiská formovania priestorového usporiadania	- 31 -
B.5.2	Návrh priestorového usporiadania	- 32 -
B.5.3	Intenzita využitia územia	- 35 -
B.6	NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA	- 36 -
B.7	NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE	- 39 -
B.7.1	Domový a bytový fond	- 39 -
B.7.2	Bývanie.....	- 42 -
B.7.3	Občianska vybavenosť	- 42 -
B.7.4	Sociálna infraštruktúra	- 44 -
B.7.5	Hospodárstvo a výroba	- 44 -
B.7.6	Kultúrno – historické hodnoty	- 47 -
B.7.7	Cestovný ruch, turizmus, šport a rekreácia	- 48 -
B.8	VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA	- 50 -
B.9	VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	- 50 -
B.9.1	Ochranné pásma	- 50 -
B.9.2	Chránená územia	- 55 -
B.10	NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI.....	- 58 -
B.10.1	Záujmy obrany štátu	- 58 -
B.10.2	Civilná ochrana obyvateľstva.....	- 58 -
B.10.3	Ochrana pred povodňami.....	- 58 -
B.10.4	Požiarna ochrana	- 61 -
B.11	NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ	- 62 -
B.11.1	Ochrana prírody.....	- 62 -
B.11.2	Územný systém ekologickej stability	- 67 -
B.11.3	Tvorba krajiny.....	- 68 -
B.11.4	Návrh riešenia sídelnej a krajinnej zelene	- 72 -
B.12	NÁVRH DOPRAVNÉHO VYBAVENIA	- 74 -
B.12.1	Širšie dopravné vzťahy.....	- 74 -
B.12.2	Pešia doprava.....	- 75 -
B.12.3	Cyklistická doprava	- 75 -

B.12.4	Cestná doprava	- 75 -
B.12.5	Statická doprava	- 77 -
B.12.6	Verejná doprava	- 77 -
B.12.7	Železničná doprava	- 78 -
B.12.8	Letecká doprava	- 78 -
B.13	NÁVRH TECHNICKÉHO VYBAVENIA	- 80 -
B.13.1	Zásobovanie elektrickou energiou	- 80 -
B.13.2	Zásobovanie vodou	- 81 -
B.13.3	Odkanalizovanie	- 83 -
B.13.4	Telekomunikačné a informačné siete	- 83 -
B.13.5	Zásobovanie plynom	- 84 -
B.13.6	Zásobovanie teplom	- 84 -
B.13.7	Vodné toky a plochy	- 84 -
B.14	KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	- 86 -
B.14.1	Klimatická agenda	- 86 -
B.14.2	Starostlivosť o životné prostredie	- 86 -
B.14.3	Hodnotenie predpokladaných vplyvov územného plánu na životné prostredie	- 92 -
B.15	VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	- 93 -
B.16	VYMEDZENIE PLŔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	- 94 -
B.17	VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PŔDY A LESNEJ PŔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY	- 95 -
B.17.1	Prehľad záberov	- 95 -
B.17.2	Rozsah záberov	- 96 -
B.17.3	Zdôvodnenie rozsahu záberu a zdôvodnenie nevyhnutnosti a opodstatnenosti takéhoto záberu	- 98 -
B.17.4	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	- 99 -
B.18	HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA	- 103 -
C.	NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASŤI	- 106 -

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1 Úvod

Územný plán je spoločenská dohoda o využití územia. Po schválení v zastupiteľstve obce Liptovské Kláčany stanoví záväzné zásady a regulatívy, v zmysle ktorých budú v obci usmerňované investičné činnosti stavebného charakteru. Na jednej strane môže limitovať rozvojové zámery vlastníkov pozemkov a parciel, no na strane druhej bude chrániť celú obec pred neprímeranými rozvojovými zámermi. Navyše v prípade potreby môže byť územný plán zákonom stanoveným postupom kedykoľvek aktualizovaný.

Rozhodujúcu úlohu v celom procese prípravy bude mať obec. Tá má úlohu objednávateľa, obstarávateľa, mediátora, ako aj schvaľujúceho orgánu.

V apríli roku 2024 vstúpil do platnosti Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní, ktorý tvorí základný legislatívny rámec SR pre procesy územného plánovania. V jeho prechodných ustanoveniach, uvedených v § 40, ods. (5) sa však uvádza, že Územnoplánovacia dokumentácia, ktorej obstarávanie sa začalo oznámením o začatí obstarávania územnoplánovacej dokumentácie podľa doterajších predpisov a neskončilo schválením územnoplánovacej dokumentácie do 31. marca 2024, sa dokončí podľa predpisu účinného v čase začatia obstarávania. Z uvedeného vyplýva, že proces obstarania, spracovania a schvaľovania tohto Územného plánu obce Liptovské Kláčany sa riadi Zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a Vyhláškou č. 55/2001 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v zneniach účinnými do 31. marca 2024

Obsah a rozsah územného plánu na úrovni obce definuje § 11 pôvodného Stavebného zákona č. 50/1976 Zb. v znení účinnom do 31. marca 2024 a tiež § 12 jeho vykonávacej Vyhlášky. 55/2001 Z. z. v znení účinnom do 31. marca 2024.

Spôsob spracovania Územného plánu obce Liptovské Kláčany, ako aj bližšie určenie jeho obsahu, rozsahu, ako aj zoznam požadovaných výkresov grafickej časti, sú uvedené v Zadaní, ktoré je spracované podľa § 20 Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení účinnom do 31. marca 2024. Zadanie Územného plánu obce Liptovské Kláčany bolo schválené Uznesením Obecného zastupiteľstva Liptovské Kláčany č. 14/2024 dňa 4.4.2024.

A.2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

A.2.1 DÔVODY PRE OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

Dôvodom spracovania územného plánu obce Liptovské Kláčany je potreba získania legislatívneho územnoplánovacie nástroja, prostredníctvom ktorého bude možné nielen vyvážené, racionálne a proporčne usmerňovať budúcu možnú výstavbu na území celej obce, ale aj chrániť vzácne krajinné prvky pred akýmkoľvek možným zastavaním.

Dôvodmi pre obstaranie územného plánu sú najmä:

- Príprava právne záväzného dokumentu pre riadenie rozvoja obce, ktorý bude zohľadňovať požiadavky a potreby pre harmonický a koordinovaný rozvoj územia.
- Stanovenie transparentných, jednoznačných a zrozumiteľných podmienok rozvoja územia zohľadňujúcich súčasne i predpokladané rozvojové zámery obce a investorov.
- Stanoviť rozvojové, ako aj ochranné funkcie celého územnosprávneho vymedzenia územia obce, rozvojové funkcie budú definovať plochy na zastavanie budovami, no ochranné výstavbu neumožnia, t.j. budú pred urbanizáciou chrániť tie časti územia obce, kde to bude potrebné.
- Vytvorenie podmienok pre zamedzenie vzniku stavieb v rozpore s územným plánom.

- Vytvorenie podmienok pre rozvoj dopravnej a technickej vybavenosti obce.
- Vytvorenie podmienok pre rozvoj obce v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

A.2.2 Hlavné ciele riešenia

Hlavnými cieľmi, ktoré majú byť predmetom riešenia nového územného plánu sú, predovšetkým:

- Stanovenie regulácie intenzity využitia územia, zodpovedajúcej aktuálnym podmienkam.
- Zohľadnenie rozvojových zámerov obce i podnikateľského prostredia a usmerňovanie investičnej činnosti v území.
- Vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu aktivít zabezpečujúcich pracovné príležitosti pre obyvateľov obce.
- Vytvorenie komfortného harmonického obytného prostredia pre občanov a návštevníkov obce.
- Vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu zariadení občianskej vybavenosti.
- Zabezpečenie adekvátnych podmienok pre športové a rekreačné potreby obyvateľov, a to jednak v zastavanom území obce, ale aj v krajinnom zázemí.
- Riešenie problematiky dopravy, a to najmä elimináciou nepriaznivých účinkov vnútornej a tranzitnej dopravy a dobudovaním uceleného dopravného systému zloženého z cestnej, cyklistickej a pešej dopravy v ich vzájomných súvislostiach.
- Vybavenie územia obce potrebnou technickou infraštruktúrou v súlade so zákonnými požiadavkami, ako aj požiadavkami na pohodlné bývanie.
- Vytvoriť územným plánom základné územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie.
- Zohľadnenie požiadaviek na ochranu prírody a tvorbu krajiny, vrátane ochrany najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy.
- Vymedzenie potrebných verejnoprospešných stavieb.
- Zachovanie vidieckej formy liptovského osídlenia.
- Zohľadnenie regionálnych rozvojových zámerov Žilinského kraja.

Územný plán obce Liptovské Kláčany bude po schválení Obecným zastupiteľstvom obce Liptovské Kláčany v určenom rozsahu záväzným i smerným podkladom v súvislosti s:

- Vypracovaním a schvaľovaním podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie.
- Územným rozhodovaním.
- Vylvlastňovacími konaniami pre verejnoprospešné stavby, ak to bude potrebné.
- Operáciami s pozemkami (rozdeľovanie, delenie, scelovanie, pozemkové úpravy).

A.2.3 Hlavné problémy riešenia

Pred spracovaním vlastného Návrhu Územného plánu obce boli spracované Prieskumy a rozbor, ktorých cieľom bolo získanie komplexných poznatkov o stave a možnostiach vývoja priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, ako aj určenie problémov a stretov záujmov v riešenom území, potrebných na spracovanie zadania, ako aj tohoto návrhu územnoplánovacej dokumentácie.

Všetky identifikované problémy priestorového rozvoja obce, ktoré je potrebné v územnom pláne obce zohľadniť, sú podrobne uvedené na konci každej kapitoly „C“ až „M“ v rámci predchádzajúcej etapy Prieskumy a rozbor ÚPN obce Liptovské Kláčany. Medzi hlavné problémy patria nasledovné:

- Klimatická zmena a adaptácia sídelného prostredia na jej prejavy.

- Kostol sv. Alžbety Uhorskej nie je v zmysle Zákona 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (Pamiatkový zákon) súčasťou pamiatkového fondu, t.j. nie je kultúrnou pamiatkou, čo nielen oslabuje status jeho ochrany, ale aj podhodnocuje jeho potenciál.
- Ťažba nerastov, resp. chránené ložiskové územie a zároveň dobývací priestor pre ťažbu vápenca sa nachádza medzi lesným masívom a vlastným územím obce, čo môže spôsobovať nadmerné zaťaženie územia.
- Rozvojové zámery susednej obce Ľubel'a plynulo prechádzajú do územnosprávneho vymedzenia obec Liptovské Kláčany.
- Cintorín obce Ľubel'a je umiestnený excentricky k svojej obce, čím z polohové hľadiska nadobúda akoby súčasť obce Liptovské Kláčany.
- Blízkosť 2 hospodárskych dvorov v obci Ľubel'a - veľké zdroje znečistenia ovzdušia (štátna sprava ochrany ovzdušia)
- V zmysle územného plánu obce Ľubel'a do riešeného územia zasahujú ochranné pásma poľnohospodárskych dvorov, resp. ich pásma hygienickej ochrany.
- Vodohospodársky významný vodný tok Kláčianka je v rámci II. cyklu aktualizácie „Plánu manažmentu povodňového rizika“ (PMPR) zaradený medzi úseky vodných tokov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom.
- V obci sú na potoku Kláčianka modelovo vymedzené záplavové územia storočnej vody q100, ktoré v zmysle § 20 Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami predstavujú inundačné územie.
- Obec má nedostatočne využitý turistický aj cykloturistický potenciál.
- V kontexte s STN nedostatočná šírka vozovky obecných ciest, ako aj absencia otočiska na zaslepených cestách.
- Skutkový stav miestnych ciest vo viacerých prípadoch nekorešponduje s právnym stavom podľa evidencie katastra nehnuteľností, kde sa cesta nachádza v odlišnej podobe ako ju vymedzuje dotknutá parcela v katastri.
- Viaceré objekty a budovy nerešpektujú ochranné a bezpečnostné pásma zariadení technickej infraštruktúry, káblov a potrubí technickej infraštruktúry, vymedzené v zmysle platných právnych predpisov.
- Nevybudovaná splašková kanalizácia.
- V zmysle Územného plánu regiónu Žilinského samosprávneho kraja je plánované vybudovanie strednotlakového plynovodu od Ružomberka smerom na Liptovský Mikuláš.
- Obec nie je plynofikovaná.
- Nerealizované plochy statickej dopravy pre zariadeniach občianskej vybavenosti.
- Pri viacerých nehnuteľnostiach, najmä pri starších stavbách, nie je možné realizovať parkovanie osobných áut na vlastných pozemkoch.
- Stavebnotechnický stavieb niekoľkých budov a objektov nezodpovedá bezpečnostným požiadavkám, ako aj narušuje estetické vnímanie príjemnej podhorskej scenérie obce.
- Prítomnosť iba základnej občianskej vybavenosti. Dostupnosť k občianskej vybavenosti limitovaná. Obyvatelia sú v mnohých prípadoch nútení využívať prevádzky a inštitúcie vo väčších obciach alebo priamo v okresnom meste Liptovský Mikuláš.
- Nízky počet obyvateľov nevytvára dostatočnú kumulatívnu kúpyschopnosť obyvateľstva pre rozšírenie ponuky vybavenosti a komerčných služieb.
- Nízky počet pracovných príležitostí priamo na území obce. Vysoká dochádzka za prácou alebo do školy.
- Na základe okresnej prognózy vývoja počtu obyvateľov, by mal počet obyvateľov do roku 2040 klesnúť o zhruba 36 obyvateľov.

- Absencia zrealizovaných archeologických prieskumov na území obce, ktorá v kontexte s oprávnenými predpokladmi, že sa v katastri nachádzajú nateraz neznáme archeologické náleziská, vytvára potenciály, ako aj riziká ďalšieho rozvoja obce.
- Ohrozenie pôdy vodnou eróziou a svahovými procesmi, resp. územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.
- Zachovanie chráneného vtáčieho územia a územia európskeho významu s príslušným stupňom ochrany.
- Zachovanie významných biotopov európskeho a národného významu.
- Potreba rešpektovania Zásad starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu.
- Existujúca environmentálna záťaž.

A.3 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

Nakoľko má obec Liptovské Kláčany 378 obyvateľov (SODB 2021), nebola v zmysle § 11 ods. (2) povinná mať územný plán. I tak začala v roku 1995 spracovávať Územný plán sídleneho útvaru. V roku 1995 boli spracované Prieskumy a rozbor, v apríli roku 1997 aj koncept návrhu. Spracovateľom bol ATELIER C, zodpovednou projektantkou bola Ing. arch. Vlasta Cukorová, autorizovaná architektka SK 1066 RA 1296.

Doposiaľ však nie je zrejmé, či bol územný plán legitímne schválený.

V informačnom systéme územnoplánovacích dokumentácií obcí¹ sa registračný list v zmysle § 19a ods. (1) písm. g) nenachádza. Číslo uznesenia o schválení územného plánu ani číslo VZN o vyhlásení záväzných častí riešenia nie je známe.

A.4 SÚLAD RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Obec Liptovské Kláčany ako obstarávateľ územného plánu obce zabezpečil na podklade spracovaných prieskumov a rozborov spracovanie Zadania. Zadanie stanovilo hlavné ciele a požiadavky na spracovanie územného plánu. Po obsahovej a rozsahovej stránke bolo spracované v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a prerokované v súlade s §20 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení účinnom do 31. marca 2024. Po skončení prerokovania a vyhodnotení pripomienok a stanovísk a ich zapracovaní do návrhu zadania, požiadala obec Liptovské Kláčany v zmysle § 20 ods. 5 Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky (Krajský stavebný úrad), ako orgán územného plánovania, o posúdenie, či je obsah zadania v súlade so záväznou časťou schválenej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa a či je obsah zadania a postup jeho obstarania a prerokovania v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

- Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky – Oddelenie územného plánovania listom číslo č. OU-ZA-OVBP1-2024/024188-008 zo dňa 25.3.2024 vydal stanovisko so súhlasom s predloženým návrhom Zadania pre územný plán obce Liptovské Kláčany.
- Zadanie Územného plánu obce Liptovské Kláčany bolo schválené Uznesením Obecného zastupiteľstva Liptovské Kláčany č. 14/2024 dňa 4.4.2024.
- Riešenie Územného plánu obce je spracované v súlade so Zadaním.

¹ <https://www.inforeg.sk/upd/>

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE SMERNÁ ČASŤ

B.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ POPIS

B.1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie Územného plánu obce Liptovské Kláčany je vymedzené hranicami obce Liptovské Kláčany. Tvorí ho jedno katastrálne územie s rovnomenným názvom Liptovské Kláčany, nachádzajúce sa v Žilinskom samosprávnom kraji, v okrese Liptovský Mikuláš.

Susedí s obcami: Malatíny, Partizánska Ľupča, Dúbrava a Ľubel'a.

Celková rozloha územia predstavuje 1 341,2888 ha, čo pri počte obyvateľov 378 (SODB 2021) predstavuje hustotu obyvateľstva 28 obyvateľov na km².

Vymedzenie riešeného územia je graficky vymedzené na nasledujúcej schéme.

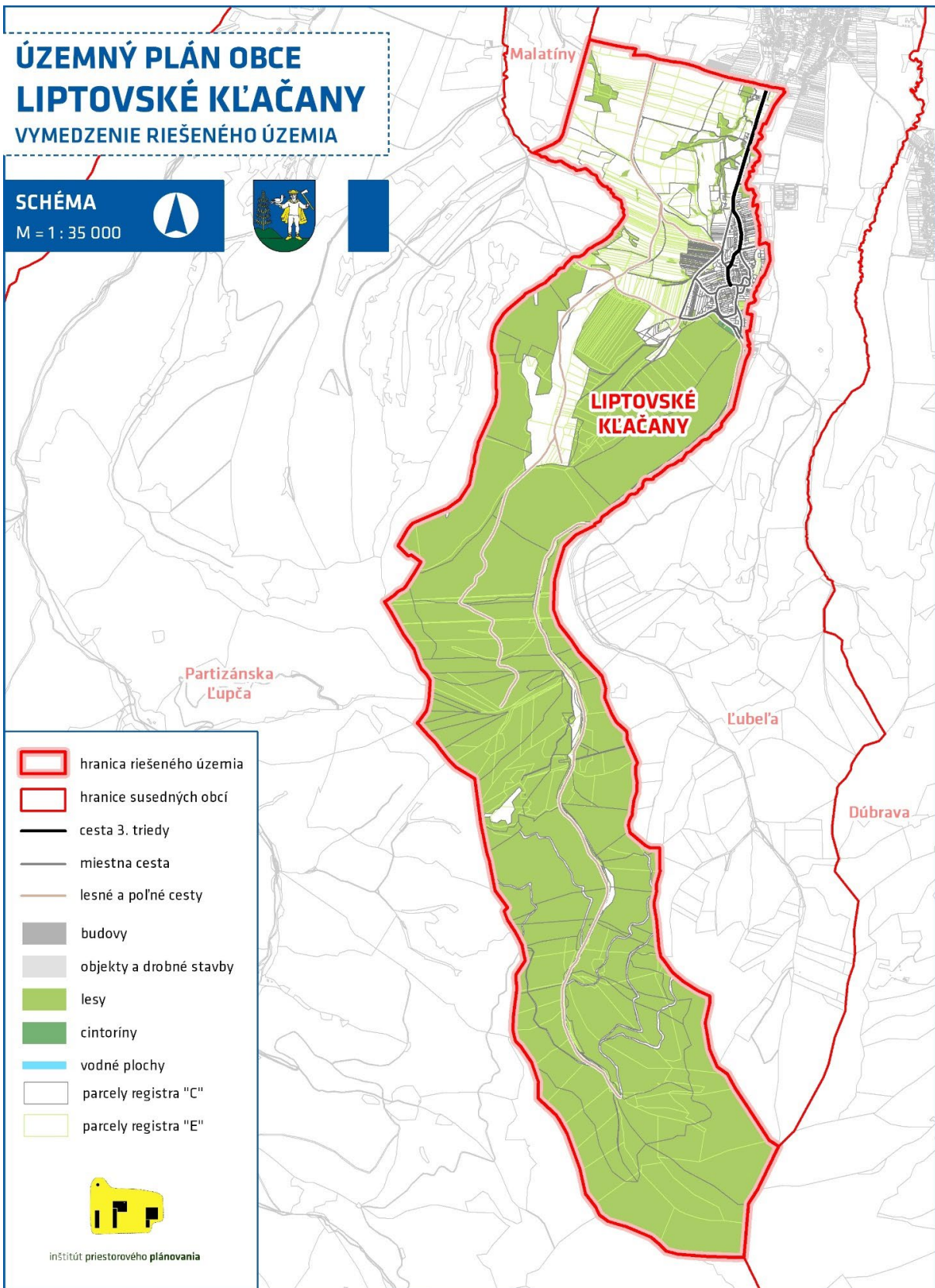

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LIPTOVSKÉ KLAČANY

VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

SCHÉMA

M = 1 : 35 000

B.1.2 ČLENENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Územnosprávne vymedzenie obce sa v zmysle dosahovania cieľov urbanistickej koncepcie člení na priestorovo-funkčné celky, priestorovo-funkčné časti a na skupiny pozemkov.

PRIESTOROVO-FUNKČNÝ CELOK

priestorovo-funkčný celok predstavuje vymedzenú časť územia obce so spoločnou alebo prevládajúcou priestorovou a funkčnou charakteristikou, ktorá sa skladá z viacerých priestorovo-funkčných častí. Každý priestorovo-funkčný celok je určený číselným označením, výmerou, identifikáciou polohy, druhom, významom a charakteristikou.

- Priestorovo-funkčné celky sa z hľadiska druhu členia na prírodné a urbanistické. Urbanistické priestorovo-funkčné celky sa nachádzajú v zastavanom území obce, prírodné priestorovo-funkčné celky sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce.
- Význam priestorovo-funkčného celku určuje vzťah k celému územiu sídla, na základe stanovenej urbanistickej koncepcie.
- Charakteristika priestorovo-funkčného celku určuje cieľový navrhovaný stav priestorovo-funkčného celku na základe stanovenej urbanistickej koncepcie.
- Číselné označenie priestorovo-funkčného celku je jednociferné celé číslo.

PRIESTOROVO-FUNKČNÁ ČASŤ

Priestorovo-funkčná časť predstavuje vymedzenú časť priestorovo-funkčného celku so špecifickou priestorovou a funkčnou charakteristikou v jeho území, ktorá sa skladá z viacerých skupín pozemkov. Každá priestorovo-funkčná časť je určená sú číselným označením, výmerou, identifikáciou polohy a charakteristikou.

- Charakteristika priestorovo-funkčnej časti určuje cieľový navrhovaný stav priestorovo-funkčnej časti na základe stanovenej urbanistickej koncepcie.
- Na úrovni priestorovo-funkčných častí sú stanovené regulačné listy, pričom číslo regulačného listu je totožné s číslom priestorovo-funkčnej časti.
- Číselné označenie priestorovo-funkčnej časti je dvojčiferné celé číslo.

SKUPINY POZEMKOV

Skupiny pozemkov predstavujú regulačné bloky, t.j. najmenšie územné jednotky, na ktoré sa vzťahuje jednotná regulácia funkčného využívania a priestorového usporiadania územia obce. Každá skupina pozemkov, resp. každý regulačný blok je určený druhom, číselným označením, výmerou, základným druhom funkčného využívania, špecifikáciou základného druhu funkčného využívania, neprípustným druhom funkčného využívania, špecifikáciou neprípustného druhu funkčného využívania, regulatívom zastavanosti, regulatívom výšky zástavby a regulatívom vegetačných plôch. V niektorých prípadoch môže byť skupina pozemkov, resp. regulačný blok doplnený aj regulatívom veľkosti stavebného pozemku.

- Druh skupiny pozemkov môže byť stavebný, vegetácia a vodstvo alebo verejný priestor.
- Pre účely regulácie sa územie obce člení bezo zvyšku na skupiny pozemkov, resp. na regulačné bloky, ktoré predstavujú základnú jednotku pre stanovenie možnosti využitia spolu so základnými hmotovo – priestorovými charakteristikami. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia určujú podmienky využívania územia pre jednotlivé pozemky, zahrnuté do takto vymedzených skupín pozemkov.
- Hranice skupín pozemkov tvoria väčšinou uličné koridory, alebo vymedzené územia plôch areálovej vybavenosti. Skupiny pozemkov sú základnými jednotkami funkčnej i hmotovo-priestorovej regulácie, a tak ich môžeme označiť aj ako regulačné bloky. Regulačné bloky, resp. skupiny pozemkov týmto spôsobom reprezentujú relatívne homogénne funkčno – priestorové entity.

- Pre každú skupinu pozemkov, resp. pre každý regulačný blok je v regulačnom liste stanovený rozsah činností pre jednotlivé priestory tak, aby sa ich aplikáciou vytváralo hodnotné urbanizované prostredie vidieckej obce a vylúčilo znehodnocovanie obytného alebo krajinného prostredia, prípadne zabránilo vzájomnému obmedzovaniu rozdielnym a konfliktným užívaním susediacich pozemkov.
- Číselné označenie skupiny pozemkov, t.j. regulačného bloku je trojčiferné celé číslo.

V riešenom území obce Gôtovany je vymedzených celkovo 3 priestorovo-funkčných celkov jednociferného číslovania 1 až 3, následne 26 priestorovo-funkčných častí dvojčiferného číslovania 11 až 37 a tiež 158 skupín pozemkov trojčiferného číslovania 101 až 262. Ich vymedzenie je znázornené v grafickej časti územného plánu. Vo výkresoch č. 2A.1 a 2A.2 je premietnuté priestorové vymedzenie skupín pozemkov spoločne so základnými druhmi funkčného využitia a špecifikácie funkčného využitia prostredníctvom prípustných skupín stavieb. Vo výkresoch č. 2B.1 a 2B.2 je premietnuté priestorové vymedzenie všetkých troch úrovní členenia na celky, časti a skupiny pozemkov. Skupiny pozemkov sú v tomto členení hlavnými nositeľmi zastavovacích podmienok, t.j. funkčných aj hmotovo-priestorových. Regulačné listy sú v záväznej časti dokumentácie spracované na úrovni priestorovo-funkčných častí, ku ktorým sú vo viacerých prípadoch pripísané aj kvalitatívne zásady a regulatívy ich rozvoja.

Vymedzenie jednotlivých úrovní členenia územia na celky, časti a skupiny pozemkov ilustrujú aj nasledujúce dve schémy.

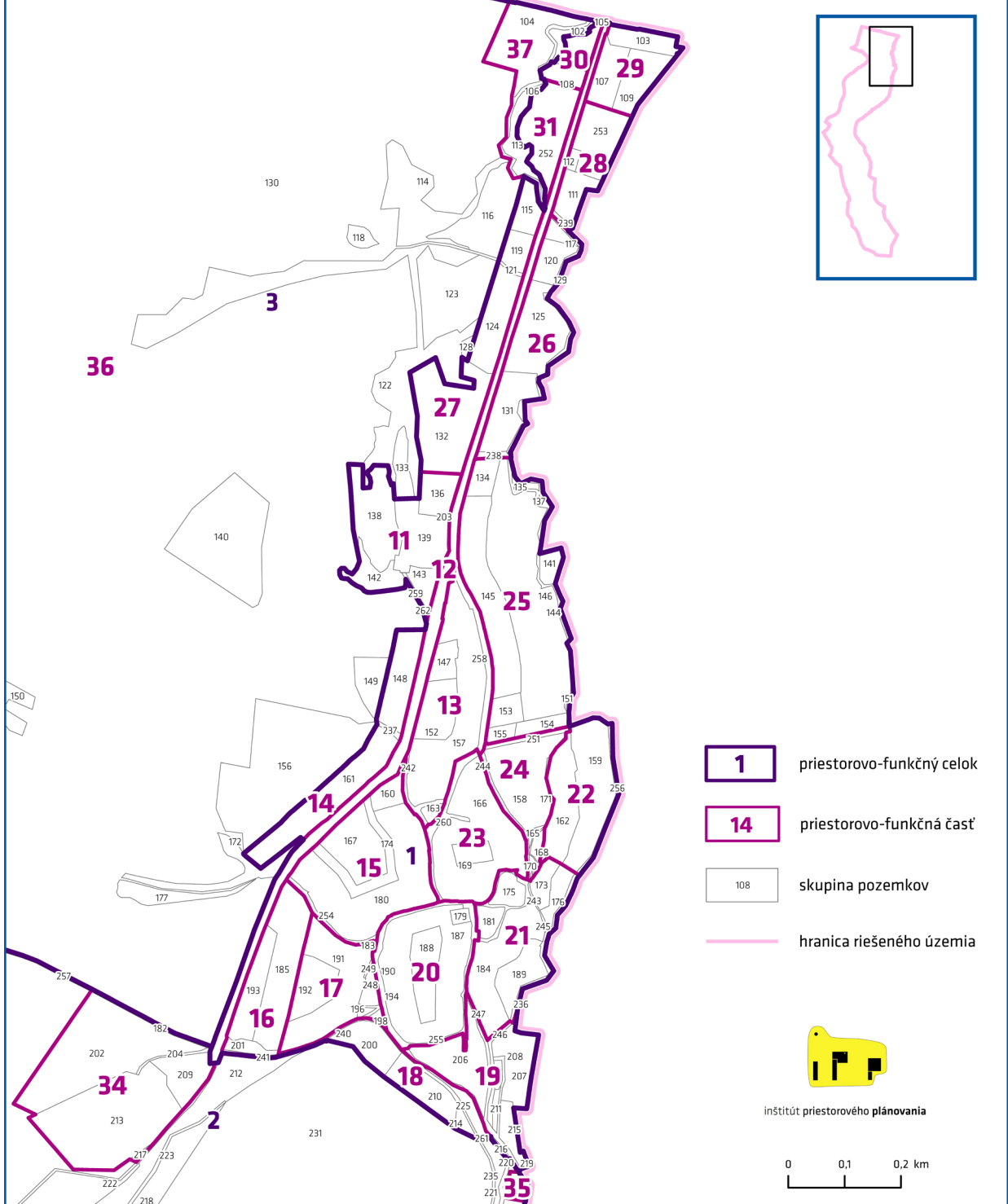

SCHÉMA
M = 1 : 9 000

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LIPTOVSKÉ KĽAČANY

ČLENENIE ÚZEMIA - SEVEROVÝCHODNÁ ČASŤ

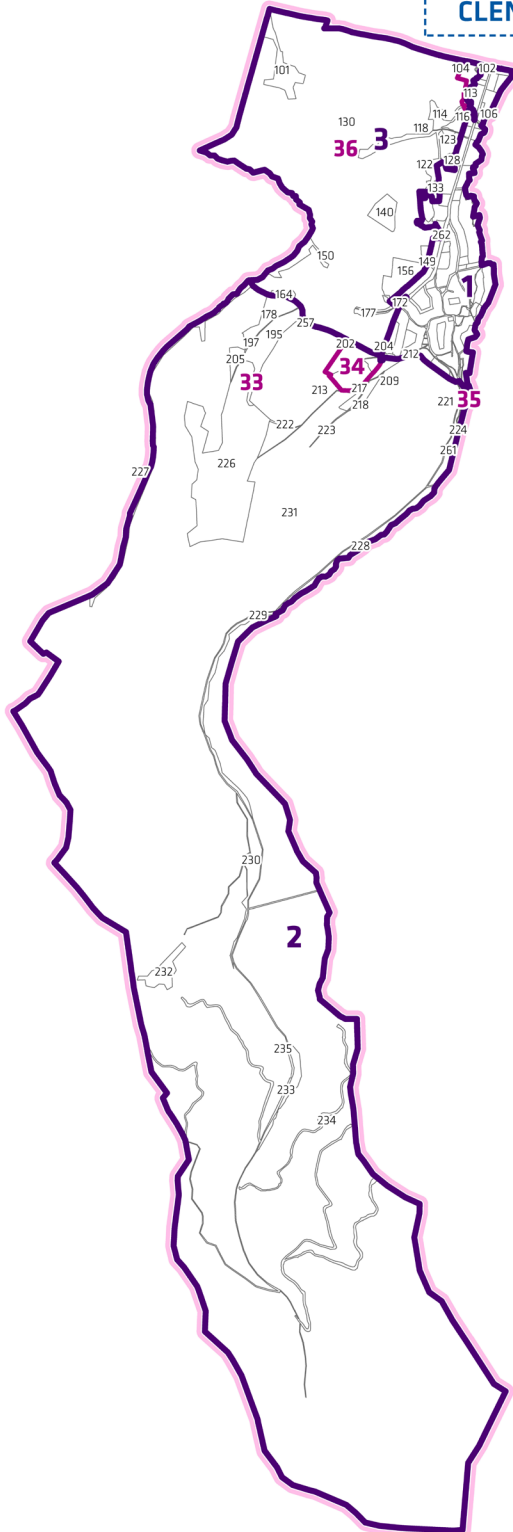
SCHÉMA

M = 1 : 38 000

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LIPTOVSKÉ KĽAČANY

ČLENENIE ÚZEMIA - JUŽNÁ A ZÁPADNÁ ČASŤ

1 priestorovo-funkčný celok

14 priestorovo-funkčná časť

108 skupina pozemkov

— hranica riešeného územia

inštitút priestorového plánovania

0 0,6 1,2 km

B.1.3 GEOGRAFICKÝ OPIS ÚZEMIA

Geografický opis územia je podrobne spracovaný v rámci etapy Prieskumy a rozboru, ktorého súčasťou je aj Krajinnoekologický plán (Inštitút priestorového plánovania, 2023). Medzi najvýznamnejšie zistenia tejto kapitoly územného plánovania patria nasledovné skutočnosti.

B.1.3.1 ABIOTICKÉ POMERY

TERÉNNÉ POMERY

- Geomorfologické pomery

Geomorfológia je vedná disciplína, ktorá študuje reliéf zemského povrchu. Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Košický – Ivanič, 2011), patrí severná časť riešeného územia do celku Podtatranská kotlina, podceloku Liptovská kotlina, časti Ľubel'ská pahorkatina a južná časť patrí do celku Nízke Tatry, podcelku Ďumbierske Tatry, časti Ďumbier a Slatíny.

Nadmorská výška sa pohybuje od 626 m n. m. až po najvyššiu nadmorskú výšku 1660 m n. m. Reliéf teda možno charakterizovať ako stredne až silne členitú pahorkatinu, v severnej časti ako veľmi silne členitú vrchovinu až vyššiu hornatinu. Priemerný sklon terénu predstavuje 6,78°. Takmer 2/3 územia obce zaberajú plochy lesov.

- Geologické pomery

Geológia je veda, ktorá sa zaoberá zložením, stavbou, vlastnosťami a vývojom Zeme, ako aj procesmi, ktoré ju tvorili, resp. dodnes tvoria. Podložie na území obce Liptovské Kláčany tvoria kvartérne horniny – litofaciálne nečlenené nívne hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov a litofaciálne nerozlišené svahoviny a sutiny. Z paleogénu sa v území nachádzajú ílovce, siltovce a pieskovce.

HYDROLOGICKÉ POMERY

- Vodné toky

Územie obce Liptovské Kláčany patrí do povodia rieky Váh (4-21). Najvýznamnejším tokom v území je vodohospodársky významný vodný tok Kláčianka (4-21-02-061), ktorý prechádza cez celé územie. Územím pretekajú drobné vodné toky Protivný potok, Lomový potok, Hrachovisko, tok Zádiel, tok Biela a niekoľko bezmenných drobných prítokov. Uvedené vodné toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., Povodie horného Váhu, odštepny závod, Ružomberok.

- Vodné plochy

V bližšom okolí obce sa nachádzajú vodné nádrže Bešeňová a Liptovská Mara. Priamo v území sa nenachádza žiadna rozsiahlejšia vodná plocha.

- Podzemné vody

Režim podzemnej vody je priamo závislý na režime dominantných povrchových tokov, t. j. hladiny začínajú pomerne prudko stúpať v jarných mesiacoch (marec) a až do júna si udržiavajú vysoké úrovne. Potom nastáva znižovanie vodných stavov a rieky začínajú podzemné vody drénovať. Poklesovú tendenciu je možné sledovať až do jesenných mesiacov (august – september). Smer ich prúdenia je teda významne ovplyvňovaný stavmi hladín povrchových tokov a kapacitou kolektora podzemných vôd.

PÔDNE POMERY

Ako východiskový podklad pri analýze vlastností pôd a ich priestorového rozloženia v rámci riešeného územia boli použité mapy Pôdy a Zrnitosť pôdy (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002). V riešenom území sú z hľadiska priepustnosti a retenčnej schopnosti pôd identifikované pôdy strednej až veľkej priepustnosti. Z hľadiska vlhkostného režimu pôd sú identifikované vlhké pôdy.

- Pôdny typ

V riešenom území sú identifikované štyri typy pôd – pseudogleje, kambizeme, rendziny, podzoly.

- Pôdny druh

V riešenom území sú identifikované stredne ťažké pôdy - hlinité a piesčito-hlinité a ťažké pôdy - ílovito-hlinité.

KLIMATICKÉ POMERY

Riešené územie bolo posudzované z hľadiska krátkodobého stavu vlastností ovzdušia – teplotné, zrážkové a veterné pomery. Tieto klimatické parametre, spolu s mierou jeho znečistenia cudzorodými látkami, najvýraznejšie modifikujú podmienky socioekonomického využitia územia.

Následne uvedené klimatické charakteristiky (teplotné, zrážkové a veterné pomery) v katastrálnom území Liptovské Kláčany sú opísané podľa údajov zaznamenaných na klimatologickej a zrážkomernej stanici v Liptovskom Hrádku za rok 2023. Väčšina územia riešeného územia leží v mierne chladnej klimatickej oblasti a časť južnej časti leží v chladnej horskej klimatickej oblasti.

- Teplotné pomery

Priemerná teplota vzduchu v roku v januári je 0,2 °C, v júli nad 17,9 °C. Priemerná ročná teplota vzduchu je 8,3 °C. Podľa výsledkov meraní (SHMÚ) – najteplejší mesiac v tejto časti je august, najchladnejší mesiac je február.

- Zrážkové pomery

Priemerný úhrn zrážok v januári je 90-100 mm, celkový ročný úhrn je cca 900 mm. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je menej ako 25.

- Veterné pomery

Prevládajúce prúdenie vzduchových hmôt v tejto časti má severozápadný smer. Naopak najzriedkavejšie bývajú vetry so juhovýchodným smerom prúdenia.

B.1.3.2 BIOTICKÉ POMERY

RASTLINNÉ POMERY

- Fytogeograficko-vegetačné členenie

Fytogeografia, resp. geografia rastlínstva alebo aj rastlinný zemepis, je odvetvová vedná disciplína biogeografie zaoberajúca sa časopriestorovými zákonitostami rozšírenia rastlínstva. Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia podľa Atlasu Krajiny SR (2002) patrí severná časť územia do ihličnatej zóny a južná časť do bukovej zóny.

- Potenciálna prirodzená vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa vytvorila na určitom území a v určitej časovej etape za predpokladu vylúčenia akejkoľvek ďalšej činnosti človeka. V riešenom území je možné vyčleniť podľa Atlasu Krajiny SR (2002) mapovacie jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie, ktoré obsahujú prvky:

- Zmiešaný listnato-ihličnatý les v severných karpatských kotlinách.
- Jedľové a jedľovo-smrekové lesy.
- Smrekovo-borovicové lesy a ostrevkové spoločenstvá.
- Bukové lesy v horských polohách.
- Smrekové lesy čučoriedkové.

REÁLNA VEGETÁCIA

Z hľadiska vegetačných stupňov Slovenska, patrí riešené územie do piateho až ôsmeho vegetačného stupňa:

- Vegetačný stupeň: jedľovo-bukový (500 – 1 000 m n. m.)
- Vegetačný stupeň: smrekovo-bukovo-jedľový (900 – 1 300 m n. m.).
- Vegetačný stupeň: smrekový (1250 – 1 550 m n. m.).

- Vegetačný stupeň: kosodrevinový (nad 1 550 m n. m.).

Riešené územie môžeme charakterizovať ako územie s prevahou lesnej pôdy. Zvyšok územia je tvorený poľnohospodárskou krajinou s prevahou trávnatých porastov. Zastavané územie obce je tvorené v menšej miere obytnými urbánnymi ekosystémami a spolu so záhradami.

V zastavanom území obce majú prirodzené spoločenstvá zastúpenie prevažne v okolí vodného toku Kláčianka.

V území obci je predpoklad malého šírenia invázných druhov ako napr. bolševník obrovský, zlatobyľ kanadská a pod.

ZOOGEOGRAFICKÉ POMERY

- Zoogeografické členenie

Zoogeografia sa zaoberá rozšírením živočíchov. Z hľadiska zoogeografickej regionalizácie Slovenska - Členenie terestrického biocyklu podľa Jedlička a Kalivodová (2002) patrí severná časť územia do provincie listnatých lesov, podkarpatského úseku a južná časť územia do provincie stredo európskych pohorí, západokarpatského úseku.

Z hľadiska zoogeografickej regionalizácie Slovenska - Členenie limnického biocyklu podľa Hensel a Krno, (2002) patrí riešené územie do provincie pontokaspickej.

- Fauna

Fauna je súhrn živočíšstva určitej geografickej jednotky (zoogeografická oblasť) alebo živočíšstvo vo všeobecnosti. Súčasné druhové zloženie fauny je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov, a to geografickej polohy, geologických, klimatických a vegetačných pomerov, ktoré formovali jej vývoj a zloženie.

K ďalším významným vplyvom ovplyvňujúcim faunu riešeného územia je hospodárska činnosť človeka a aktuálne silný urbanizačný tlak na prírodné prostredie, dôsledkom čoho je fragmentácia biotopov a ovplyvnenie migračných trás živočíchov.

Fauna v riešenom území a jeho okolí sa vyznačuje pestrosťou. Rozšírené sú viaceré zoogeografické prvky - boreálne, kozmopolitné, európske, palearktické, holarktické, sibirske druhy, endemitné aj reliktné druhy. Zastúpenie má viacero typov živočíšnych spoločenstiev. Dominanciu majú zoocenózy lúk a pasienkov, lužných a ihličnatých lesov.

Riešené územie sa nachádza v blízkosti chránených území (národný park, chránené vtáčie územie a pod.) v dôsledku čoho je zaznamenaný aj výskyt mnohých vzácných druhov.

Významné zastúpenie má fauna vtákov, nakoľko riešené územie je situovaný medzi dvomi významnými chránenými vtáčimi územiami (CHVÚ Chočské vrchy -sever, CHVÚ Nízke Tatry) a tento priestor predstavuje dôležité migračné územie v rámci Liptovskej kotliny.

Biotopy s prítomnosťou vody a celkovo vlhké prostredie vyhovuje mnohým druhom hmyzu napr. dvojkřídlowce (Diptera), blanokřídlowce (Hymenoptera), chrobáky (Coleoptera) ako aj mäkkýšom (Mollusca), pavúkovcom (Arachnea), obojživelníkom (Amphibia), vtákom (Aves) a ďalším.

Spoločenstvá ihličnatých lesov a čiastočne poloprírodné spoločenstvá obohacujú biodiverzitu najmä o vyššie stavovce ako sú jeleň hôrny (Cervus elaphus), medveď hnedý (Ursus arctos), mačka divá (Felis sylvestris), vlk dravý (Canis lupus), sviňa divá (Sus scrofa) a ďalšie.

Na spoločenstvá lúk a pasienkov sú naviazané teplomilnejšie skupiny hmyzu ako motýle (Lepidoptera), blanokřídlowce (Hymenoptera), chrobáky (Coleoptera), rovnokřídlowce (Orthoptera), bzdochy (Heteroptera), cikády (Auchenorrhyncha), pavúkovce (Arachnea) a ďalšie.

Výrazne ovplyvnené antropogénnou činnosťou sú spoločenstvá polí, ale niektoré druhy sa dokázali zmeneným podmienkam prispôbiť. Typickým príkladom sú blanokřídlowce (Hymenoptera), dvojkřídlowce (Diptera), chrobáky (Coleoptera), vošky (Amphinidea), jež bledý (Erinaceus concolor), lasica myšozravá (Mustela nivalis), hraboš poľný (Microtus arvalis) a mnohé druhy vtákov.

Vodné toky v riešenom území predstavujú prirodzené migračné cesty a biokoridory vodných, ale aj iných druhov živočíchov. Typickými vodnými druhmi sú vážky (Odonata), druhy zoobentosu, ryby (Pisces), obojživelníky (Amphibia), vydra riečna (Lutra lutra) a ďalšie.

B.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASŤÍ NADRADENEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

Územný plán obce Liptovské Kláčany musí rešpektovať nadradenú územnoplánovaciu dokumentáciu v znení neskorších zmien a doplnkov, resp. jej plné a aktuálne znenie. Pre obec Liptovské Kláčany je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, s ktorou musí byť nový Územný plán obce v súlade, Územný plán Vyššieho územného celku Žilinský kraj (ďalej aj ako ÚPN VÚC ŽK) z roku 1998 v znení zmien a doplnkov č. 1, č. 2, č. 3, č. 4 a č. 5.

- Čistopis dnes platného územného plánu ÚPN VÚC ŽK bol schválený Uznesením vlády SR č. 359 zo dňa 26. 05. 1998 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 223/1998.
- Zmeny a doplnky č. 1 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 27.4.2005 uznesením č. XY a ich záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 6/2005.
- Zmeny a doplnky č. 2 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 4.9.2006 uznesením č. 7 a ich záväzná časť bola vyhlásená dodatkom č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 6/2005.
- Zmeny a doplnky č. 3 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 17.3.2009 uzneseniami č. 7/26 a č. 8/26 a ich záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 17/2009.
- Zmeny a doplnky č. 4 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 27.06.2011 uzneseniami č. 5/11 a č. 6/2011 a ich záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 26/2011.
- Zmeny a doplnky č. 5 boli schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 19. 3. 2018 uznesením č. 5/4 a ich záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením (VZN) Žilinského samosprávneho kraja č. 49/2018.

Pre riešené územie obce Liptovské Kláčany sa vzťahujú záväzné regulatívy územného rozvoja Žilinského kraja a Verejnoprospešné stavby Žilinského kraja, ktoré sú uvedené v prílohe Územného plánu obce Liptovské Kláčany.

Žilinský samosprávny kraj však v súčasnosti (07/2024) obstaráva nový Územný plán regiónu Žilinského kraja podľa Zákona podľa § 2a Zákona č. 50/1976 v znení účinnom do 31. marca 2024. Navyše v zmysle § 40 ods. (7) Zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní je Žilinský samosprávny kraj povinný obstarat' a schváliť záväznú časť Konceptie územného rozvoja regiónu, už podľa novej legislatívy, do 31. marca 2028. Z uvedeného vzniká predpoklad, že sa väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, môže niekoľkokrát meniť. Aj z tohto dôvodu sú v Územnom pláne obce Liptovské Kláčany uvedené v prílohách č. 1 a č. 2 na konci záväznej časti dokumentácie.

B.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY

B.3.1 DEMOGRAFICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA

Podkapitola sa zaoberá demografickými ukazovateľmi a potenciálom obce Liptovské Kláčany. V rámci analýzy sa uvádzajú aj priemerné hodnoty vybraných ukazovateľov na úrovni okresu Liptovský Mikuláš, Žilinského kraja a Slovenskej republiky.

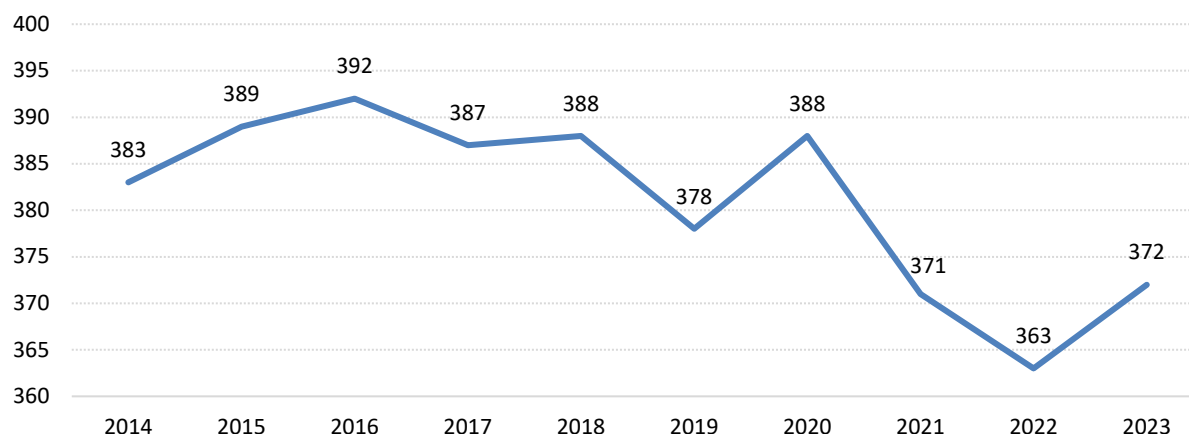
Analýza demografického potenciálu bola zrealizovaná na základe výsledkov posledných sčítaní obyvateľov, domov a bytov štatistických publikácií a údajov zo štatistických zisťovaní každoročne organizovaných a vykonávaných ŠÚ SR (multidimenzionálne tabuľky za ukazovatele hospodárskeho a sociálno-ekonomického vývoja, databáza DATAcube).

Prognóza vývoja počtu obyvateľov čerpá z údajov Demografickej prognózy Žilinského samosprávneho kraja, ktorá je spracovaná do roku 2045, na úroveň jednotlivých obcí, a z interných výpočtov.

B.3.1.1 POČET OBYVATEĽOV

Liptovské Kláčany mali v roku spolu 372 obyvateľov, čo k danému dátumu predstavovalo hustotu osídlenia na úrovni 28 obyvateľov/km², pričom okresná hodnota bola na úrovni 53 obyvateľov/km², hodnota na úrovni Žilinského kraja 101 obyvateľov/km², a celoslovenský priemer mal hodnotu 111 obyvateľov/km².

Graf: Počet obyvateľov obce Liptovské Kláčany

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

VÝVOJ OBYVATEĽSTVA

Pri pohľade na retrospektívny vývoj počtu obyvateľov od roku 2014, je možné konštatovať, že vývoj počtu obyvateľov obce Liptovské Kláčany má dynamický charakter. Od roku 2014 do roku 2016 je možné pozorovať každoročný nárast obyvateľov. Zároveň v roku 2016 dosiahol v rámci 10 ročného sledovaného obdobia, vývoj počtu obyvateľov najvyššiu hodnotu, a to presne 392 obyvateľov. Od tohto roku, s výnimkou rokov 2018, 2020 a 2023, je možné pozorovať klesajúci trend v rámci počtu obyvateľov obce Liptovské Kláčany. Najvyšší medziročný rozdiel (pokles) nastal medzi rokmi 2020 a 2021.

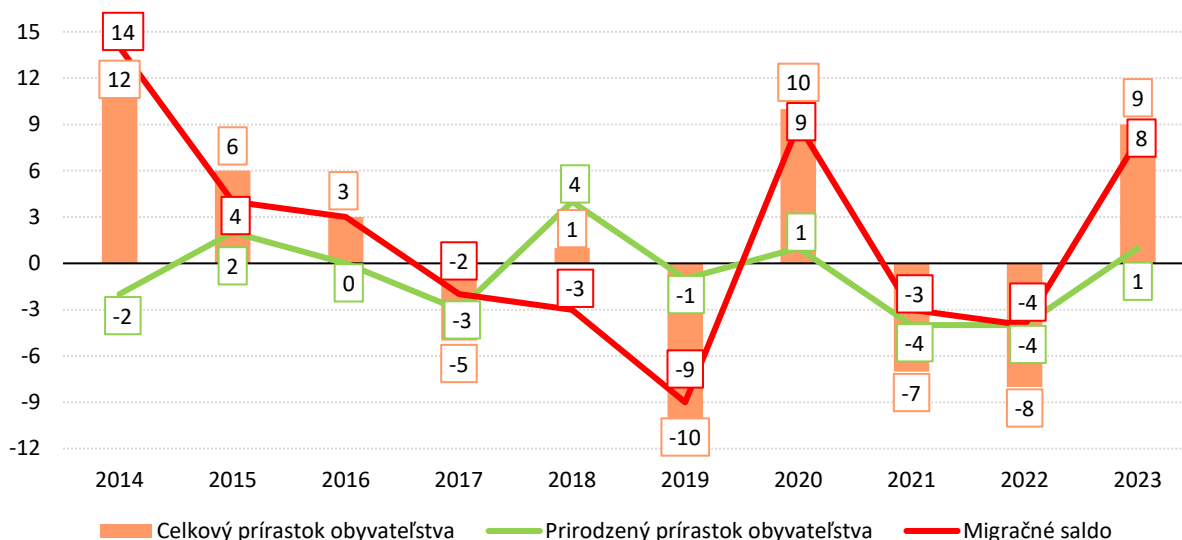
POHYB OBYVATEĽSTVA

Na celkový vývoj počtu obyvateľov vplyva samotný pohyb obyvateľstva (prirodzený aj mechanický). Z tohto dôvodu sa sledovali všetky 3 údaje pohybu obyvateľstva na území obce Liptovské Kláčany, za posledných 10 rokov.

Ako je možné pozorovať v nasledujúcom grafe Pohyb obyvateľstva, celkový prírastok – súčet hodnôt prirodzeného pohybu a migračného salda, sa pohyboval 5 rokov v záporných, a 5 rokov v kladných hodnotách. Okrem toho je z grafu možné pozorovať, že na celkovom prírastku/úbytku počtu obyvateľov sa výrazne podieľa migračné saldo (červená krivka) – sťahovanie sa do/zo sídla.

Graf: Pohyb obyvateľstva obce Liptovské Kláčany

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

B.3.1.2 PROGNOZA VÝVOJA OBYVATEĽSTVA

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov obce Liptovské Kláčany je spracovaný na základe Demografickej prognózy Žilinského samosprávneho kraja, ktorá je oficiálne tabuľkovo publikovaná na stránkach Úradu VÚC², na základe interných výpočtov vychádzajúcich z historického vývoja počtu obyvateľov, a na základe indexu prognózy okresu Liptovský Mikuláš.

Tabuľka: Demografická prognóza obce (jednotlivé varianty)

Obec Liptovské Kláčany	Počet obyvateľov (k 31.12. 2023)	Počet obyvateľov v roku					Nárast/pokles 2045/ 2023 (%)
		2025	2030	2035	2040	2045	
Demografická prognóza ŽSK	372	371	-	-	-	331	-11,02
Hodnota na základe indexu okresu Liptovský Mikuláš	372	377	369	361	352	344	-7,53
Interné výpočty	372	386	397	409	420	432	16,07

Zdroj: Demografická prognóza Žilinského samosprávneho kraja, vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR, databáza DATAcube; ŠPROCHA, VAŇO, BLEHA: Kraje a okresy Slovenska v demografickej perspektíve, Populačná prognóza do roku 2040, INFOSTAT, 2019; 06/2024

Podľa údajov Demografickej prognózy Žilinského samosprávneho kraja, by mal počet obyvateľov v roku 2025 dosiahnuť hodnotu 371 obyvateľov, a v roku 2045 by to malo byť už len 331. Ďalšia prognóza je vypočítaná na základe populačnej prognózy okresu Liptovský Mikuláš. Táto prognóza počíta s tým, že v roku 2025, sa počet obyvateľov mierne zvýši a dosiahne hodnotu 377 obyvateľov, avšak do roku 2045 by sa mal počet obyvateľov postupne znižovať, až by mal dosiahnuť hodnotu 344 obyvateľov. Posledná prognóza vychádza z historického vývoja počtu obyvateľov, a narozdiel od prvých dvoch prognóz, táto prognóza počíta s postupným nárastom počtu obyvateľov, z aktuálnych 372 (k 31.12.2023), na 386 v roku 2025, a v roku 2045 až na 432 obyvateľov.

Priemerný vek obyvateľa obce by mal podľa Demografickej prognózy Žilinského samosprávneho kraja v roku 2025 predstavovať hodnotu 41,85 roka a v roku 2045 hodnotu 47,74 roka. Naopak, podľa interných výpočtov na základe historického vývoja priemerného veku obyvateľa, by v roku 2025 mal byť priemerný vek obyvateľov obce Liptovské Kláčany 39,96 roka a v roku 2045 len 39,90.

Je nutné podotknúť, že výpočty všetkých prognóz výhľadového počtu obyvateľov a výhľadového hodnoty priemerného veku, predstavujú len hrubé odhady výsledných hodnôt.

² Zdroj: https://www.zilinskazupa.sk/files/2021/08_august/23.8/vyst1.zip

ÚZEMNOPLÁNOVACIA KAPACITA PRE DEMOGRAFICKÝ ROZVOJ

Podľa demografickej prognózy z kapitoly B.3.1.2 vyplýva, že počet obyvateľov bude mať klesajúcu tendenciu, to však nemení nič na tom, že je potrebné aj napriek tomu vyčleniť plochy pre bývanie a podporiť alebo naštartovať budúci rozvoj obce.

Pre plánovaný rozvoj obce je dôležité mať postačujúcu kapacitu plôch pre bývanie. Z tohto dôvodu boli podporené možnosti pre budúcu výstavbu najmä pozdĺž regionálnej cesty III/2326, ktorá je v územnom pláne navrhnutá nie len na rozšírenie a skapacitnenia, ale najmä na prebudovanie na plnohodnotnú cestu spĺňajúcu všetky kvalitatívne aj kvantitatívne ukazovatele sídelného prostredia. Celková výmera rozvojových plôch bývania predstavuje cca 10,6 ha.

Túto kumulatívnu výmeru plôch je však potrebné vnímať nie ako plán budúceho rozvoja, ale ako územný potenciál. V tomto ponímaní územný plán vytvára územnotechnické podmienky pre cca 130 nových rodinných domov a 20 bytov v bytových domoch.

B.3.1.3 SOCIÁLNE PREDPOKLADY ROZVOJA

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Na území obce Liptovské Kláčany bolo v roku 2023 dokopy 372 obyvateľov, pričom predproduktívnu zložku obyvateľstva, vo veku 0 až 14 rokov, a poproduktívnu zložku obyvateľstva, vo veku 65 a viac rokov, zastupoval v oboch prípadoch 18,3% podiel obyvateľov, s počtom 68 obyvateľov. Najviac zastúpená skupina, v rámci vekového zloženia, bola skupina obyvateľov vo veku 15 až 64 rokov – čiže v produktívnom veku, s počtom 236 obyvateľov (63,4%).

Tabuľka: Veková štruktúra obyvateľstva

obdobie	územie	obyvateľstvo spolu	obyvateľstvo vo veku			index starnutia
			predproduktívnom (0-14 rokov)	produktívnom (15-64 rokov)	poproduktívnom (65+ rokov)	
Stav k 31.12. 2023	SR	5 424 687	867 397	3 561 859	995 431	114,8
	Žilinský kraj	687 174	109 528	456 573	121 073	110,5
	okres Liptovský Mikuláš	71 405	10 248	46 533	14 624	142,7
	obec Liptovské Kláčany	372	68	236	68	100,0
	SR	100,0	16,0	65,7	18,3	
	Žilinský kraj	100,0	15,9	66,5	17,6	
	okres Liptovský Mikuláš	100,0	14,3	65,2	20,5	
	obec Liptovské Kláčany	100,0	18,3	63,4	18,3	

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov z databázy DATAcube., ŠÚ SR

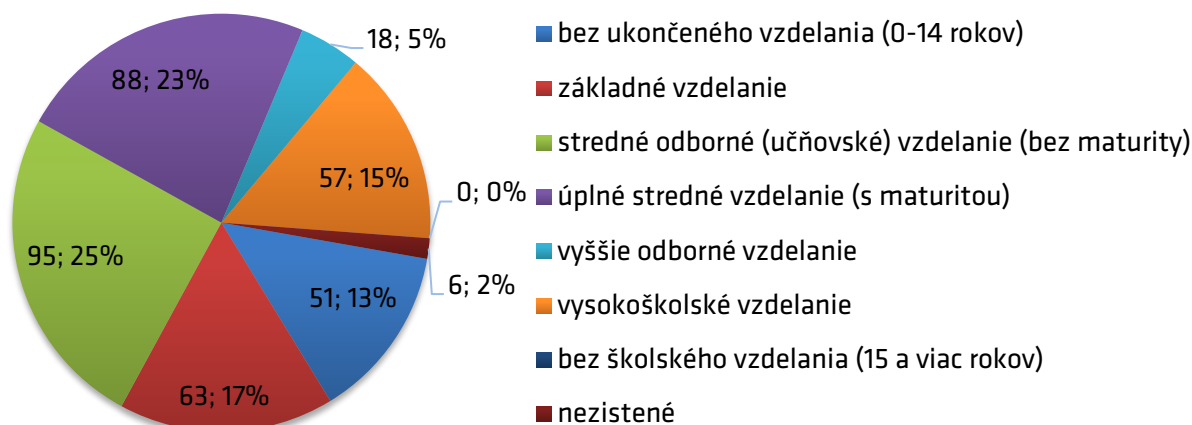
Podľa interných výpočtov, ktoré boli realizované na základe historického vývoja počtu obyvateľov poproduktívnej zložky obyvateľov (vo veku 65 a viac rokov), je možné konštatovať, že počet obyvateľov tejto skupiny bude každoročne narastať. Vzhľadom na to bude vznikať tlak na zabezpečenie dostatočnej kapacity a hlavne kvality poskytovaných sociálnych služieb.

VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Ku dňu sčítania bolo na území obce Liptovské Kláčany spolu 378 obyvateľov. V tomto období, bola v rámci vzdelanostnej úrovne, najviac zastúpená skupina obyvateľov, ktorí dosiahli stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturitnej skúšky, s počtom necelých 100 obyvateľov, čo predstavuje 25%. Presne 88 obyvateľov (23%) dosiahlo úplné stredné vzdelanie, ukončené maturitnou skúškou. Naopak, najmenej zastúpená skupina obyvateľov bola tá, kde úroveň vzdelania nebola zistená. Vysokoškolský stupeň vzdelania dosiahlo len 15% obyvateľov, čo predstavuje 57 obyvateľov, z celkového počtu obyvateľov.

Graf: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Liptovské Kláčany

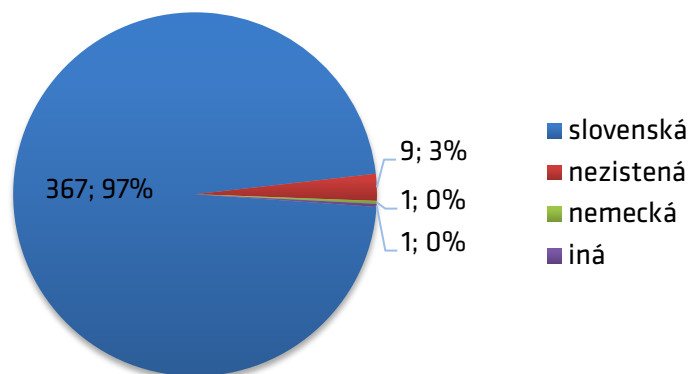

Zdroj údajov: SODB2021

NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

V rámci národnostného zloženia obyvateľstva³ obce Liptovské Kláčany prevažovala ku dňu sčítania, skupina obyvateľov, ktorí sa hlásili k slovenskej národnosti, pričom ich počet dosiahol 97% podiel, z celkového počtu obyvateľov obce, čo predstavuje takmer 370 obyvateľov. V 3% prípadov národnosť nebola zistená. 1 obyvateľ sa hlásil k nemeckej národnosti, a podobne 1 obyvateľ sa hlásil k inej národnosti.

Graf: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Liptovské Kláčany

Zdroj údajov: SODB2021

RELIGIÓZNA ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

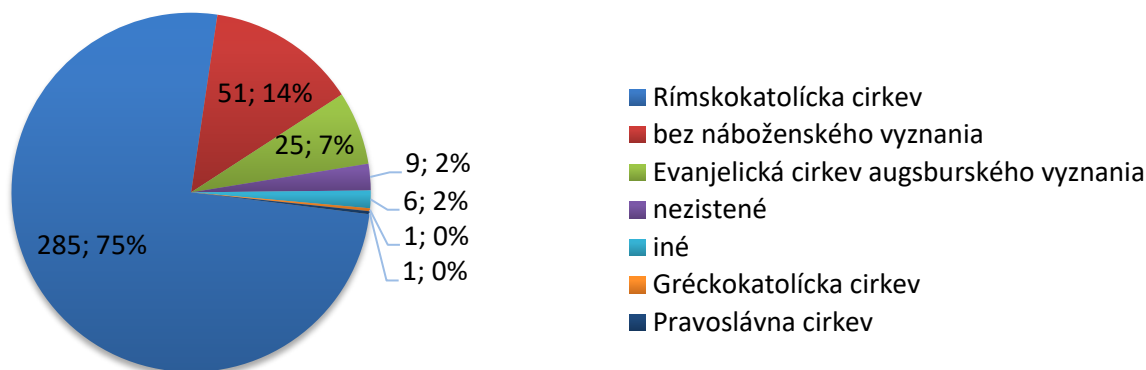
V rámci religióznej štruktúry obyvateľstva⁴ prevládala v roku 2021, na území obce Liptovské Kláčany, skupina obyvateľov, ktorá sa hlásila k Rímskokatolíckej cirkvi, a tvorila až 75% (285 ľudí) z celkového počtu obyvateľov. Druhou najviac zastúpenou skupinou, až 51 obyvateľov, v rámci náboženskej štruktúry, boli obyvatelia bez náboženského vyznania (14%). Evanjelická cirkev augsburského vyznania, ku ktorej sa hlásilo 25 ľudí, predstavuje 7%. V 6 prípadoch nebolo náboženské vyznanie zistené. Najmenej zastúpené náboženské skupiny, boli skupiny Gréckokatolíckej a Pravoslávnej cirkvi, ku ktorým sa v oboch prípadoch hlásil len 1 obyvateľ.

³ Národnosťou sa rozumie príslušnosť k národu alebo etnickej skupine. Vyznačovala sa podľa vlastného rozhodnutia. Nebol určujúci materinský jazyk, ani reč, ktorú obyvateľ používal alebo ovládal, ale vlastné rozhodnutie obyvateľa o príslušnosti k určitému národu, národnostnej menšine alebo etnickej skupine. Národnosť detí do 15 rokov sa vyznačila/zapísala podľa národnosti rodičov. Ak mali rodičia rôznu národnosť, národnosť dieťaťa sa vyznačila/zapísala podľa národnosti jedného z rodičov.

⁴ Pod náboženským vyznaním sa rozumie účasť obyvateľov na náboženskom živote niektorej cirkvi (náboženskej spoločnosti) alebo vzťah k nej. Na sčítacom formulári boli predznačené cirkvi a náboženské spoločnosti registrované v SR, možnosť „iné“ (náboženské vyznanie) a možnosť „bez vyznania“. Obyvateľ vyznačil/zapísal odpoveď podľa vlastného rozhodnutia. Náboženské vyznanie detí do 15 rokov sa vyznačilo/zapísalo podľa rozhodnutia rodičov pri zohľadnení názoru dieťaťa.

Graf: Religiózna štruktúra obyvateľstva obce Liptovské Kláčany

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov zo SODB2021

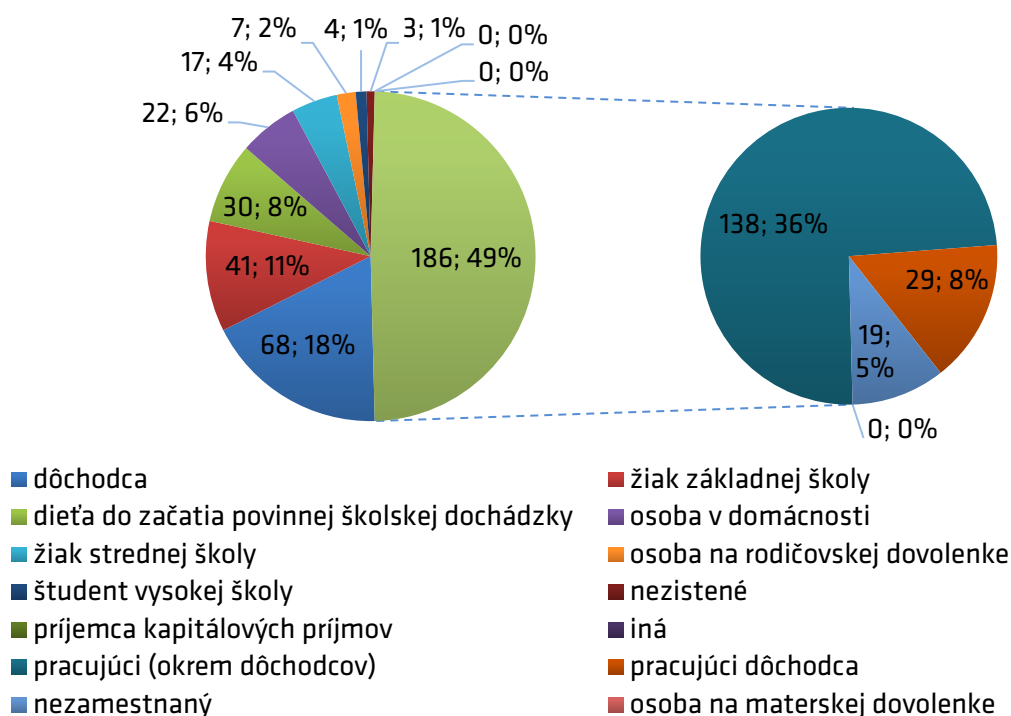
B.3.2 EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA

B.3.2.1 EKONOMICKÁ AKTIVITA

V roku 2021 sa podľa sčítania SODB 2021 na území obce Liptovské Kláčany nachádzalo 186 ekonomicky aktívnych osôb (EAO). Skupina EAO, ktorá tvorila 49% z celkového počtu všetkých obyvateľov, bola tvorená skupinou 138 pracujúcich obyvateľov, 29 pracujúcimi dôchodcami, 5 nezamestnanými a v prípade obce Liptovské Kláčany, ani jednou osobou, ktorá by bola na materskej dovolenke.

Miera ekonomickej aktivity, ktorá bola vypočítaná ako počet ekonomicky aktívnych obyvateľov / počet obyvateľov vo veku 15+ rokov) x 100, dosahovala v roku 2021, na území obce Liptovské Kláčany hodnotu 62,42%. Okresná hodnota okresu Liptovský Mikuláš bola na úrovni 61,16%, hodnota Žilinského kraja na úrovni 61,6% , a celorepublikový priemer mal v roku 2021 hodnotu 59,66%.

Graf: Ekonomická aktivita obyvateľstva obce Liptovské Kláčany

Zdroj údajov: SODB2021

ZAMESTNANOSŤ

Obec Liptovské Kláčany predstavuje menšie sídlo, ktoré z hľadiska hospodárskej štruktúry plní iba obmedzené funkcie. Na území obce nie je lokalizovaný žiadny celoslovensky významný zamestnávateľ a nie je národne významný žiadny sektor, alebo oblasť hospodárskej činnosti. Obec má vidiecky ráz a dominantnou funkciou je bývanie, čomu zodpovedná aj rozloženie pracovných príležitostí v obci, ktoré

je limitované. Táto skutočnosť je ovplyvnená najmä blízkosťou lokalizácie okresných miest Liptovský Mikuláš, resp. Ružomberok, ktoré poskytujú dostatok pracovných príležitostí rozmanitého charakteru.

Na rozdiel od okresu Liptovský Mikuláš má významnejšie postavenie práve odvetvie poľnohospodárstva, kde pracuje relatívne vyšší podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Poľnohospodárstvo je úzko späté s materiálnym, sociálnym a kultúrnym rozvojom vidieka. Preto by sa mal ďalší rozvoj vidieka opierať o zachovanie životaschopnosti vidieckeho osídlenia prostredníctvom rozvoja zamestnanosti a infraštruktúry s ohľadom na mimoprodukčnú funkciu poľnohospodárstva.

V oblasti priemyselnej výroby a stavebníctva je významné najmä odvetvie drevospracujúceho priemyslu a oblasti súvisiace so stavebníctvom.

Podľa výsledkov ostatného SODB z roku 2021, bolo v obci 174 pracujúcich (zamestnancov), z čoho približne polovica ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracovala v sektore služieb, 24 % v sektore priemyslu a stavebníctva a 8 % v odvetví poľnohospodárstva (pozn.: približne 15 % obyvateľstva neuviedlo odvetvie pracovnej činnosti).

Tabuľka: Počet zamestnancov obce Liptovské Kláčany podľa ekonomických činností (za rok 2021)

Odvetvie ekonomickej činnosti	Počet	Podiel
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	14	8%
Ťažba a dobývanie	2	1%
Priemyselná výroba	33	19%
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	2	1%
Stavebníctvo	9	5%
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	14	8%
Doprava a skladovanie	10	6%
Ubytovacie a stravovacie služby	11	6%
Informácie a komunikácia	2	1%
Finančné a poisťovacie činnosti	1	1%
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1	1%
Odborné, vedecké a technické činnosti	2	1%
Administratívne a podporné služby	4	2%
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	11	6%
Vzdelávanie	14	8%
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	11	6%
Umenie, zábava a rekreácia	4	2%
Ostatné činnosti	3	2%
nezistené	26	15%
Spolu	174	100%

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021

Na území obce Liptovské Kláčany pôsobilo k 31.12.2023 spolu 57 podnikateľských subjektov, pričom celkový počet podnikateľských subjektov má stúpajúcu tendenciu. Väčšinu tvoria drobní podnikatelia, živnostníci, resp. fyzické osoby - podnikatelia. Evidovaný nárast podnikateľských subjektov, najmä v ostatných rokoch, vytvára dobrý predpoklad pre ďalší rozvoj hospodárskej základne obce.

Tabuľka: Vývoj počtu ekonomických subjektov v obci Liptovské Kláčany

Druh subjektu	2013	2018	2023
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	20	20	26
Živnostníci	20	19	25
Právnické osoby ziskové	4	7	6
Spolu	44	46	57

Zdroj: Štatistický úrad SR

DOCHÁDZKA A ODCHÁDZKA A ZA PRÁCOU

Nízky počet pracovných príležitostí v sídle podčiarkuje aj štatistika dochádzajúcich a odchádzajúcich (za prácou alebo do školy), kde počet odchádzajúcich bol, podľa SODB 2021, na úrovni 145 obyvateľov a počet dochádzajúcich bol iba 6 (z toho 4 dochádzali do zamestnania zo susednej obce Vlachy). To jasne ukazuje na malý počet pracovných príležitostí priamo v obci a naopak na väčší podiel obyvateľstva,

ktorý musí za prácou (alebo do školy) dochádzať z obce. Najviac osôb odchádza do mesta Liptovský Mikuláš (45 do zamestnania a 15 do školy) a do susednej obce Ľubel'a (6 do zamestnania a 29 do školy).

NEZAMESTNANOSŤ

V roku 2024 bolo na území obce Liptovské Kláčany evidovaných spolu 13 uchádzačov o zamestnanie (ďalej len UoZ). Z toho bolo 9 mužov a 4 ženy. V rámci dĺžky evidencie UoZ bolo spolu 9 obyvateľov, ktorí spadali dĺžkou svojej evidencie do krátkodobej nezamestnanosti - dĺžka evidencie bola kratšia, ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacoch. Dlhodobu nezamestnaní občania, kedy bola ich dĺžka evidencie dlhšia ako 12 mesiacov, boli spolu 4.

Tabuľka: Evidencia uchádzačov o zamestnanie obce Liptovské Kláčany podľa dĺžky evidencie v mesiacoch

Obdobie	Krátkodobá nezamestnanosť				Dlhodobá nezamestnanosť						
	0-3	4-6	7-9	10-12	13-18	19-24	25-30	31-36	37-42	43-48	nad 48
Počet	5	1	1	2	1	1	1	0	1	0	0

Zdroj údajov: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, 2024

Z pohľadu vekovej štruktúry UoZ, boli zastúpené pomerne rovnomerne takmer všetky vekové skupiny. Skupina UoZ vo veku do 20 rokov, a vo vekovom rozmedzí 50 až 54 rokov, nebola vôbec zastúpená.

Tabuľka: Evidencia uchádzačov o zamestnanie obce Liptovské Kláčany podľa veku

Vek	do 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 a viac	n/a
Počet	0	2	2	1	2	2	2	0	1	1	0

Zdroj údajov: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, 2024

V rámci štruktúry UoZ, podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania prevládala skupina obyvateľov, ktorí dosiahli vyššie sekundárne vzdelanie (11 obyvateľov). Terciárne vzdelanie prvého a druhého stupňa, dosiahol v oboch prípadoch 1 obyvateľ.

B.3.2.2 VLASTNÍCKE VZŤAHY POZEMKOV A PARCIEL

Priložená tabuľka a schéma znázorňujú vlastnícke vzťahy v obci Liptovské Kláčany. Znázornené sú:

- parcely „C“ obecné, SR a SPF (Slovenský pozemkový fond)
- parcely „E“ obecné (zahrnutých bolo aj niekoľko parciel s podielovým vlastníctvom 1/6), SPF a SR (zahrnutá bola aj 1 parcela s podielovým vlastníctvom 1/3)

Tabuľka: Vlastnícke vzťahy v obci Liptovské Kláčany

Vlastník – parcela registra „C“	Výmera (m ²)	%
Obec	6 318,8425	0,05
SR	9 459,1939	0,07
ostatní	13 397 110,18	99,88
Spolu	13 412 888,22	100,00
Vlastník – parcela registra „E“	Výmera (m ²)	%
Obec	42 043,11238	0,37
SR	52 4532,2811	4,57
ostatní	10 899 624,51	95,06
Spolu	11 466 199,90	100,00

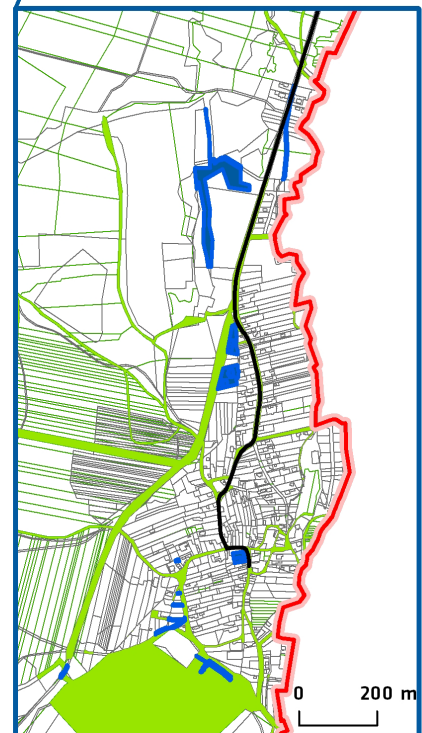
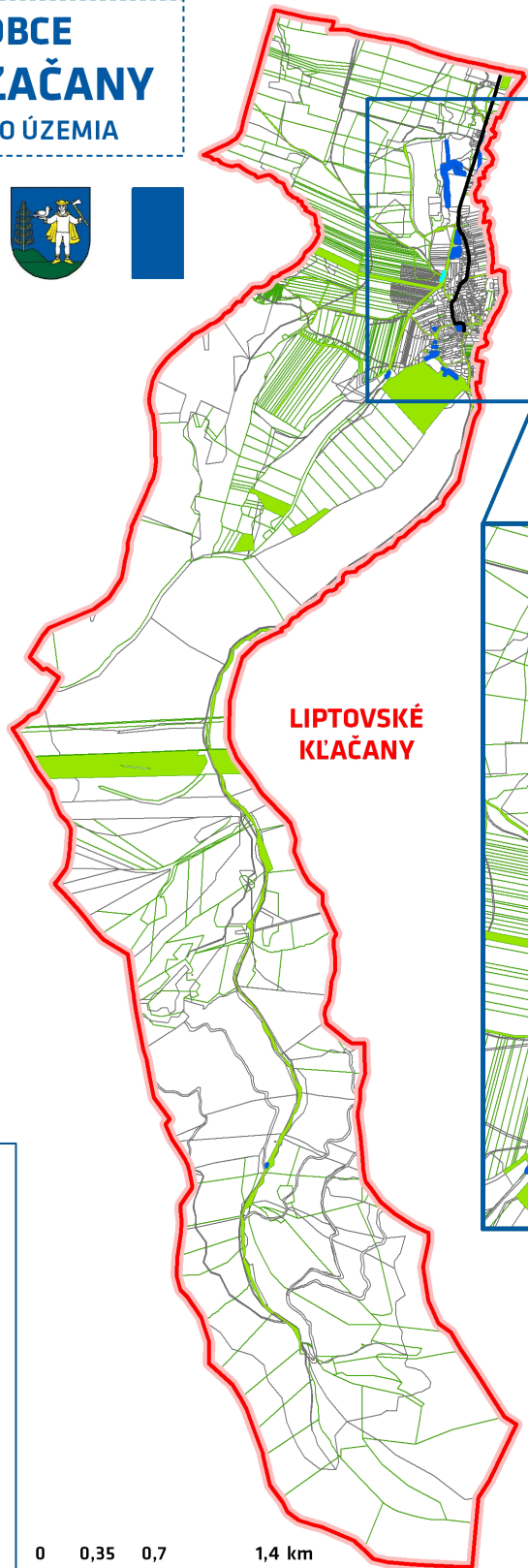
Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (k máju 2024)

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LIPTOVSKÉ KLAČANY

VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

SCHÉMA
M = 1 : 40 000
& 1 : 20 000

- hranica riešeného územia
- cesta 3. triedy
- parcela registra "C"
- parcela registra "E"
- parcela C vo vlastníctve obce, SR, PPF
- parcela E vo vlastníctve obce, SR, PPF

inštitút priestorového plánovania

0 0,35 0,7 1,4 km

B.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

B.4.1 NÁRODNÉ SÚVISLOSTI

Obec Liptovské Kláčany sa nachádza na strednom Slovensku, v Žilinskom samosprávnom kraji, v okrese Liptovský Mikuláš. Situovaná je v Podtatranskej kotline medzi pohoriami Západné Tatry a Nízke Tatry, resp. v strednej časti Liptovskej kotliny, cca 5 km južnejšie od brehu vodnej nádrže Bešeňová, resp. vodného diela Liptovská Mara.

ŠIRŠIE ÚZEMNOPLÁNOVACIE VZŤAHY A VÄZBY

Celonárodné princípy rozvoja štruktúry osídlenia sú formované predovšetkým Konceptiou územného rozvoja Slovenska v platnom znení. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 v platnom aktualizovanom znení z rokov 2006 a 2011 (ďalej aj ako KÚRS) predstavuje celoštátnu územnoplánovaciu dokumentáciu, ktorá vyjadruje hlavné ciele územnoplánovacej politiky štátu, ako aj priestorový rozvoj SR v celoštátnych a medzinárodných súvislostiach. KÚRS 2001 bol sformulovaná na základe požiadaviek rovnovážneho sídelného rozvoja, zabezpečenia rovnocennej dostupnosti k infraštruktúram, zachovania a rozvoja biodiverzity, prírodného a kultúrneho dedičstva, zachovania prvkov prírody, vyjadrená v princípoch trvalo udržateľného rozvoja.

Širšie vzťahy priestorového usporiadania a funkčného využívania obce Liptovské Kláčany možno hodnotiť v rámci ťažísk osídlenia, rozvojových osí a centier osídlenia nasledovne:

- Obec Liptovské Kláčany sa z hľadiska KÚRS nachádza v liptovskomikuláško – ružomberko – dolnokubínskom ťažisku osídlenia druhej úrovne. V celonárodnej štruktúre osídlenia sú v tejto kategórii zaradené ťažiská osídlenia, ktoré sú tvorené okolo stredne veľkých miest, pri ktorých sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a voči okolitým obciam prevládajú viac polarizačné (dostredivé) účinky jadier týchto ťažísk osídlenia.
- Obec Liptovské Kláčany je z hľadiska KÚRS situovaná na žilinsko-podtatranskej rozvojovej osi prvého stupňa v smere Žilina – Martin – Poprad – Prešov. Rozvojová osi prvého stupňa v KÚRS prepájajú centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňajú minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu.
- Obec Liptovské Kláčany je situovaná medzi mestami Ružomberok (20 km) a Liptovský Mikuláš (12 km), ktoré sú v zmysle KÚRS definované centrá osídlenia 2. skupiny – 1. podskupina. Veľkosť týchto centier sa v KÚRS pohybuje v rozmedzí 25 000 až 50 000 obyvateľov. Ide o mestá, ktoré sú v zásade nadregionálneho až celoštátneho významu, často podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu.

ŠIRŠIE DOPRAVNÉ VZŤAHY A VÄZBY

V národných súvislostiach rozvoja dopravy sa obec Liptovské Kláčany nachádza na hlavnom urbanistickom koridore Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina – Ružomberok – Liptovský Mikuláš – Poprad – Prešov – Košice, ktorý vytvára Diaľnica D1 a železničná trať č. 180 (105). Zabezpečuje dopravné spojenie metropol Bratislava a Košice. Z hľadiska rozvojových priorít štátu v oblasti dopravy ide stále o rozhodujúci strategický koridor. Hlavne v téme diaľničného prepojenia D1 metropol západného a východného Slovenska.

Uvedené trasy sú súčasťou celoeurópskej sústavy dopravnej siete krajín Európskej únie TEN-T. Politika transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) je zameraná na výstavbu a rozvoj celoeurópskej siete železničných tratí, ciest, vnútrozemských vodných ciest, námorných trás, prístavov, letísk a železničných terminálov.

- Diaľnica D1 je súčasťou európskeho multimediálneho koridoru základnej siete CORE TEN-T „Rýn – Dunaj (Rhine – Danube)“, v smere Frankfurt – Norimberg – Praha – Brno – Žilina – Prešov – (Užhorod), v úseku:
 - Ivachnová – Važec.
- Železničná trať č. 180 (105) je súčasťou európskeho multimediálneho koridoru konvenčnej siete TEN-T „Rýn – Dunaj (Rhine – Danube)“, v smere Hranice (CZ) – Púchov – Žilina – Poprad – Košice – Čierna nad Tisov – (Čop), v úseku:
 - Vrútky – Štrba.

Nadradenú komunikačnú sieť tvoria rýchlostné cesty a diaľnice v správe s Národnou diaľničnou spoločnosťou, a.s. a cesty I. triedy v správe Slovenskej správy ciest, a.s. Na nadradenú cestnú sieť sa napájajú cesty II. a III. triedy, ktoré má v správe Žilinský kraj, ako aj mieste a obecné cesty.

Obec Liptovské Kľačany sa svojou polohou nachádza južne od diaľnice D1, ako aj cesty I/18. Napojenie na diaľnicu zabezpečujú mimoúrovňové križovania MÚK D1 – 1/18 Ivachnová (cca 12 km) a MÚK D1 – 1/18 Liptovský Mikuláš (cca 14 km). Cesta I/18 vytvára paralelnú (záložnú) komunikáciu diaľnice D1.

Dopravné napojenie na cestu prvej triedy I/18 vedie cez územie obce Ľubel'a v križovaní s regionálnou cestou III/2326, ktorá tvorí hlavné dopravné napojenie obce na všetky nadradené dopravné vzťahy a väzby.

B.4.2 REGIONÁLNE SÚVISLOSTI

Regionálne súvislosti územného rozvoja sú stanovené predovšetkým v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii, ktorou je Územný plán Žilinského kraja, resp. Konceptia územného rozvoja regiónu Žilinského samosprávneho kraja, v platnom znení.

Základné princípy riešenia nadradenej a regionálnej dopravnej infraštruktúry stanovuje územným plánom Žilinského samosprávneho kraja v aktuálnom platnom znení. Ide o záväzný územnoplánovací nástroj regiónu, v s ktorým musia byť všetky územné plány miest a obcí v kraji v súlade.

Významným dokumentom ovplyvňujúci regionálne aspekty rozvoja dopravného systému kraja je aj Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja (SURDM ŽSK). Základnou víziou SURDM ŽSK je uplatnenie prvkov udržateľnej mobility kraja, predovšetkým zmenou del'by prepravnej práce v prospech hromadnej dopravy s cieľom zníženia negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie.

Žilinský samosprávny kraj v súčasnosti (07/2024) obstaráva nový Územný plán regiónu Žilinského kraja, v rámci ktorého sú obdobne formulované hlavné trajektórie územného rozvoja regiónu. Aktuálne trendy rozvoja dopravy Žilinského kraja sú formulované v novopripravovanej územnoplánovacej dokumentácii Žilinského kraja (AŽ Projekt, s.r.o.) V oblasti zabezpečenia udržateľnej dopravnej (vnútornej a vonkajšej) dostupnosti kraja je podľa dokumentácie najvyššou prioritou ŽSK realizácia integrovaného dopravného systému kraja (IDS). IDS je sofistikovaný a koordinovaný systém vzájomnej nadväznosti prímestskej autobusovej dopravy (ďalej len „PAD“), mestskej hromadnej dopravy (ďalej len „MHD“), železničnej osobnej dopravy (ďalej len „ŽOD“), individuálnej automobilovej dopravy (ďalej len „IAD“), cyklistickej a pešej dopravy. V jeho rámci má najvýznamnejšie postavenie systém hromadnej dopravy osôb. V kontexte IDS zohráva významnú podmieňujúcu rolu optimálnej funkčnosti systému dokončenie a kompletizácia výstavby siete diaľnic D1 a D3, ako aj rýchlostnej cesty R3. Ich prínos spočíva v uvoľnení kapacít ciest, ktoré v súčasnosti supľujú funkciu diaľnic a rýchlostných ciest (cesty I/11, I/12, I/18, I/59, I/60, I/65), resp. ktoré sa nachádzajú v najintenzívnejšie osídlených častiach kraja.

Optimálne riešenie dopravy v nadregionálnych súvislostiach je podmienkou a limitom ďalšieho rozvoja obce.

B.4.3 RIEŠENIE ZÁJMOVÉHO ÚZEMIA

Zájmovým územím pre spracovanie územného plánu je okres Liptovský Mikuláš a prilahlé časti okresu, na území ktorých sa prejavujú funkčné a prevádzkové väzby riešeného územia.

Najvýznamnejšie väzby má obec Liptovské Kľačany so sídlami Partizánska Ľupča, Malatíny, Ľubel'a a Dúbrava, s ktorými priamo susedí. Čiastočné väzby aj so sídlami Ivachnová a Gôtovany a nemenej výrazné spolupôsobenie je aj s okresným mestom Liptovský Mikuláš, resp. z časti aj Ružomberok.

Pri spracovaní riešeného územia obce Liptovské Kláčany sú v nadväznosti na záujmové územie zohľadnené najmä nasledujúce požiadavky.

- Rešpektovanie nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán regiónu Žilinského kraja v platnom znení.
- Zohľadnenie nadradenej dopravnej infraštruktúry v koridore cesty 1 .triedy I/18.
- Zohľadnenie regionálne dopravnej infraštruktúry v koridore ciest 3 .triedy III/2326.
- Rešpektovanie záujmového územia Letiska Jasna, vymedzeného ochrannými pásmami a prekážkovými rovinami letiska.
- Rozvojové zámery susednej obce Ľubel'a plynulo prechádzajú do územnosprávneho vymedzenia obec Liptovské Kláčany.
- Blízkosť 2 hospodárskych dvorov v obci Ľubel'a - veľké zdroje znečistenia ovzdušia (štátna sprava ochrany ovzdušia)
- V zmysle územného plánu obce Ľubel'a do riešeného územia zasahujú ochranné pásma poľnohospodárskych dvorov, resp. ich pásma hygienickej ochrany.
- Zohľadnenie nadradenej technickej infraštruktúry.
- V zmysle Územného plánu regiónu Žilinského samosprávneho kraja je plánované vybudovanie strednotlakového plynovodu (STL2) od Ružomberka smerom na Liptovský Mikuláš.
- Zohľadnenie záujmov ochrany prírody a krajiny tak, ako vyplývajú z celoštátnej územnej ochrany prírody, ako aj z regionálneho územného systému ekologickej stability.

B.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

B.5.1 VÝCHODISKÁ FORMOVANIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

HISTORICKÝ VÝVOJ ŠTRUKTÚRY OSÍDLENIA

AKO DETERMINANT PRIESTOROVÉHO ROZVOJA OBCE

Obec vznikala postupne na úpätí Nízkych Tatier, v blízkosti ústia Kláčianskej doliny, na západ od toku potoka Kláčianka. Liptovské Kláčany mohli vzniknúť v 12. až 13. storočí, hoci obec sa spomína až od roku 1474. Názvom Kláčany boli pomenúvané sídliská, ktoré založili chovatelia kobýl a žriebät pre vojsko uhorských kráľov v 11. a 13. storočí. Dnešný názov obce sa používa od roku 1946.

V roku 1584 tu stálo iba sedem zemianskych domov, v roku 1784 mala obec 55 domov, v roku 1828 len 48 domov. V prvej polovici 19. storočia boli Kláčany stredne veľkou dedinou. Menšia osada Svätá Alžbeta sa vyvinula samostatne pri farskom kostole sv. Alžbety. V roku 1828 mala 7 domov.

Už v 18. st. sa urbanizmus obce vyznačoval nepravidelným pôdorysom s budovami popri troch komunikáciách. Nepravidelným pôdorysom sa vyznačovala aj osada Svätá Alžbeta rozkladajúca sa severne od Kláčian, na juhozápad od kostola. Hlavný priestor obce Kláčany sa nachádzal medzi súčasným obecným úradom a rázcestím cesty vedúcej k súčasnej budove potravín (na severe). Väčšina budov bola štítovej orientácie. V severnej časti sa nachádzali uzavreté areály - zemianske dvory. Pri potoku boli vybudované asi tri mlyny (mapa 1. vojenského mapovania 1783). V juhozápadnej časti obce k budovám prislúchali rozsiahle záhrady. V mape druhého vojenského mapovania je už zakreslená aj hlavná cestná komunikácia spájajúca Kláčany severo-južným smerom so susednou obcou Ľubel'a a taktiež mlyn (pri potoku na východ cesty a osady Sv. Alžbety). Cintorín vybudovaný na juhu obce na úpätí Nízkych Tatier je znázorňovaný od 3. vojenského mapovania (1889).

Hoci väčší priestor okolo súčasnej budovy potravín sa vytvoril ešte medzivojnovom období, obec sa priestorovo výraznejšie začala rozširovať týmto smerom, a taktiež na ostatné tri svetové strany, až po druhej svetovej vojne. V topografickej mape (1964) už došlo k spojeniu s osadou Svätá Alžbeta.

URBANISTICKÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

Liptovské Kláčany predstavujú vidiecku podhorskú obec pod Nízkymi Tatrami.

Väčšina južnej a strednej časti riešeného územia obce tvoria lesy a lesné porasty. Tie sú z časti súčasťou Európskej sústavy chránených území NATURA 2000, ktoré tvorí Chránené vtáčie územie Nízke Tatry a Územie európskeho významu Ďumbierske Tatry. Najjužnejšiu, resp. juhovýchodnú časť územia obce tvorí aj Národný park Nízke Tatry s jeho ochranným pásmom. Severnú a severovýchodnú časť prírodnej časti krajiny obce tvoria trvalo trávnaté plochy, lúky a pasienky. Čiastočné zastúpenie tu má aj orná pôda.

Najvýznamnejšou historickou dominantou na území obce je Kostol sv. Alžbety. Nachádza pri dopravnom vstupe do obce, kde symbolicky označuje začiatok zastavaného územia obce. Ide o významný symbol obce i krajinou estetický „landmark“.

Urbanizovanú časť krajiny tvorí rastlá a nesúrodá zástavba individuálne stojacich rodinných domov, v rámci ktorých sú integrované aj chaty a budovy individuálnej rekreácie. Zastavané územie obce sa nachádza mimo hlavných dopravných tepien. Ide o vidiecku formu zástavby. Nachádza sa tu 160 rodinných domov a 3 bytové domy s 19 bytovými jednotkami (SODB 2021). Priemerná podlahová plocha bytovej jednotky v domoch a bytoch spolu predstavuje 103,7 m². Presná špecifikácia funkčného využitia územia obce je uvedená v nasledujúcej kapitole „C.3 - Funkčné využitie územia“.

Pôvodná zástavba vznikala v povodí potoka Kláčianka. Dnes sú miestne cesty prevažne zokruhované. Napájajú sa na cestu tretej triedy, prípadne na zbernú cestu vedenú po západnom okraji intravilánu ku kameňolomu. Zástavbu tvoria predovšetkým samostatne stojace objekty do výšky 2 NP, t.j. dvoch úplných podlaží a jedného obytného podkrovia.

Vidiecky, resp. podhorský rázovitý charakter liptovskej dediny dotvárajú aj pôvodné remeselné objekty s murovaným prvým podlažím a dreveným poschodím, ako aj historické drevenice. Hoci ich stavebnotechnický stav nie je vo všetkých prípadoch vyhovujúci dnešným štandardom, tvoria neoddeliteľnú kultúrno-historickú súčasť obce. Situované sú tu historické tradičné drevenice, ako aj moderné stavby s inovatívnymi prístupmi k tvorbe drevených novostavieb.

V centrálnej polohe obce sa nachádzajú miestne potraviny so stravovacím zariadením, ktoré vizuálne dotvára socha ukrižovaného Ježiša medzi piatimi stromami. Amen. Osobitné postavenia môžeme povedať aj o lokálnej pálenici, ktorá vznikla v objekte bývalej materskej školy.

Nad obcou sa z juhu symbolicky a z hľadiska krajinárskej tvorby prostredia veľmi príjemne na vyvýšenom mieste týči miestny cintorín.

Medzi lesným masívom a vlastným územím obce sa nachádza ťažba nerastov, resp. chránené ložiskové územie a zároveň dobývací priestor pre ťažbu vápenca.

Zaujímavosťou je, že najjužnejšia časť zastavaného územia obce Ľubel'a plynulo prechádza do územia obce Liptovské Kláčany. Dva rodinné domy, ako aj dva biele bytové domy výšky 2 nadzemných podlaží s garážami na prízemí domu (celkov 3 NP) z územnosprávneho hľadiska patria do obce Liptovské Kláčany.

B.5.2 NÁVRH PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

KOMPOZÍCIA OBCE AKO ZÁKLADNÉ FORMOVANIE URBANISTICKEJ KONCEPCIE

Liptovské Kláčany sú relatívne malá, vidiecka, až podhorská obec. Celková rozloha územia predstavuje 2818 ha, čo pri cca 360 obyvateľoch predstavuje hustotu obyvateľstva cca 28 obyvateľov na km². Kompozičné formovanie má takisto len lokálny charakter.

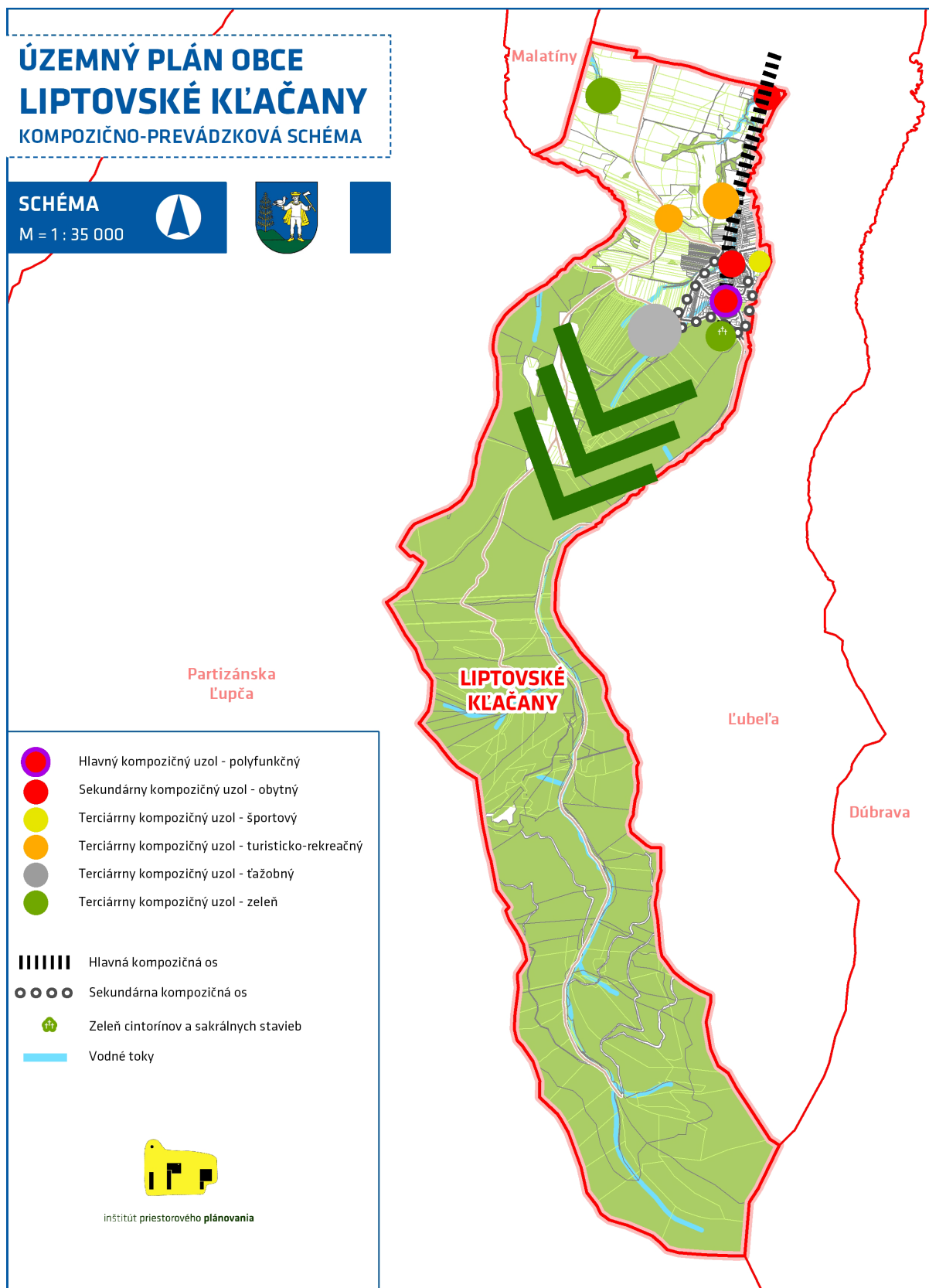
Charakteristickú krajinnú štruktúru reprezentuje aj takmer dvojtretinový podiel funkcie lesnej pôdy z celkovej výmery riešeného územia. Lesná pôda o výmere viac ako 978,91 ha, predstavuje pokrytie až skoro 73 % územia obce.

Kompozičný uzol tvorí niekoľko budov, alebo iných priestorových fenoménov, ktoré vytvárajú dostredivú koncentráciu aktivít alebo kumulujú aktivity prirodzeného stretávania sa ľudí. Hlavným uzlom je priestor v okolí obecného úradu, územne previazaný s detským ihriskom a čiastočne s budovou verejného stravovania. Ide o akési prirodzené centrum obce, viazané na hlavnú cestu III. triedy.

Sekundárne kompozičné uzly majú rôzne charaktery. Obytný, športový, turisticko-rekreačný, ťažobno-dobývací alebo krajinný, ktorý tvorí predovšetkým vysoká vzrástla zeleň. Kompozičné usporiadanie ilustruje aj priložená schéma, ktorá dopomáha k pochopeniu nielen usporiadania, ale aj vlastného vnútorného fungovania obce.

V smere od zastavaného územia obce sa južným smerom dvíha terén k pohoriu Nízke Tatry, ktoré je tvorené lesmi s hustou sieťou lesných cestíček.

ŠPECIFIKÁCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

- Stabilizované štruktúry bývania v rodinných a v bytových domoch, ako aj v rekreačných chatách podľa skutkového stavu osídlenia obce ostávajú bez zmeny. Umožnená je v nich najmä modernizácia, rekonštrukcie, ako aj drobné dostavby, nadstavby a prístavby v zmysle zastavovacích podmienok.
- V severnej časti riešeného územia sa pri hranici so zastavaným územím susednej obce Ľubel'a navrhuje kompletizácia výstavby pre rodinné i pre bytové domy.
- Medzi zastavaným územím, ktoré na severe riešeného územia pokračuje zo susednej obce Ľubel'a a vlastným zastavaným územím obce Liptovské Kláčany, je vymedzené nezastavateľné územie, ktoré je v zmysle regionálnych rozvojových zámerov určené na prevedenie navrhovaného plynovodu. Rezervuje sa tu však plocha pre výstavbu novej regulačnej stanice plynu.
- Cesty III. triedy III/2326 je navrhnutá na modernizáciu a rozšírenie, nakoľko má šírku vozovky len 4,30 m, čo nielenže nevyhovuje STN normou požadovaným parametrom na bezkolíznu prevádzku, ale aj nekorešponduje s minimálnym šírkovým usporiadaním pre prevádzku prímestskej autobusovej dopravy. Cesta III. triedy III/2326 je navyše výrazne zaťažená ťažkými vozidlami, nakoľko sa v juhozápadnej časti územia obce sa nachádza osobitne vymedzené plocha ťažby a dobývania. Z týchto dôvodov je nevyhnutné na danej ceste vytvoriť územnotechnické možnosti pre jej prebudovanie. Spevnenie a rozšírenie. Modernizáciu cesty je vhodné realizovať spoločne s dobudovaním verejného vodovodu a splaškovej kanalizácie, resp. aj s plynofikáciou obce, ktoré by boli osadené v telese cesty. Odporúčane usporiadanie je v kategórii MZ 8,5/50. Totožné riešenie technickej homogenizácie cesty je potrebné aplikovať aj miestnu cestu, ktorá plní funkciu prístupovej komunikácie areálu ťažby a dobývania.
- V severnej časti zastavaného územia obce sa pozdĺž homogenizovanej cesty III. triedy navrhuje nová výstavba rodinných domov, ako aj rekreačných objektov prechodného ubytovania.
- V okolí Kostola sv. Alžbety, ktorá je umiestnená na geomorfologickej vyvýšenine, sa navrhujú rozvojové plochy, ktoré by mali funkčne doplniť a priestorovo podporiť areál tejto sakrálnej stavby. Západne od kostola sa zachováva plocha futbalového ihriska a v jeho nadväznosti sa zároveň vytvárajú podmienky pre realizáciu občianskej vybavenosti komunálneho, resp. verejnoprospešného charakteru, ako napr. dom seniorov, komunitné centrum a pod. Okolie areálu kostola bude dotvorené plochou parkovo upravenej zelene nízkych drevín tak, aby nezakrývali pohľady a priehľady na túto dominantu.
- Na východnej hrane cesty III. triedy sa medzi areálom kostola a družstvom v obci Ľubel'a navrhuje plocha pre občiansku vybavenosť komerčného charakteru.
- Južne od Kostola sv. Alžbety sa na západnej hrane cesty III. triedy navrhuje rozšírenie existujúcej výstavby malo podlažných bytových domov. V rámci bytových domov je navrhnuté aj umiestnenie drobnej nerušivej vybavenosti a komerčných služieb v parteri budov. V tejto polohe ide do istej miery aj o prirodzené dotváranie centra obce.
- Na východnej hranici riešeného územia sa navrhujú plochy pre vybudovanie nových chát. Vzhľadom na vymedzené inundačné územie je v tejto ploche možné v zmysle § 20 Zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami len nebytové budovy okrem ubytovacích zariadení na krátkodobé pobyty.
- Vo východnej časti zastavaného územia sa navrhujú plochy pre rozšírenie existujúceho multifunkčného ihriska o ďalšie športové a voľnočasové aktivity.
- Na západnom okraji zastavaného územia sa navrhujú okrem technickej homogenizácie cesty navrhujú aj nové plochy bývania v rodinných domoch a to po oboch stranách cesty.

- V juhozápadnej časti zastavaného územia obce sa navrhuje rozšírenie rekreačného areálu jestvujúcej chatovej zástavby, vrátane nového dopravného napojenia.
- V západnej časti riešeného územia sa v rámci rozvojových zámerov nadradenej územnoplánovacej dokumentácie výhľadovo uvažuje s vybudovaním lanovej dráhy.
- Na južnom okraji zastavaného územia sa pri areáli cintorína uvažuje s novou plochou občianskej vybavenosti obecného významu.

B.5.3 INTENZITA VYUŽITIA ÚZEMIA

Územný plán obce usmerňuje výstavbu prostredníctvom stanovenia zásad a regulatívov funkčného využitia a priestorového usporiadania. Stanovené sú v záväznej časti územného plánu obce.

Princípy návrhu funkčného využívania sú podrobne uvedené v kapitole B.6. Princípy návrhu priestorového usporiadania možno charakterizovať nasledovne:

Návrh priestorového usporiadania má dve podoby. V prvom rade ide o vymedzenie, rozmiestnenie a vzájomné fungovanie všetkých aktivít na území celej obce. Tieto aktivity sú vykreslené v grafickej časti dokumentácie vo výkresoch č. 2A a č. 2B - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia v mierke $M = 1 : 5\,000$ pre zastavané územie obce a v mierke $1 : 10\,000$ pre celé územnosprávne vymedzenie obce. Z hľadiska možnosti budúcej výstavby je možné priestorové usporiadania rozdeliť na plochy, kde sa dá stavať a na plochy, kde je akákoľvek výstavba zakázaná. Pre tento účel je vytvorená druhá podoba priestorového usporiadania, a to zastavovacie podmienky. Pre každú vymedzenú plochu sú okrem funkčného využitia v regulačných listoch záväznej časti stanovené aj zastavovacie podmienky.

Princípy priestorového usporiadania sú stanovené na úrovni skupín pozemkov, resp. regulačných blokov, ktoré predstavujú najmenšie územné jednotky, na ktoré sa vzťahuje jednotná regulácia funkčného využívania a priestorového usporiadania územia obce. Každá skupina pozemkov, resp. každý regulačný blok je určený nasledovne:

- Druhom.
- Číselným označením.
- Výmerou.
- Základným druhom funkčného využívania.
- Špecifikáciou základného druhu funkčného využívania.
- Nepripustným druhom funkčného využívania.
- Špecifikáciou nepripustného druhu funkčného využívania.
- Regulatívom zastavanosti.
- Regulatívom výšky zástavby.
- Regulatívom vegetačných plôch.
- Regulatívom veľkosti stavebného pozemku.

Aplikácia princípov regulácie, ako aj vymedzenie pojmov pre účely uplatnenia navrhnutej regulácie sú definované v kapitolách 1.1. a 1.2. Záväznej časti dokumentácie.

Pokiaľ nie je v záväznej časti územného plánu obce Liptovské Kláčany uvedené explicitne inak, pre aplikáciu uplatnených zásad a regulatív sa môže použiť vymedzenie pojmov, uvedené v:

- § 5 Zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní.
- § 2 Vyhlášky Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia.
- Vyhláška č. 153/2024 Z. z. Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov.

B.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA

METODIKA FUNKČNÉHO VYUŽITIA

Funkčné využívanie územia predstavuje spôsob využívania územia podľa druhu prevádzok alebo činností v ňom, v členení na základnú funkciu a neprípustnú funkciu, vrátane ich podrobnejšej špecifikácie, pri zohľadnení potrieb rozvoja spoločnosti a súčasného stavu a hodnôt územia a krajiny. Podmienkou funkčného využívania územia sú textovo a graficky vyjadrené regulatívy umiestňovania výstavby a uskutočňovania činností, ktoré majú vplyv na územie príslušného priestorovo-funkčného celku alebo jeho časti a na zabezpečenie udržateľného územného rozvoja. Regulatívom funkčného využívania územia textovo, číselne alebo graficky vyjadrený parameter alebo limit, ktorým sa určujú podmienky na výstavbu alebo činnosti, ktoré majú vplyv na územie, a požiadavky na organizáciu územia. Funkčné využívanie územia je regulované s podrobnosťou na skupiny pozemkov, resp. na regulačné bloky v členení na základný druh a neprípustný druh, ktoré následne spodrobňuje špecifikácia základného druhu a špecifikácia neprípustného druhu.

- Základný druh funkčného využívania vyjadruje z hľadiska navrhovanej urbanistickej koncepcie optimálne využitie územia.
- Špecifikácia základného druhu funkčného využívania bližšie určuje jednu alebo viacero prípustných skupín stavieb pre príslušný vybraný základný druh funkčného využívania.
- Neprípustný druh funkčného využívania definuje funkčné využitie, ktoré nesúvisí so špecifickým účelom plochy, resp. ktoré je v danom území neprípustné. Zahŕňa teda funkcie, ktoré by mohli negatívne pôsobiť na prostredie a preto je ich umiestnenie v danom území zakázané.
- Špecifikácia neprípustného druhu funkčného využívania bližšie určuje jednu alebo viacero neprípustných skupín stavieb pre príslušný vybraný neprípustný druh funkčného využívania.
- Aktivity, ktoré nie sú explicitne uvedené vyššie stanoveným spôsobom, predstavujú obmedzené funkčné využitie zahŕňajúce také funkcie, ktoré môžu byť alternatívou k prevládajúcemu funkčnému využitiu a sú prípustné len v obmedzenom rozsahu. Obmedzené funkčné využitie nesmie presiahnuť 1/3 výmery regulačného bloku.

TYPOLÓGIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA

Typológia funkčného využitia je definovaná v záujme vytvárania charakteristických územných častí a vyjadrenia spoločných charakteristík jednotlivých skupín objektov prostredníctvom regulačných blokov. Sú tvorené charakterovo blízkymi skupinami objektov a sú vymedzené pomocou uličných koridorov, resp. výraznými predelmi medzi objektmi tak, aby vytvárali relatívne homogénne priestorové celky. Každému regulačnému bloku prislúcha len jeden základný druh funkčného využitia. Nakoľko sú takéto bloky zároveň hlavnými nositeľmi funkčnej, ako aj priestorovej regulácie, zastávajú postavenie regulačných blokov.

V rámci urbanistickej koncepcie rozlišujeme 12 základných druhov funkčného využitia tak, aby bezo zvyšku pokrývali celé územnosprávne vymedzenie obce Liptovské Kláčany. Základné druhy funkčného využitia sú vyjadrené v grafickej časti dokumentácie. Obdobne sú jednotlivé druhy uvedené aj v regulačných listov záväznej časti dokumentácie. Základný druh funkčného využitia vyjadruje cieľovú požadovanú podobu regulačného bloku. Každý regulačný blok je zároveň určený aj jedným alebo viacerými neprípustnými druhmi funkčného využívania. Neprípustný druh funkčného využívania identifikuje činnosti, ktoré sú v danom regulačnom bloku zakázané.

Základné druhy funkčného využívania, a teda aj neprípustné druhy funkčného využívania sú nasledovné. Definované sú v kapitole 1.4. Záväznej časti dokumentácie.

- Bývanie.
- Vybavenosť.
- Výroba.
- Verejne prístupné priestranstvá.

- Ekostabilizačná vegetácia.
- Ekostabilizačné vodstvo.
- Produkčná vegetácia.
- Produkčné vodstvo.
- Rekreačná vegetácia.
- Rekreačné vodstvo.
- Dopravné vybavenie.
- Technické vybavenie.

ŠPECIFIKÁCIA ZÁKLADNÉHO DRUHU FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

Každý zo základných druhov funkčného využívania môže byť zároveň bližšie určený aj prostredníctvom špecifikácie základného druhu funkčného využívania, ako aj špecifikácie neprípustného druhu funkčného využívania. Špecifikáciu využívania reprezentuje jedna alebo viaceré prípustné skupiny stavieb. Skupiny stavieb sú pre každý druh funkčného využívania definované v kapitole 1.4. Závaznej časti dokumentácie. Aktivity, ktoré nie sú v regulačnom liste uvedené, môžu byť podmienene vhodné.

Špecifikáciu funkčného využívania tvorí jedna alebo viaceré prípustné skupiny stavieb:

- Bývanie.
 - Jednobytové, dvojbytové a trojbytové budovy
 - Viacbytové budovy
- Vybavenosť.
 - Budovy pre cestovný ruch, ubytovanie a verejné stravovanie.
 - Budovy pre verejnú správu a administratívu.
 - Budovy pre obchod a služby.
 - Budovy pre kultúru a cirkev.
 - Budovy pre výchovu a vzdelávanie.
 - Budovy pre zdravotníctvo.
 - Budovy pre šport a rekreáciu.
 - Budovy pre sociálne služby.
 - Stavby pre šport a rekreáciu.
 - Ostatné stavby pre vybavenosť.
- Výroba.
 - Budovy pre inú výrobu
 - Komplexné priemyselné stavby
- Verejne prístupné priestranstvá.
- Ekostabilizačná vegetácia a vodstvo.
 - Stavby pre ochranu a tvorbu krajiny
- Produkčná vegetácia a vodstvo.
 - Stavby pre ochranu a tvorbu krajiny
- Rekreačná vegetácia a Rekreačné vodstvo.
 - Stavby pre ochranu a tvorbu krajiny
- Technické vybavenie.
 - Budovy pre technickú vybavenosť
 - Ostatné stavby a zariadenia technickej vybavenosti

CHARAKTERISTIKA FUNKČNÉHO VYUŽITIA

Charakteristickú krajinnú štruktúru reprezentuje aj takmer dvojtretinový podiel funkcie lesnej pôdy z celkovej výmery riešeného územia. Lesná pôda o výmere viac ako 978,91 ha, predstavuje pokrytie až skoro 73 % územia obce.

Z hľadiska sídelného prostredia je obec tvorená predovšetkým individuálnym bývaním v rodinných domoch, ku ktorým môžeme z hľadiska architektonickej typológie priradiť aj pôvodné remeselné objekty, ktoré dnes slúžia predovšetkým na bývanie, a do istej miery aj drevenice, ktoré tvorili primárne funkciu bývania, no s postupom času sú využívané viac na individuálnu rekreáciu. I keď plochy bývania tvoria len necelé 1 % z plochy územnosprávneho vymedzenia obce, predstavujú rozhodujúci faktor funkčno-priestorovej organizácie obce. Prevažujú samostatne stojace rodinné domy. Typologicky sú zastúpené pôvodné vidiecke budovy, remeselné budovy, ako aj drevenice, ktoré postupom času dopĺňajú modernejšie novostavby.

Občianska vybavenosť je tvorená plochami vybavenosti komunálneho, resp. verejnoprospešného charakteru a plochami komerčnej vybavenosti a služieb. Komunálna vybavenosť je lokalizovaná najmä v centrálnej polohe obce, kde je umiestnený obecný úrad, stravovacie zariadenie a potraviny. Obec nedisponuje širokou škálou občianskej vybavenosti, v obci sa nenachádza pošta ani zdravotnícke zariadenie.

Cirkevné a sakrálne stavby tvoria síce len zanedbateľný podiel výmery územia obce, no v podobe historickej dominanty Kostola sv. Alžbety na geomorfologickej vyvýšenine, tvoria najvýznamnejší symbol, resp. dominantu obce. Nachádza pri dopravnom vstupe do obce, kde symbolicky označuje nielen začiatok zastavaného územia obce, ale ja vytvára symbol obce s krajinou, estetickou, kultúrno-historickou i náboženskou hodnotou.

Čo sa týka plôch hospodárskych aktivít, tak zaberajú 0,23 %. V obci sa nachádzajú drobné prevádzky nerušivého charakteru v existujúcej zástavbe ako napr. pálenica, prevádzka spracúvajúca drevo a mimo zastavaného zázemia sa nachádzajú dobývacie priestory ťažby nerastov a surovín.

Funkcii zelene sa v extenzívne osídlených usadlostiach kladie čoraz väčší význam ako tomu bolo v minulosti. Okrem krajinárskeho a estetického významu rastie dôraz aj toho mikroklimatického. Najmä čo sa týka zelene v rámci verejne prístupných plôch zelene vo vnútri sídla. V obci dominujú plochy zelene pri rodinných domoch a tiež súkromné plochy záhrad využívané pre pestovanie domácich plodín. Obec disponuje 1 cintorínom, hoci cintorín obce Ľubel'a je vzdialený len niekoľko metrov od východnej hranice zastavaného územia obce.

Nasledujúca tabuľka sumarizuje základné druhy funkčného využívania v podobe absolútnej i relatívnej výmery v obci:

Tabuľka: Sumarizácia funkčného využitia

Zn.	Základné druhy funkčného využívania	Výmera [ha]	Podiel výmery [ha]
1	BÝVANIE.	31,99	2,38
2	VYBAVENOSŤ.	9,84	0,73
3	VÝROBA.	3,33	0,25
4	VEREJNE PRÍSTUPNÉ PRIESTRANSTVÁ.	22,84	1,70
5	EKOSTABILIZAČNÁ VEGETÁCIA.	1032,73	77,00
6	EKOSTABILIZAČNÉ VODSTVO.	1,66	0,12
7	PRODUKČNÁ VEGETÁCIA.	14,01	1,04
8	PRODUKČNÉ VODSTVO.	0	0
9	REKREAČNÁ VEGETÁCIA.	224,39	16,73
10	REKREAČNÉ VODSTVO.	0	0
11	DOPRAVNÉ VYBAVENIE.	0	0
12	TECHNICKÉ VYBAVENIE.	0,51	0,04
SPOLU		1341,29	100,00

B.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

B.7.1 DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

Podkapitola sa zaoberá analýzou retrospektívneho vývoja domového a bytového fondu obce Liptovské Kláčany, ako aj jeho základnou charakteristikou na základe výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021, keďže Sčítanie obyvateľov, domov a bytov je jediným zdrojom dát o štruktúre domového a bytového fondu a úrovni bývania obyvateľov.

B.7.1.1 POČET DOMOV A BYTOV

Podľa SODB 2021 bolo v obci Liptovské Kláčany evidovaných 167 domov a 189 bytov. Rodinných domov bolo 160 a bytové domy 3. Bytov v rodinných domoch bolo 163 a bytov v bytových domoch 19.

RETROSPEKTÍVNY VÝVOJ DOMOVÉHO A BYTOVÉHO FONDU

Retrospektívny vývoj počtu trvalo obývaných domov a bytov na území obce Liptovské Kláčany zobrazuje údaje z jednotlivých sčítaní obyvateľov, domov a bytov, od roku 1970 až do roku 2021. Pri pohľade na tieto údaje je možné konštatovať, že vývoj počtu trvalo obývaných domov a bytov má dynamický charakter. Počet trvalo obývaných bytov bol v každom sledovanom období (okrem roku 1970) vyšší, ako počet domov. Najvyšší počet trvalo obývaných domov bol zaznamenaný v roku 1970, a najvyšší počet trvalo obývaných bytov bol zaznamenaný pri sčítaní v roku 2011.

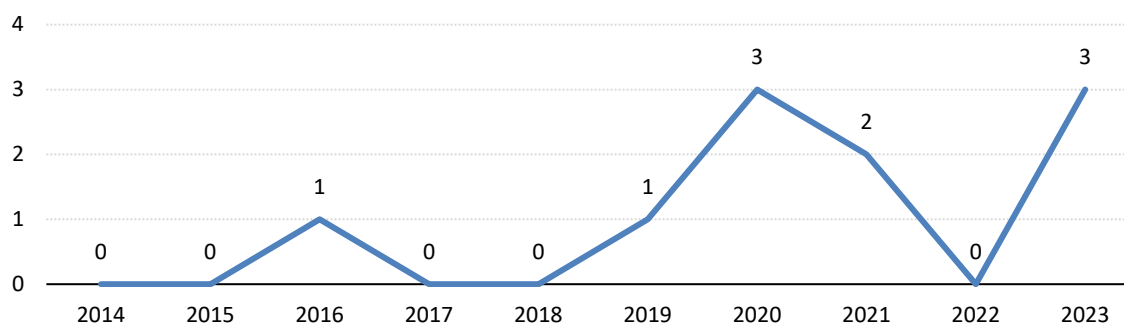
Tabuľka: Vývoj počtu trvalo obývaných domov a bytov v obci Liptovské Kláčany

Rok	Počet domov	Počet bytov
1970	124	124
1980	114	118
1991	119	120
2001	116	120
2011	114	140
2021	110	129

Zdroj údajov: SODB2021, SODB2011, SODB2001, SODB1991, SODB1980, SODB1970

V rámci vývoja počtu dokončených bytov, sa sledoval retrospektívny vývoj počtu dokončených bytov v rodinných aj bytových domov spolu, za posledných 10 rokov. Za dané sledované obdobie sa priemerne dokončil 1 byt. Najviac bytov sa dokončilo v roku 2020 a 2023, kedy sa v oboch prípadoch dokončili 3 byty. V obdobiach medzi rokmi 2014 až 2015, 2017 až 2018 a v roku 2022, neboli v obci skolaudované žiadne nové domy alebo byty.

Graf: Vývoj počtu dokončených bytov v obci Liptovské Kláčany

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

B.7.1.2 CHARAKTERISTIKA DOMOVÉHO FONDU

Predmetom sčítania domov boli všetky budovy určené na bývanie (vrátane neobývaných budov) označené súpisným číslom a ďalšie objekty, v ktorých niekto býval alebo v nich v rozhodujúcom okamihu sčítania prenočoval, okrem zastupiteľských úradov cudzích štátov.

Tabuľka: Prehľad domov obce Liptovské Kláčany podľa obývanosti

Domy						
spolu	v tom podľa obývanosti na trvalý pobyt					
	obývané		neobývané		s nezistenou obývanosťou	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
167	110	65,87	57	34,13	0	0,0

Zdroj údajov: SODB2021

Pri analýze domového fondu podľa obývanosti, sa vychádzalo z údajov o obývanosti na trvalom pobyte. Trvalý pobyt je bydlisko obyvateľa, na ktorom je prihlásený na trvalý pobyt.

Tabuľka: Prehľad domov obce Liptovské Kláčany podľa typu, formy vlastníctva a obdobia výstavby

Domy														
podľa typu		podľa formy vlastníctva								podľa obdobia výstavby				
z toho		z toho								z toho				
rodinné domy	bytové domy	iné	fyzické osoby	štát	obec	iné právnické osoby	kombinácia vlastníkov	nezistené	iné	do r. 1945	1946 - 1980	1981 - 2000	2001 a neskôr	nezistené
160	3	4	150	0	0	0	14	3	0	29	88	21	26	3

Zdroj údajov: SODB2021

DOMY PODĽA TYPU DOMU

Podľa typu domu sa na území obce Liptovské Kláčany nachádzalo spolu 167 domov, pričom väčšinu tvorili rodinné domy, s počtom 160, čo predstavuje 95,81%. Bytové domy boli zastúpené s počtom 3, čo predstavuje 1,80%. Až 4 objekty, ktoré boli pri Sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021, definované ako „domy“, spadali podľa typu domu/bydliča, k iným typom. 1 dom predstavoval fiktívny objekt, čo predstavuje 0,60%, ďalší 1 dom bol podľa typu domu/bydliča definovaný ako ostatné budovy na bývanie (0,60%), a 2 objekty boli podľa typu domu/bydliča definované ako prevádzková budova s bytmi (1,20%).

DOMY PODĽA FORMY VLASTNÍCTVA

Na území obce Liptovské Kláčany sa nachádzalo spolu 167 domov, pričom väčšina domov s počtom 150, čo predstavuje 89,82%, spadali v rámci formy vlastníctva do vlastníctva fyzických osôb. Podľa formy vlastníctva bolo až 5 objektov vlastnených kombináciou viacerých vlastníkov, čo predstavuje 2,99% z celkového počtu. Nezistenú formu vlastníctva mali 3 domy, čo predstavuje 1,80%.

DOMY PODĽA OBDOBIA VÝSTAVBY

Podľa obdobia výstavby bolo najviac domov vystavaných v období rokov 1946 až 1980, čo predstavuje viac ako polovicu celej výstavby (52,69%). Do roku 1945 sa postavilo spolu 29 domov, čo predstavuje 17,37%. V období rokov 1981 až 2000 sa postavilo 21 domov (12,57%). Od tohto roku sa postavilo 26 domov, čo predstavuje 15,57%. Pri 3 domoch (1,80%), nebolo obdobie výstavby zistené.

NEOBÝVANÉ DOMY

Na území obce Liptovské Kláčany sa nachádzalo až 57 neobývaných domov, čo predstavuje 34,13% z celkového počtu domov

B.7.1.3 CHARAKTERISTIKA BYTOVÉHO FONDU

Podkapitola sa zaoberá charakteristikou bytového fondu obce Liptovské Kláčany, podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011. V rámci bytového fondu sa sledovali aj údaje o forme vlastníctva, počtu obytných miestností, veľkosti podlahovej plochy, typu vykurovania a kúrenia.

Tabuľka: Prehľad bytov obce Liptovské Kláčany podľa obývanosti

Byty						
spolu	v tom podľa obývanosti na súčasný pobyt					
	obývané		neobývané		s nezistenou obývanosťou	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
189	128	67,72	61	32,28	0	0,0

Zdroj údajov: SODB2021

Pri analýze bytového fondu podľa obývanosti, sa vychádzalo z údajov o obývanosti na trvalom pobyte. Trvalý pobyt je bydlisko obyvateľa, na ktorom je prihlásený na trvalý pobyt.

Tabuľka: Prehľad bytov obce Liptovské Kláčany podľa formy vlastníctva, počtu obytných miestností a veľkosti podlahovej plochy

Byty																
podľa formy vlastníctva						podľa počtu obytných miestností						podľa veľkosti podlahovej plochy v m ²				
z toho						z toho						z toho				
vlastné byty v BD	byty vo vlast. RD	obecné byty	družstevné byty	iné	n/a	1	2	3	4	5+	n/a	do 40	40 - 80	81 - 100	100+	n/a
0	163	22	0	2	2	6	50	68	32	29	4	3	52	48	82	4

Zdroj údajov: SODB2021

BYTY V RODINNÝCH A BYTOVÝCH DOMOCH

Z celkového počtu 189 bytov sa 163 bytov nachádzalo v rodinných domoch (86,24%), a 10 bytov sa nachádzalo v bytových domoch (10,05%).

BYTY PODĽA FORMY VLASTNÍCTVA

Na území obce Liptovské Kláčany sa nachádzalo spolu 189 bytov, pričom väčšina bytov, s počtom 163 (86,24%) bola podľa formy vlastníctva definovaná ako byt vo vlastnom rodinnom dome. Obecných bytov bolo dokopy 22, čo predstavuje 11,64%. Medzi ďalšie formy vlastníctva patria byty, ktorých forma vlastníctva nebola zistená, s počtom 2 (1,06%) a 2 byty s inou formou užívania bytu (1,06%).

BYTY PODĽA VEĽKOSTI PODLAHOVEJ PLOCHY

Na území obce Liptovské Kláčany sa nachádzali z celkového počtu 189 bytov, 3 byty (1,59%), s podlahovou plochou menšou ako 40 m². Najviac bytov s počtom 82, čo predstavuje 43,39%, malo podlahovú plochu väčšiu ako 100 m². Podlahovú plochu 40 až 80 m² malo 52 bytov (27,51%). Podlahovú plochu viac ako 80 a menej ako 100 m², malo spolu 48 bytov (25,40 %). V 4 prípadoch (2,12%) nebola veľkosť podlahovej plochy zistená.

Tabuľka: Prehľad bytov obce Liptovské Kláčany podľa typu vykurovania a podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie

Byty													
podľa typu kúrenia						podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie							
z toho						z toho							
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	etážové	n/a	samostatné vyk. teleso	plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	n/a
2	110	2	0	14	4	57	0	56	1	128	0	0	4

Zdroj údajov: SODB2021

BYTY PODĽA POČTU OBYTNÝCH MIESTNOSTÍ

Na území obce Liptovské Kláčany sa nachádzali z celkového počtu 189 bytov, 3 byty, ktoré boli tvorené 1 obytnou miestnosťou (3,17%). 2 obytné miestnosti malo spolu 50 bytov (26,46%). Najviac bytov disponovalo 3 obytnými miestnosťami, a to až 68 bytov, čo predstavuje 35,98%. 4 obytné miestnosti boli zaznamenané v 32 bytoch (16,93%). 5 a viac obytných miestností malo 29 bytov (15,34%). V 4 prípadoch (2,12%) nebol počet obytných miestností zistený.

OBÝVANÉ BYTY PODĽA TYPU A ZDROJA VYKUROVANIA

Na území obce Liptovské Kláčany sa nachádzalo z celkového počtu 189 bytov, 110 bytov, čo predstavuje 58,20%, ktoré podľa typu kúrenia, disponovali ústredným lokálnym kúrením. 2 byty (1,06%), disponovali ústredným diaľkovým typom kúrenia. Iným druhom kúrenia disponovali 2 byty (1,06%). Etážový typ kúrenia malo 14 bytov (7,41%). 57 bytov využívalo na vykurovanie samostatné vykurovacie teleso, čo predstavuje 30,16%. V 4 prípadoch (2,12%), nebol druh vykurovania zistený.

Pevné palivo ako zdroj vykurovania, bolo zaznamenané v 128 prípadoch, čo predstavuje 67,72%. Druhým najvyužívanejším zdrojom vykurovania bola elektrina, a to až v 56 bytoch (29,63%). Kvapalné palivo sa vyskytovalo len v 1 byte (0,53%). Pri 4 bytoch nebola forma zdroja zistená (2,12%).

NEOBÝVANÉ BYTY

Na území obce Liptovské Kláčany sa nachádza až 60 neobývaných bytov, čo predstavuje 31,75% z celkového počtu bytov.

B.7.1.4 NÁVRH ROZVOJA DOMOVÉHO A BYTOVÉHO FONDU

Návrh ÚPN obce uvažuje s rozšírením funkčných plôch pre domové a bytové domy, najmä pozdĺž cesty III/2326, s napojením na existujúcu štruktúru obytného územia.

Návrh územného plánu uvažuje s vymedzením celkovej rozvojovej výmery 99 634 m² pre nové plochy bývania v rodinných domoch a 6 771 m² pre nové plochy bývania v bytových domoch. V tomto smere ide o územný potenciál pre nárast počtu rodinných domov o 130 a 20 nových bytov v bytových domoch.

Stavebnotechnický stavieb niekoľkých budov a objektov nezodpovedá bezpečnostným požiadavkám, ako aj narušuje estetické vnímanie príjemnej podhorskej scenérie obce. V budúcnosti je potrebné vytvoriť územnotechnické, ako aj ekonomické možnosti pre ich rekonštrukciu. V odôvodnených prípadoch je možné uvažovať s asanáciou týchto budov. Novostavby, ktoré tieto budovy nahradia by však mali zodpovedať nielen pôvodnému hmotovo-priestorovému prejavu pôvodnej stavby, ale aj tradičnej architektúre.

B.7.2 BÝVANIE

Liptovské Kláčany s cca 360 obyvateľmi predstavujú relatívne malú obec. Bývanie tu má pokojný charakter. Zástavba prevažuje vidiecka, resp. podhorskeho charakteru. Ide o tradičné sídlo Liptovskej kotliny. Zámerom rozvoja obec je predovšetkým zachovať takýto prejav. Podporovať bude pritom hlavne skvalitňovanie sídelného prostredia. Dôraz bude klásť na verejné priestory, na ich humanizáciu, modernizáciu a estetické dotváranie.

Podľa celoštátneho sčítania domov a bytov v roku 2021 bolo v obci Liptovské Kláčany evidovaných 167 domov a 189 bytov. Rodinných domov bolo 160 a bytových domov 3. Bytov v rodinných domoch bolo 163 a bytov v bytových domoch 19. Z hľadiska plošného rozsahu jednotlivých aktivít predstavovali rodinné domycelkovú výmeru 10,64 ha, čo však vzhľadom na lesný a hornatý charakter územia obce netvorí ani len 1% výmery celého územno-správneho vymedzenia obce. Bytové domy tvorili 0,69 ha o podiele 0,1%. Len pre porovnanie, charakteristickú krajinnú štruktúru obce reprezentuje aj takmer dvojtretinový podiel funkcie lesnej pôdy z celkovej výmery riešeného územia. Lesná pôda o výmere viac ako 978,91 ha, predstavuje pokrytie až skoro 73 % územia obce.

Bývanie v obci tvorí predovšetkým individuálna zástavba rodinných domov, ku ktorým môžeme z hľadiska architektonickej typológie priradiť aj pôvodné remeselné objekty, ktoré dnes slúžia predovšetkým na bývanie, a do istej miery aj drevenice, ktoré tvorili primárne funkciu bývania, no s postupom času sú využívané viac na individuálnu rekreáciu. Plochy bývania tvoria cca 4 % z plochy celej obce, no i tak predstavujú rozhodujúci faktor funkčno-priestorovej organizácie obce. Prevažujú samostatne stojace rodinné domy. Typologicky sú zastúpené pôvodné vidiecke až roľnícke budovy, ako aj remeselné budovy alebo pôvodné drevenice, ktoré postupom času dopĺňajú novostavby rodinných domov alebo rekreačných chát.

Územný plán vytvára aj rozvojové plochy pre novú výstavbu rodinných domoch. V grafickej časti dokumentácie jen pre tento účel stanovených niekoľko lokalít. V zmysle stanovených zastavovacích podmienok je však potrebné rešpektovať nehmotné kultúrne dedičstvo, ktorým je podhorský spôsob osídlenia i lokálneho spôsobu remeselného života, najmä pri povoľovaní nových stavieb v daných lokalitách, ako hlavne štruktúra zástavby, typický charakter stavby, architektonické prevedenie, veľkosť pozemku a pod. Dôraz je taktiež kladený na zachovanie priaznivého stavebnotechnického stavu existujúcich objektov, vrátane ich primeranej rekonštrukcie na plochách, ktoré sú vo výkrese č. 2 definované pre funkčné využitie bývania v rodinných domoch, ale nemajú v rámci kopaníc vymedzený samostatný regulačný blok. Intenzitu zástavby je potrebné zachovať. Výška objektov nesmie presiahnuť 2 podlažia a architektonický jazyk typický pre Liptovskú kotlinu je potrebné dodržať.

B.7.3 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Občianska vybavenosť sa delí na komerčnú a nekomerčnú. Týmto spôsobom sa rozvetvuje na komerčnú vybavenosť s ekonomickými službami voľného trhu a na nekomerčnú vybavenosť, t.j. komunálnu, resp. verejnoprospešnú vybavenosť.

V návrhu územného plánu boli vytvorené možnosti pre rozvoj a intenzifikáciu zariadení občianskej, a to v súlade s vývojom potrieb obyvateľov a návštevníkov obce a s dôrazom na limity prírodných zdrojov s rešpektovaním prírodných a historických daností územia.

Plochy pre zdravotníctvo, sociálnu starostlivosť, ako aj ďalšie aktivity komunálnej, resp. nekomerčnej verejnoprospešnej vybavenosti sú vymedzené v prilahlých častiach areálu kostola. Západne od kostola sa zachováva plocha futbalového ihriska, no v jeho nadväznosti sa zároveň vytvárajú podmienky pre realizáciu občianskej vybavenosti komunálneho, resp. verejnoprospešného charakteru, ako napr. dom seniorov, komunitné centrum a pod. Okolie areálu kostola bude dotvorené plochou parkovo upravenej zelene nízkych drevín tak, aby nezakrývali pohľady a priehľady na túto dominantu. Plochy zelene budú plniť taktiež rekreačnú funkciu.

Plochy pre rozvoj komerčnej vybavenosti v kontexte podpory súkromného podnikania sú stanovené pri ceste III. triedy medzi zastávkou autobusovej dopravy Liptovské Kláčany, „kostol a lokalitou Lániky. Lokalita je v kontaktnej polohe kostola s prilahlým areálom, čo môže podporovať aj rozvoj pútnického turizmu.

Na južnom okraji zastavaného územia sa pri areáli cintorína uvažuje s novou plochou občianskej vybavenosti obecného významu s potenciálom výhľadu na kostol sv. Alžbety.

Dôležitým aspektom rozvoja občianskej vybavenosti je aj fakt, že v rámci územia s funkčným využívaním „Bývanie“ je možné okrem rôznych foriem zástavby bytových budov zahrnúť aj prislúchajú aj súvisiace doplnujúce budovy a zariadenia vybavenosti, najmä pre výchovu a vzdelávanie, sociálne služby a menšie prevádzky pre obchod a služby. Tieto zariadenia však nesmú ohroziť, narušiť alebo inak obmedziť okolitú obytnú zástavbu.

B.7.3.1 NEKOMERČNÁ OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Z dôvodu nižšieho počtu obyvateľov je dostupnosť k občianskej vybavenosti limitovaná. Obyvatelia sú v mnohých prípadoch nútení využívať prevádzky a inštitúcie vo väčších obciach alebo priamo v okresnom meste Liptovský Mikuláš, resp. v Ružomberku.

VEREJNÁ SPRÁVA A ADMINISTRATÍVA

Obecný úrad sa nachádza v najstaršej časti sídla obce - adresa Liptovské Kláčany 72. V budove obecného úradu zasadá Zastupiteľstvo obce Liptovské Kláčany, ktoré tvorí starosta a šesť poslancov. Obec má v súčasnosti zriadených päť komisií: Komisia na ochranu verejného záujmu, komisia stavebná a životného prostredia, komisia na ochranu verejného poriadku, komisia kultúrna a komisia športová. Priestory obecného úradu plnohodnotne pokrývajú potreby zabezpečenia administratívno-správneho fungovania obce. Súčasťou obecného úradu je aj kultúrny dom.

V obci sa nenachádza prevádzka pošty. Najbližšia pošta je v susednej obci Ľubel'a.

ŠKOLSTVO

Z dôvodu nízkeho počtu obyvateľov a žiakov v obci Liptovské Kláčany sa nenachádza ani MŠ ani ZŠ. Deti dochádzajú do spádovej MŠ resp. ZŠ Ľubel'a, príp. do ZŠ Liptovský Mikuláš, kde sa nachádzajú aj ďalšie vzdelávacie inštitúcie.

ZDRAVOTNÍCTVO

V obci sa nenachádza ambulancia lekára. Spádové ambulancie všeobecného lekára pre dospelých a všeobecného lekára pre deti a dorast je lokalizovaná v susednej obci Ľubel'a. Spádové ambulancie gynekológie a stomatológie sa nachádzajú v okresnom meste Liptovský Mikuláš, kde je lokalizovaná aj najbližšia nemocnica s poliklinikou (cca 15 km, resp. 17 min autom).

Najbližšia lekáreň sa nachádza v susednej obci Ľubel'a.

V obci sa nachádza 1 cintorín, ktorý je v správe obce, a dom smútku.

KULTÚRA

Kultúrny dom je súčasťou obecného úradu. K pravidelne usporadúvaným podujatiam patria napr. karneval, fašiangy, Deň detí, posedenie so seniormi a Sviatok Sv. Mikuláša.

Na severnom okraji intravilánu sa nachádza rímskokatolícky kostol sv. Alžbety. Z cirkevno-správneho hľadiska patrí pod farský úrad Liptovské Kláčany.

B.7.4 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

V obci sa nenachádza zariadenie sociálnej starostlivosti. Zariadenia sa nachádzajú v okresnom meste Liptovský Mikuláš, príp. vo väčších obciach. Sociálne služby seniorom domácom prostredí je zabezpečované neverejnými poskytovateľmi.

V územnom pláne je vytvorený predpoklad pre rozvoj zariadenia sociálnej starostlivosti (zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, doliečovacie zariadenie, domov pre osamelých rodičov, či denný stacionár), a to v príľahlom areáli na západnej strane kostola.

B.7.5 HOSPODÁRSTVO A VÝROBA

Hospodárstvo tvorí primárny sektor poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, sekundárny sektor priemyslu a stavebníctva, terciárny sektor obchodu, služieb a rozvíjajúcej sa logistiky a kvartérny sektor vedy, výskumu a inovácií.

Hospodárska základňa je tvorená fyzickými a právnickými osobami nachádzajúcimi sa v riešenom území. Keďže obec Liptovské Kláčany predstavuje, z hľadiska počtu obyvateľov aj hospodárskeho významu, menšie sídlo je hospodárstvo a výroba na území obce menej rozvinutá. Veľká časť hospodárskych aktivít sa realizuje v širšom okolí okresu Liptovský Mikuláš, do ktorého obec administratívne patrí.

B.7.5.1 HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA OKRESU LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

Súčasná hospodárska základňa okresu je dostatočne diverzifikovaná. Prevládajú malé, stredné podniky a mikropodniky, resp. fyzické osoby podnikatelia.

Okres Liptovský Mikuláš predstavuje jeden z okresov Slovenska, ktoré z hľadiska ekonomiky a hospodárstva plní pomerne významné funkcie. Napriek tomu, že okres ponúka významný počet pracovných príležitostí evidujeme väčší počet odchádzajúcich za prácou alebo do školy (približne o jeden tisíc) ako je počet dochádzajúcich.

Najväčší podiel zamestnancov okresu, takmer 2/3 pracuje v sektore služieb. Pomerne významný podiel zamestnancov, približne 28 %, pracuje v sektore priemyslu a stavebníctva a 6 % v odvetví poľnohospodárstva. Uvedené rozdelenie ekonomických aktivít obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš kopíruje situáciu na úrovni kraja.

V rámci sektoru služieb dominuje najmä odvetvie Vzdelávanie s 12 % podielom na počte zamestnancov odvetvie Veľkoobchod a maloobchodu; oprava motorových vozidiel a motocyklov, v ktorom pracuje približne 13% obyvateľov okresu. Zároveň odvetvie Veľkoobchod a maloobchodu; oprava motorových vozidiel a motocyklov predstavuje odvetvie s najvyšším počtom pôsobiacich subjektov (18 % z celkového počtu podnikov podniká v tomto odvetví, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje spolu takmer šesťsto podnikov).

Z hľadiska priemyselnej výroby má významné postavenie drevospracujúcich priemysel ale aj elektrotechnická výroba. V sektore služieb dominujú služby spojené so vzdelávaním (sídli tu štátna vysoká vojenská škola), maloobchodom ale aj spojené s turizmom, ktorý má v regióne významné postavenie vďaka viacerým významným strediskám cestovného ruchu (napr. Demänovská dolina, Liptovská Mara).

K najvýznamnejším zamestnávateľom (s viac ako 500 zamestnancami) patria subjekty podnikajúce, resp. sídliace na území okresu a to v oblasti turizmu (Tatry mountain resorts, a.s.), v oblasti obchodu (COOP Jednota Liptovský Mikuláš, výrobné družstvo), vzdelávania (Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši), priemyselnej výroby-výroba ostatných elektrických zariadení (Eltek s.r.o., v Liptovskom Hrádku) ale aj v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti (Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš).

Najvýznamnejším centrom ekonomických aktivít v okrese je mesto Liptovský Mikuláš, kde sídli aj najväčší zamestnávateľia okresu.

Tabuľka: Počet zamestnancov okresu Liptovský Mikuláš podľa ekonomických činností (za rok 2022)

Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	1 613	6,3%
Priemysel spolu	7 290	28,5%
Ťažba a dobývanie	78	0,3%
Priemyselná výroba	6 452	25,2%
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	330	1,3%
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	429	1,7%
Stavebníctvo	338	1,3%
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	3 347	13,1%
Doprava a skladovanie	711	2,8%
Ubytovacie a stravovacie služby	1 869	7,3%
Informácie a komunikácia	713	2,8%
Finančné a poisťovacie činnosti	100	0,4%
Činnosti v oblasti nehnuteľností	315	1,2%
Odborné, vedecké a technické činnosti	92	0,4%
Administratívne a podporné služby	353	1,4%
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	2 025	7,9%
Vzdelávanie	3 104	12,1%
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1 710	6,7%
Umenie, zábava a rekreácia	1 324	5,2%
Ostatné činnosti	674	2,6%
Spolu	25 567	100,0%

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Na území okresu Liptovský Mikuláš pôsobí aktuálne 13 756 podnikateľských subjektov. Celkový počet podnikateľských subjektov je pomerne stabilný, aj keď v ostatných rokoch pozorujem mierny nárast. Väčšinu tvoria drobní podnikatelia, živnostníci, resp. fyzické osoby - podnikatelia. Evidovaný nárast podnikateľských subjektov vytvára dobrý predpoklad pre ďalší rozvoj hospodárskej základne okresu.

Tabuľka: Vývoj počtu ekonomických subjektov v okrese Liptovský Mikuláš

Druh subjektu	2013	2018	2023
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	5 515	4 646	5 408
Živnostníci	5 036	4 287	5 050
Právnické osoby ziskové	1 984	2 808	3 298
Spolu	12 535	11 741	13 756

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

B.7.5.2 HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA OBCE LIPTOVSKÉ KĽAČANY

Obec Liptovské Kľačany predstavuje menšie sídlo, ktoré z hľadiska hospodárskej štruktúry plní iba obmedzené funkcie. Na území obce nie je lokalizovaný žiadny celoslovensky významný zamestnávateľ a nie je národne významný žiadny sektor, alebo oblasť hospodárskej činnosti. Obec má vidiecky ráz a dominantnou funkciou je bývanie, čomu zodpovedná aj rozloženie pracovných príležitostí v obci, ktoré je limitované. Táto skutočnosť je ovplyvnená najmä blízkosťou lokalizácie okresných miest Liptovský Mikuláš, resp. Ružomberok, ktoré poskytujú dostatok pracovných príležitostí rozmanitého charakteru. Uvedené dokladá aj štatistika dochádzajúcich a odchádzajúcich (za prácou alebo do školy), kde počet odchádzajúcich bol, podľa SODB 2021, na úrovni 145 obyvateľov a počet dochádzajúcich bol iba 6. To jasne ukazuje malý počet pracovných príležitostí priamo v obci a väčší podiel obyvateľstva, ktorý musí za prácou (alebo do školy) dochádzať z obce.

Podľa výsledkov ostatného SODB z roku 2021 bolo v obci 174 ekonomicky aktívnych obyvateľov (pracujúcich), z čoho približne polovica ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracovala v sektore služieb, 24 % v sektore priemyslu a stavebníctva a 8 % v odvetví poľnohospodárstva (pozn.: približne 15 % obyvateľstva neuviedlo odvetvie pracovnej činnosti).

Na rozdiel od okresu Liptovský Mikuláš má významnejšie postavenie práve odvetvie poľnohospodárstva, kde pracuje relatívne vyšší podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Poľnohospodárstvo je úzko späté s materiálным, sociálnym a kultúrnym rozvojom vidieka. Preto by sa

mal ďalší rozvoj vidieka opierať o zachovanie životaschopnosti vidieckeho osídlenia prostredníctvom rozvoja zamestnanosti a infraštruktúry s ohľadom na mimoprodukčnú funkciu poľnohospodárstva.

V oblasti priemyselnej výroby a stavebníctva je významné najmä odvetvie drevospracujúceho priemyslu a oblasti súvisiace so stavebníctvom.

Tabuľka: Počet zamestnancov obce Liptovské Kláčany podľa ekonomických činností

Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	14	8%
Ťažba a dobývanie	2	1%
Priemyselná výroba	33	19%
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	2	1%
Stavebníctvo	9	5%
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	14	8%
Doprava a skladovanie	10	6%
Ubytovacie a stravovacie služby	11	6%
Informácie a komunikácia	2	1%
Finančné a poisťovacie činnosti	1	1%
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1	1%
Odborné, vedecké a technické činnosti	2	1%
Administratívne a podporné služby	4	2%
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	11	6%
Vzdelávanie	14	8%
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	11	6%
Umenie, zábava a rekreácia	4	2%
Ostatné činnosti	3	2%
nezistené	26	15%
Spolu	174	100%

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA HOSPODÁRSTVA

Na území obce Liptovské Kláčany pôsobí aktuálne 57 podnikateľských subjektov. Celkový počet podnikateľských subjektov je pomerne stabilný s mierne stúpajúcou tendenciou. Väčšinu tvoria drobní podnikatelia, živnostníci, resp. fyzické osoby - podnikatelia. Evidovaný nárast podnikateľských subjektov vytvára dobrý predpoklad pre ďalší rozvoj hospodárskej základne obce.

Tabuľka: Vývoj počtu ekonomických subjektov v obci Liptovská Kláčany

Druh subjektu	2013	2018	2023
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	20	20	26
Živnostníci	20	19	25
Právnické osoby ziskové	4	7	6
Spolu	44	46	57

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube, 06/2024

B.7.5.3 NÁVRH PRIESTOROVEJ ŠTRUKTÚRY HOSPODÁRSTVA OBCE

Návrh územného plánu počíta so zachovaním funkčného a priestorového využitia existujúceho územia hospodárskych aktivít a výrobných služieb (nerušivá výroba a sklady-pálenica) o výmere 2,9 tis. m², ktoré sa nachádza v rámci existujúceho obytného územia. Zároveň návrh územného plánu obce počíta aj so zachovaním funkčného využitia ťažobného priestoru surovín a nerastov-kameňolomu (územie ťažby a dobývania) lokalizované juhozápadne od zastavanej časti obce.

Návrh územného plánu počíta s rozvojom podnikateľských aktivít v sektore služieb najmä v nadväznosti na plochy definované ako plochy občianskej vybavenosti. Návrh riešenia občianskej vybavenosti je podrobnejšie popísaný v samostatnej kapitole (kap. B.7.3 Občianska vybavenosť).

Návrh územného plánu stanovuje regulatívy funkčného využitia územia hospodárskych aktivít a výrobných služieb (výroba) a územia ťažby a dobývania pre jednotlivé územné celky z hľadiska možnosti lokalizácie predmetných aktivít (viď regulačné listy).

B.7.6 KULTÚRNO – HISTORICKÉ HODNOTY

B.7.6.1 HISTORICKÝ VÝVOJ OBCE

Predpokladaný vznik Liptovských Kľačan spadá do obdobia 12.-13. storočia.

Podľa podkladov od Krajského pamiatkového úradu Žilina, na pôvod pomenovania obce existuje viac teórií, z ktorých jedna tvrdí, že názov obce je odvodením od slova klečen (sokol, vhodný na poľovanie). Túto teóriu podporuje aj neskorší vzhľad obecného pečatidla, v ktorom bol zobrazený sokoliar. Druhá teória tvrdí, že názov je odvodený od slovanského slova kľáča označujúceho kobylu. Názvom Kľačany boli pomenúvané sídliská, ktoré založili chovatelia kobýl a žriebät pre vojsko uhorských kráľov v 11. a 13. storočí. Na prelome 13. a 14. storočia miestni kráľovskí koniari ukončili činnosť, avšak sídlisko zostalo. Prvý krát sa názov obce spomína v roku 1474 v prídomku tunajšieho zemana "de Kleczen". Kľačiansky majetok bol začiatkom 14. storočia vo vlastníctve šľachtica Štefana ako súčasť majetku Ľubele. Od 14. storočia tu vznikla osada Biely potok, ktorá pozostávala iba zo zemianskych kúrií.

Krátko pred rokom 1339 tu dal Štefan postaviť kostol bez veže, zasvätený sv. Alžbete, ktorý sa stal významným faktorom osídlenia, časť sídla dostala názov Svätá Alžbeta, ktorý sa používal aj v 15. storočí. Osada Svätá Alžbeta sa vyvinula pri farskom kostole. V roku 1370 vznikla osada Biely Potok, ktorá pozostávala iba zo zemianskych kúrií - zemanovia Belopotockovci názov používali aj 15. a 16. storočí. Obec sa spomína v roku 1474 v chotári Ľubel'a, patrila zemianskej rodine Fejérpatakyovcov. Okolo roku 1583 tu stáli zemianske príbytky - kúrie. Roku 1584 tu stálo iba sedem zemianskych domov. Okolo roku 1600 tu žili len zemanovia. Koncom 16. storočia patrili Kľačany k malým dedinám s výlučne zemianskym obyvateľstvom. Od stredoveku boli oblasti Kľačan, Dúbravy a Ľubele predmetom záujmu bohatých ťažbárov najmä z okolia Banskej Bystrice a Banskej Štiavnice. V tomto období sa v údolí Kľačianky ťažilo najmä zlato.

V roku 1784 mala obec 55 domov a 354 obyvateľov, v roku 1828 mala 48 domov a 347 obyvateľov, prevažne rímsko-katolíkov. V druhej polovici 18. storočia otvorili v chotári železné bane, ktoré čoskoro zanikli. Tunajšie obyvateľstvo sa živilo najmä prácou v baniach, ale aj poľnohospodárstvom. Neskôr tunajší obyvatelia pracovali v baniach v Ľubeli a po roku 1905 odchádzali za prácou do maďarských baní. Po roku 1918 pracovali najmä v lesoch a poľnohospodárstve, časť sa zaoberala domácimi remeslami.

Počas druhej svetovej vojny pôsobilo v Kľačianskej doline viacero partizánskych jednotiek. Po potlačení povstania sa tu odohrali boje medzi partizánmi a nemeckými jednotkami. Obec bola vyznamenaná Radom Červenej hviezdy a Pamätnou medailou SNP.

Menšia osada Svätá Alžbeta sa vyvinula pri farskom kostole sv. Alžbety, postavenom županom Dončom v roku 1339 pre Liptovské Kľačany a Ľubel'ú. V roku 1828 mala 7 domov a 34 obyvateľov.

B.7.6.2 OCHRANA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT

Ochrana pamiatkového fondu sa na území Slovenskej republiky riadi a vykonáva v zmysle zákona č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Na riešenom území sa nenachádzajú žiadne kultúrne pamiatky, pamiatkové zóny alebo pamiatkové rezervácie, zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, na ktoré by sa vzťahovala ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky.

Obec taktiež nedisponuje evidenciou pamätihodností obce, vedenou v zmysle § 14 ods. Zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Najvýznamnejšou kultúrno-historickou stavbou s pamiatkovou hodnotou je Rímsko-katolícky kostol sv. Alžbety Uhorskej so zvonnicou so zachovanými pôvodnými gotickými obrazmi. Jedná sa o jednododovú neogotickú stavbu s polygonálnym ukončením presbytéria, bez veže. Sakrálna stavba pochádza z obdobia rokov 1878-1889. Stojí na mieste staršieho stredovekého kostola z roku 1339. V rokoch 1951-1952 bol kostol modernisticky upravený, došlo k novému betónovému zaklenuťiu lode. V interiéri sa dochovali dve barokové sochy z pôvodného kostola, sv. Barbora a sv. Alžbeta z polovice 18. storočia a tabernákulum s cherubínmi z polovice 18. storočia. Fasády kostola sú členené opornými piliermi a oknami s polkruhovým ukončením. Pôvodný kostol bol postavený bez veže, ako všetky gotické kostoly v regióne. V jeho blízkosti neskôr bola postavená drevená zvonica so zvonom z roku 1612, preliatym v roku

1827. Po ukončení stavebných prác na novom kostole determinovaného zlou statikou pôvodného kostola, bola v roku 1880 pri novej sakrálnej stavbe postavená nová drevená zvonica.

Okrem kostola sa v strednej časti obce (z druhej strany budovy potravín) nachádza prícestný kríž s kamenným podstavcom zasadený medzi štyri listnaté stromy a ohradený železným plotom s ornamentmi.

V Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenska (ďalej len CEANS) v katastri obce Liptovské Kláčany nie je evidované archeologické nálezisko. Ide však len o stav poznania, pretože v katastri obce nebol doposiaľ realizovaný žiaden archeologický prieskum. Podľa podkladov od Krajského pamiatkového úradu Žilina však LIDARové snímkovanie ukazuje archeologický potenciál viacerých polôh, ktoré doposiaľ neboli archeologicky skúmané. Ide o historické komunikácie. Okrem toho sú na viacerých polohách v extraviláne obce viditeľné stopy pôvodnej parcelácie. Na týchto miestach je vysoký archeologický potenciál. Je viac než isté, že pri prieskume v minulosti obrábaných území, resp. pasienkov sa nájdu v ornici archeologické nálezy z obdobia minimálne 18. a 20. storočia (mince, črepy, drobné predmety), ktoré sú typickými nálezmi na využívanej pôde v minulosti.

Absencia zrealizovaných archeologických prieskumov na území obce, ktorá v kontexte s oprávnenými predpokladmi, že sa v katastri nachádzajú nateraz neznáme archeologické náleziská, vytvára potenciály, ako aj riziká ďalšieho rozvoja obce.

Neevidované prvky s kultúrno-historickými hodnotami sú súčasťou krajiny obce, keďže sú svedectvom histórie, dotvárajú krajinný ráz a kolorit územia. Urbanistická koncepcia preto podporuje vytvorenie zoznamu pamätihodností obce, čo je v súlade s odporúčaniami krajského pamiatkového úradu. Taktiež je dôležité zabezpečiť ochranu archeologických nálezísk a lokalít s archeologickými nálezmi a podporovať prezentáciu lokalít a nálezov – z urbanistického aj kultúrno-historického hľadiska.

Pri akejkoľvek stavebnej alebo hospodárskej činnosti so zásahom do pôvodného terénu je nevyhnutné príslušný orgán štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu o záväzných stanoviskách alebo rozhodnutiach, ktoré budú podkladom pre vydanie územného a stavebného povolenia k stavbe, resp. hospodárskej činnosti.

B.7.7 CESTOVNÝ RUCH, TURIZMUS, ŠPORT A REKREÁCIA

Podľa dokumentu Územný generel cestovného ruchu Žilinského kraja územie obce spadá do regiónu cestovného ruchu (CR) Liptov, ktorý disponuje najkomplexnejšou ponukou rôznych produktov CR, a to počas celého roka. Ned'aleké lyžiarske strediská (napr. Jasná, Závažná Poruba, Liptovský Ján Žiar alebo Malinô Brdo) sú zároveň bázou pre letné pobyty, pešiu turistiku, rovnako termálne kúpaliská sú taktiež v celoročnej prevádzke. Tieto strediská je možné ďalej rozširovať, a to tak v budovaní a skvalitňovaní ubytovacej kapacity, ako aj horských dopravných zariadení a doplnkových športových služieb. Oblasť je však naďalej vhodná na zakladanie nových komplexných stredísk s celoročnou prevádzkou. V porovnaní s inými regiónmi CR je Liptov menej vybavený kultúrno-historickými pamiatkami, chýba aj stmelujúci faktor pre oblasť horného i dolného Liptova. Vzhľadom na ned'aleké lyžiarske stredisko celoslovenského významu je predpoklad rozvoja aj ďalších ubytovacích, stravovacích, ako aj doplnkových zariadení cestovného ruchu. Snahou obce je v tomto smere zachovať svoj vidiecky charakter a budúcu možnú výstavbu umožniť len na plochách nato určených, bez nových výškových alebo hmotových dominant či akcentov zástavby.

V obci boli rekreačné možnosti rozvinuté vo forme turistického bývania v chatách a chalupách. Zhluky chatiek sa nachádzajú na západnom okraji obce pred kameňolomom a na juhovýchodnom okraji obce za cintorínom v ústí Kláčianskej doliny. Ostatné chaty či chalupy sú rôzne rozmiestnené v rámci intravilánu.

K miestnym zaujímavostiam možno zaradiť kostol sv. Alžbety z 19. st. s externou zvonnicou. Pri kostole sa nachádza aj turistický prístrešok – odpočívadlo. Z ostatných zaujímavostí možno spomenúť prícestný kríž a dve pamätné tabule v centrálnej časti obce.

Obec nedisponuje inými významnými atraktivitami, je skôr východným bodom pre turistiku a cykloturistiku v širšej oblasti Liptova. Obyvatelia aj návštevníci môžu využiť blízkosť Liptovskej Mary, Vodného parku Bešeňová a blízkych pohorí Nízke Tatry a Chočské vrchy.

Pre intenzívnejšie využívanie pešej rekreácie v rámci obce je navrhnuté vybudovanie chodníka popri ceste III/2326 medzi kostolom a „samotou“ (zastávka PAD) s výhľadovým napojením na bytové domy (RB 120).

Obcou prechádzajú tri cykloturistické trasy. V prípade cykloturistiky je dôležité podporovať kvalitatívne prvky – značenú cykloturistickú trasu je dôležité segregovať od ostatnej (pešej, cestnej) dopravy a doplniť náležitou infraštruktúrou. V návrhu bol zohľadnený Územný generel cestovného ruchu Žilinského samosprávneho kraja aj cyklostratégia „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“ (2014). V zmysle cyklostratégie „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“ (ŽSK 2014) obcou prechádza Liptovská cyklomagistrála č. 035. Je súčasťou siete hlavných cykloturistických trás, konkrétne vetvy prepájajúcej mestá Ružomberok (v návrhu) a Liptovský Hrádok. Liptovská cyklomagistrála (č. 035) národného významu v súčasnosti (2023) spája Bešeňovú (významný rázcestník viacerých trás) s podhorskými obcami, pričom čiastočne kopíruje severné úpätia predhoria Nízkych Tatier. Do obce Liptovské Kľačany vchádza zo západu kopírujúc úpätie predhoria Nízkych Tatier ku kameňolomu, odkiaľ sa stáča na sever „obchvatom“ intravilánu obce, pri kostole sa napája na hlavnú cestu III/2326 smer Ľubel'a. Rovnakou trasou prechádza aj modrá náučná cykloturistická trasa N2401 – Vlkolínec – Pribylina. Oblastná cyklotrasa (5467 Vlachy – Ľubel'a – Hrachovisko – Liptovská cyklomagistrála) prepája Liptovskú cyklomagistrálu s obcou Vlachy, kde je možnosť prestupu na vlak (železničná stanica Liptovské Vlachy). Táto trasa intravilán obce Liptovské Kľačany obchádza po zvlnenom teréne na západe od obce. Obcou prechádza aj medzinárodná pešia pútnická Svätajakubská trasa (z Dukly do Santiaga de Compostella v Španielsku), a to v rovnakom koridore ako Liptovská cyklomagistrála.

Iná turisticky značená trasa katastrom obce neprechádza. V rámci individuálnej turistiky je možnosť vychádzky do Kľačianskej doliny popri potoku Kľačianka až skalnému útvaru Skalné okno. Cesta však nie je označená. Inou možnosťou je prechádzka zvlneným terénom do susednej obce Malatíny popri kaplnkách pri Hrachovisku a na Petrikovej horičke.

V obci sa nachádza niekoľko ubytovacích zariadení typu chata či chalupa:

- Hájovňa Liptovské Kľačany (10 lôžok) - juhovýchodný okraj v ústí Kľačianskej doliny.
- Chata Medellin (18 lôžok).
- Chalupa Marta (10 lôžok).
- Chata 5937 (8 lôžok).

Športové aktivity v obci sú limitované. Pre menšie deti je k dispozícii oplotené detské ihrisko. Od roku 2022 je k dispozícii multifunkčné ihrisko, ktoré sa nachádza na východnom okraji obce. Futbalové ihrisko sa nachádza v susednej obci Ľubel'a. Na pozemkoch pri kostole je možné využiť upravené trávnaté plochy (konštrukcie futbalových bránok a volejbalových žrdí).

Územný plán stanovuje rozvoj športovo-rekreačných aktivít v rámci existujúcich, resp. rozvíjajúcich sa areálov Lipky, Lániky a v regulačnom bloku pri multifunkčnom ihrisku. Areály sú navrhnuté s rešpektovaním prírodných a krajinných daností podhorskej krajiny. Návrh zahŕňa rozvoj cestovného ruchu v existujúcich zariadeniach so zabezpečením podmienok pre zvyšovanie kvality poskytovaných služieb z hľadiska uspokojovania potrieb účastníkov cestovného ruchu.

Urbanistická koncepcia zahŕňa aj intenzifikáciu aktivít športu a rekreácie v rámci multifunkčného ihriska, ako aj priláhlých plôch. V rámci nových rozvojových území určených pre bývanie príp. vybavenosť je umožnený rozvoj drobných zariadení športu a rekreácie formou detských ihrísk, a to pri rešpektovaní požiadaviek ochrany prírody a krajiny.

B.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Vymedzenie zastavaného územia je evidované podľa katastra nehnuteľnosti. Súčasná hranica zastavaného územia i jej navrhované rozšírenie sú vyznačené v grafickej časti dokumentácie vo výkresoch 2 „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“. V obci sú situované dve územne segregované zastavané územia. Vlastné zastavané územie obce Liptovské Kláčany tvorí plocha o výmere 43,4106 ha. Na severe obce sa nachádza aj plocha o výmere 1,6945 ha, ktorá priestorovo nadväzuje na zastavané územie susednej obce Ľubel'a. V zmysle evidencie katastra nehnuteľností je rovnako súčasťou zastavaného územia obce.

- Výmera územnosprávneho vymedzenia obce: 1 341,2888 ha.
- Výmera zastavaného územia podľa katastra nehnuteľností: 45,1051 ha.

Zároveň pojem zastavané územie je do istej miery metodicky možné posudzovať v zmysle cestného zákona, vymedzeného zvislým dopravným značením začiatok a koniec obce, ako aj podľa stavebného zákona, ktorý prostredníctvom územného plánu definuje zastavané územie a územie určené na zástavbu.

B.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

B.9.1 OCHRANNÉ PÁSMA

Ochranné pásmo (OP) je legislatívne vymedzená oblasť (plocha), ktorá slúži na zabezpečenie plynulej prevádzky (pri technickej infraštruktúre, doprave) a na ochranu pred negatívnymi účinkami.

Limity využitia územia predstavujú súbor predpisov (zákon, vyhláška a pod.) a noriem tvoriacich obmedzenia rozvoja v území. Ich účelom je zabezpečiť ochranu zložiek životného prostredia a systémov dopravnej a technickej infraštruktúry.

OCHRANNÉ PÁSMA CIEST

Ochranné pásma ciest určuje § 11 zákona 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhláška 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

Podľa § 15 ods. 1 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) (ďalej len „vyhláška č. 35/1984 Zb.“) cestné ochranné pásma sa zriaďujú pri všetkých diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách I. a II. triedy mimo zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavenie.

Vyhláška 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v § 15 uvádza:

Hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti (aktuálne pre cesty na území obce Liptovské Kláčany)

- 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy.
- 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy.
- 15 metrov od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.

OCHRANNÉ PÁSMA LETISKA

Časť katastrálneho územia obce sa nachádza v plošnom priemete ochranných pásiem Letiska Jasna, ktoré boli určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-104/86 zo dňa 30.06.1986 (ešte pre Letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve Gôtovary), pričom pre územie dotknuté ochrannými pásmami vyplývajú nasledovne obmedzenia, ktoré limitujú jeho využitie:

- Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov) a porastov, ktoré je určené ochranným pásmom vodorovnej prekážkovej roviny, s obmedzením objektov do úrovne nadmorskej výšky 669,33 m n.m. Bpv.

- Obmedzenie určené priestorom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN, v ktorom musia byť nové vedenia elektrického prúdu alebo prekládky existujúcich vedení s napätím 1 000 V a viac riešené podzemným káblom, ak tieto nie sú tienené existujúcimi prekážkami.

Nakoľko v súčasnosti platnými ochrannými pásmami Letiska nie je pokryté celé územie obce, v ktorom by mala byť za účelom zachovania prevádzkyschopnosti letiska regulovaná výška objektov, v rozsahu potrebnom pre súčasný charakter prevádzky, Dopravný úrad ako príslušný orgán civilného letectva odporúča rešpektovať aj prekážkové roviny a plochy Letiska Jasna v rozsahu, aký vyžaduje Hlava 4 Obmedzenia a odstránenie prekážok predpisu L14 Letiska, I. zväzok - Navrhovanie a prevádzka letísk, vydaného Úpravou č. 21/2006 Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky zo dňa 24.10.2006.

Prekážkové roviny a plochy Letiska Jasna (ako návrh ochranných pásiem) budú zapracované aj do nového Územného plánu regiónu Žilinského kraja.

OCHRANNÉ PÁSMA ZARIADENÍ ELEKTRIZAČNEJ SÚSTAVY

Ochranné pásma zariadení elektrizačnej sústavy určuje Zákon 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V § 43 Ochranné pásma sa uvádza:

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí

- Od 1 kV do 35 kV vrátane
 - pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m,
- Od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
- Od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,
- Od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
- Nad 400 kV 35 m.

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je okrem prípadov podľa odseku 14 zakázané

- Zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky:
 - Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m.
 - Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou.
 - Uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky.
 - Vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku.
 - Vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

Vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) so šírkou 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

- 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky.
- 3 m pri napätí nad 110 kV.

V ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané

- Zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažké mechanizmy.
- Vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu.

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- S napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.
- S napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.
- S vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení a plynovodov

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení a plynovodov určuje Zákon 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov. Ochranné pásmo na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty.

Bezpečnostné pásmo je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb. Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území.
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm.
- 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm.
- 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm.
- 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm.
- 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm.
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch.

Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

Požiadavky na umiestňovanie stavieb v ochrannom a bezpečnostnom pásme plynárenských zariadení určuje Technické pravidlo, Plyn, číslo 906 01, Požiadavky na umiestňovanie stavieb v ochranných a bezpečnostných pásmach distribučných sietí, ktoré vypracoval Slovenský plynárenský a naftový zväz – Slovenská plynárenská agentúra, s.r.o., Bratislava, v roku 2008.

OCHRANNÉ PÁSMA VODOHOSPODÁRSKÝCH VEDENÍ A ZARIADENÍ

Na ochranu verejných vodovodov a verejných kanalizácií pred poškodením sa vymedzuje podľa § 19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov ochrany :

- 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm.
- 2,5 m pri priemere nad 500 mm.

Toto je vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodorovného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany.

V zmysle §48 a 49 Zákona o vodách (364/2004 Z. z .v znení neskorších predpisov) a na základe požiadavky správcu vodných tokov je vymedzené pásmo ochrany v rozsahu pobrežných pozemkov vodných tokov, resp. vodných nádrží. Do týchto pozemkov nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia inžinierskych sietí, stavby trvalého charakteru (ani oplotenie) a vysádzať súvislú vzrastlú zeleň z dôvodu zabezpečenia prístupu mechanizácie správcu pre výkon údržby a prevádzky.

Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Pri vodných nádržiach je hranica pobrežného pozemku 2,0 m od maximálnej retenčnej hladiny vodnej nádrže a v mieste prehradenia dvojnásobok výšky hrádze od jej vzdušnej päty.

OCHRANNÉ PÁSMA VODÁRENSKÝCH ZDROJOV A VODNÝCH TOKOV

Ochranu vodných tokov a zariadení určuje Zákon 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.b. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Na ochranu výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, orgán štátnej vodnej správy určí ochranné pásma na základe posudku orgánu na ochranu zdravia. Ak to vyžadujú závažné okolnosti, môže orgán štátnej vodnej správy určiť ochranné pásma aj pre využiteľné vodárenské zdroje a pre vodné zdroje určené na odber pre pitnú vodu s kapacitou nižšou, ako sú definované vodárenské zdroje. Určené ochranné pásma sú súčasne pásmami hygienickej ochrany podľa osobitného predpisu.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov sa členia na ochranné pásmo I. stupňa, ktoré slúži na jeho ochranu v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd alebo záchytného zariadenia, a na ochranné pásmo II. stupňa, ktoré slúži na ochranu vodárenského zdroja pred ohrozením zo vzdialenejších miest. Na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže orgán štátnej vodnej správy určiť aj ochranné pásmo III. stupňa.

Rozhodnutím o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja sa určia ich hranice a spôsob ochrany, najmä zákazy alebo obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody vodárenského zdroja, ako aj technické úpravy na ochranu vodárenského zdroja a iné opatrenia, ktoré sa majú v ochrannom pásme vykonať. Práva a povinnosti vyplývajúce z rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja prechádzajú na ďalšieho nadobúdateľa alebo užívateľa majetku, s ktorým sú tieto práva a povinnosti spojené.

OCHRANNÉ PÁSMO LESA

Ochranné pásmo lesa definované podľa § 10 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, vymedzené na pozemkoch do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

OCHRANNÉ PÁSMA TELEKOMUNIKÁCIÍ

Ochranné pásma sú určené podľa Zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

Ochranné pásmo vedenia je široké 0,5 m od osi jeho trasy po oboch stranách a prebieha po celej dĺžke jeho trasy. Hĺbka a výška ochranného pásma je 2 m od úrovne zeme, ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2 m, ak ide o nadzemné vedenie.

V ochrannom pásme je zakázané

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť vedenie alebo bezpečnú prevádzku siete,
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku sietí, pridružených prostriedkov a služieb.

V zmysle príslušnej telekomunikačnej vyhlášky a noriem STN predstavujú ochranné pásma telekomunikačných zariadení:

- 1 m pre miestne telekomunikačné káble a rozvody
- 1,5 m a 3 m pre diaľkové a spojovacie vedenia.

Na ochranu proti rušeniu prevádzky rádiod komunikačných zariadení sa určujú kruhové a smerové ochranné pásma. Rozsah týchto pásiem sa stanovuje individuálne výpočtom a potvrdzuje v územnom konaní. Kruhové ochranné pásmo môže byť vymedzené kružnicou s polomerom až 500 m.

V prípade križovania a súbehu telekomunikačných vedení so silovým vedením musí byť dodržaná norma STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia a norma STN 33 40 50 ods. 3.3.1. o podzemných telekomunikačných vedeniach.

OCHRANNÉ PÁSMO A POBREŽNÉ POZEMKY VODNÝCH TOKOV A ICH KORÝT

V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 SVP ako príslušným orgán vodného zákona požaduje zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významných vodných tokov od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne.

Meniť smer, pozdĺžny sklon a priečny profil koryta, poškodzovať brehy, ťažiť z koryta zeminu a ukladať predmety do vodného toku, ktoré môžu ohroziť plynulosť odtoku vody v koryte, kvalitu vôd, zdravie ľudí a ich bezpečnosť, prípadne ukladať takéto predmety na miesta, z ktorých môžu byť splavené do vodného toku, je zakázané.

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

OCHRANNÉ PÁSMA ČISTIARNE ODPADOVÝCH VÔD

V riešenom území sa ČOV nenachádza. V prípade jej výstavby sa ochranné pásmo Čistiarní dopadových vôd (ČOV) sa vyhlasuje podľa STN NORMY 756401 v závislosti od kapacity ekvivalentných obyvateľov. Ochranné pásmo ČOV sa určuje v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. do vzdialenosti 200 m v smere prevládajúcich vetrov.

PÁSMA HYGIENICKEJ OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKÝCH DVOROV

Pásmo hygienickej ochrany (PHO) sa vyjadruje v metroch od vymedzenie alebo lokalizácie predmetnej prevádzky či družstva. Priestorové vymedzenie takéhoto druhu PHO sa definuje na základe rozptylovej štúdie. Výpočet návrhu PHO okolo objektov pre chov zvierat umiestnených mimo obce je závislý predovšetkým na kategórii, počte hospodárskych zvierat a ich hmotnosti. Korekcie sú možné podľa technológie ustajnenia, terénnych prevýšení, zelene a smeru prevládajúcich vetrov, prípadne na ďalšie vplyvy.

V zmysle územného plánu obce Ľubel'a do riešeného územia zasahujú ochranné pásma poľnohospodárskych dvorov, resp. ich pásma hygienickej ochrany.

Výpočet návrhu PHO okolo objektov pre chov zvierat v obciach sa robí obdobne. Tu je rozhodujúce tzv. účinné prevýšenie výdychu znehodnoteného vzduchu v stajni oproti výške objektov hygienickej ochrany (u obytných budov sú to obvykle najvyššie okná). Pri korekciách sa tak isto počíta s výškou nad terénom, avšak odpočet z emisného čísla narastá progresívne s rastúcim prevýšením. Pásmo hygienickej ochrany poľnohospodárskych dvorov vyhlasujú regionálne úrady verejného zdravotníctva podľa osobitých predpisov.

OCHRANNÉ PÁSMA POHREBÍSK

Ochranné pásmo pohrebiska, resp. cintorína určuje § 15 Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

Obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť ochranné pásmo pohrebiska; obec vo všeobecne záväznom nariadení určí šírku ochranného pásma pohrebiska v rozsahu najviac 50 metrov od hranice pozemku pohrebiska, pravidlá umiestňovania a povolovania budov a stavieb v ňom so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoví činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu.

OCHRANNÉ PÁSMA PAMIATKOVÉHO FONDU

V riešenom území sa ochranné pásma pamiatkového fondu nenachádzajú. Zákon č. 104/2014 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších právnych predpisov upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území.

B.9.2

CHRÁNENÁ ÚZEMIA

CHRÁNENÉ ÚZEMIA OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

- Územia Európskej sústavy chránených území NATURA 2000, ktoré tvorí Chránené vtáčie územie SKCHVÚ018 Nízke Tatry definované v zmysle § 26 Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a Územie európskeho významu SKÚEV0301 Ďumbierske Tatry definované v zmysle nasledujúceho § 27.
- Národný park Nízke Tatry NAPANT definovaný v zmysle § 19 Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny s tretím stupňom územnej ochrany, vrátane jeho ochranného pásma s 2. stupňom ochrany.

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

- Biocentrum nadregionálneho významu Bc3n Ďumbierske Nízke Tatry.

BIOTOPY

- Biotop európskeho významu Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty spoločenstvá psice sú rozšírené v subalpínskom vegetačnom stupni. Osídľujú zvyčajne silne podmáčané miesta s kyslými pôdami.

- Biotopy národného významu Lk1 a Lk3. Lk1: Nížinné a podhorské kosné lúky – vyskytujú sa vo vlhkých až suchších stanovištiach v teplejších oblastiach. Osídľujú zvyčajne alúvia vodných tokov, svahy, miesta bývalých polí so slabo kyslými až neutrálnymi mierne vlhkými až mierne suchými pôdami. Lk3: Mezofilné pasienky a spásané lúky – vyskytujú sa vo viacerých stupňoch od nížin po horský stupeň.

INUNDAČNÉ ÚZEMIE

- Komplexná ochrana pred povodňami v rámci riešeného prislúcha podľa § 22 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami orgánom životného prostredia od národnej po okresnú úroveň.
- Inundačným územím je územie prilahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta, ktoré je vymedzené ochrannou hrádzou alebo protipovodňovou líniou, alebo záplavovou čiarou. Rozsah inundačného územia, ktoré je vymedzené záplavovou čiarou, určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodohospodársky významných vodných tokov.
- Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami.
- Na potoku Kláčianka sú modelovo vymedzené záplavové územia storočnej vody q_{100} , ktoré v zmysle § 20 Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami predstavujú inundačné územie. V inundačnom území je zakázané umiestňovať aktivity, ktoré sú uvedené v ods. (5).

ŤAŽBA A DOBÝVANIE

- Na území obce sa nachádza ťažba nerastov, resp. Chránené ložiskové územie Liptovské Kláčany a zároveň Dobývací priestor Liptovské Kláčany. Podľa § 17 ods. 5 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „Banský zákon“). Územie ťažby je situované medzi lesným masívom a vlastným územím obce. Druh nerastu je Vápenec blokovo dobývateľný a leštiteľný. Dobývací priestor je určený Rozhodnutím Obvodného banského úradu Banská Bystrica č. 2972/465/Mo-Oz/1997. Pri určovaní dobývacieho priestoru sa vychádzalo z osvedčenia o výhradnom ložisku Liptovské Kláčany č.3.3/842-96 z 23.4.1997 vydaného Ministerstvom životného prostredia SR v Bratislave. Dobývací priestor je totožný s hranicami chráneného ložiskového územia Liptovské Kláčany. Chránené ložiskové územie bolo určené rozhodnutím Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 2910/631.2/Mo-Š/7997 z 2.3.1998.

ZOSUVY

- Vymedzené zosuvné územia predstavujú plochy so zvýšenou ochranou podľa vyhlášky MŽP, §12 ods.4 písm. o). o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v znení účinnom do 31. marca 2024.
- Na území obce sú podľa registra zosuvov (vedený Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra) evidované aktívne, potenciálne a stabilizované svahové deformácie. Tieto územia sú považované ako plochy so zvýšenou ochranou podľa vyhlášky MŽP, §12 ods.4 písm. o). Ich priestorové vymedzenie je súčasťou grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie.
- Pri realizácii výstavby v ohrozených územiach zosuvmi zabezpečiť technickými opatreniami náležité opatrenia, t.j. pri nižších stupňoch projektovej dokumentácie, resp. pri realizácii stavieb je potrebné prispôbiť zakladanie stavieb, ako aj prípadné spevnenia svahov.
- Pred výstavbou objektov na evidovaných zosuvných územiach s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov (plochách vyžadujúcich zvýšenú ochranu) posúdiť vhodnosť a

podmienky stavebného využitia územia a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

HYDROMELIORÁCIE

- V riešenom území obce sa nachádzajú drenáže hydromelioračnej sústavy v správe Hydromeliorácie, š.p.
- V prípade, že v rozhodovacom procese prevýši záujem vlastníkov parciel o zhodnotenie ich vlastníctva a správny orgán vydá súhlas so zmenou funkčného využitia územia na stavebné účely podľa § 13 zákona č.220/2004 Z.z. a následne rozhodnutie o odňatí parciel podľa § 17 uvedeného zákona, je žiaduce, aby v rozhodnutí vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebného konania na príslušnú stavbu prekonzultoval návrh projektu stavby so š.p. Hydromeliorácie - Odborom správy a prevádzky HMZ, ktorý na základe predloženej dokumentácie a odborného posúdenia určí stavebníkovi jednu z podmienok stanovených v nasledujúcich odrážkach:
- Križovanie alebo súbeh komunikácií a inžinierskych sietí s odvodňovacími kanálmi je potrebné navrhnuť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami z r. 1983.

B.10 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

B.10.1 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU

Vojenská správa Ministerstva obrany SR nemá zvláštne územné požiadavky týkajúce sa rozvoja riešeného územia obce Liptovské Kláčany, okres Liptovský Mikuláš. Záujmy obrany štátu sú preto determinované najmä nasledujúcimi právnymi predpismi v ich aktuálnom a plnom znení:

- Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 173/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 204/2013 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

B.10.2 CIVILNÁ OCHRANA OBYVATEĽSTVA

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru sa nachádza v okresnom meste Liptovský Mikuláš. Najbližšie oddelenie polície (obvodné oddelenie ako aj okresné riaditeľstvo policajného zboru) sa nachádza v okresnom meste Liptovský Mikuláš.

V záujme predchádzania vzniku rizikových situácií na území obce Liptovské Kláčany je potrebné sa pri investičnej výstavbe riadiť najmä nasledujúcimi predpismi:

- Analýza možného vzniku mimoriadnej udalosti v územnom obvode Okresného úradu Liptovský Mikuláš (2021).
- Civilná ochrana pre starostov obcí (MV SR 2013).
- Koncepcia rozvoja vodnej dopravy SR schválená uznesením vlády SR č. 469/2000, ktorá stanovuje koridory vodných ciest a územné obvody verejných prístavov.
- Zákon NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.
- Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany.

B.10.3 OCHRANA PRED POVODŇAMI

Ochrana pred povodňami je súbor technických a organizačných opatrení orgánov štátnej správy, obcí a miest, povodňových komisií, správcov vodných tokov, vlastníkov a správcov vodných stavieb, a tiež iných fyzických a právnických osôb dotknutých v otázkach prevencie vzniku povodní a opatrení na zmiernenie ich následkov.

Katastrálnym územím obce Liptovské Kláčany preteká vodohospodársky významný tok Kláčianka. Ďalej sú to drobné vodné toky – Protivný potok, Lomový potok, tok Hrachovisko, tok Zádiel, tok Biela a niekoľko bezmenných drobných prítokov.

V prípade situovania stavebných objektov v blízkosti vodných tokov je potrebné v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami jednotlivé stavby umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Q_{100} (súvislá zástavba, priemyselný areál, významné líniové stavby a objekt y a pod.), resp. Q_{50} (chatová zástavba, rekreácia, jednostranná výstavba a pod.). Stavby situované v blízkosti vodných tokov sa odporúčajú osádzať s úrovňou prízemí min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov. V záujme ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v z. n. p.

Z hľadiska ochrany pred povodňami je potrebné rešpektovať najmä nasledujúce právne predpisy.

- Zákon č. 409/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v z. n. p.
- Zákon č. 188/2003 Z. z. o aplikácii čistiarenského kalu a dnových sedimentov do pôdy a o doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 364/2004 Z. z., zákona č. 203/2009 Z. z. a zákona č. 111/2010 Z. z.
- Nariadenie vlády SSR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení nariadenia vlády SSR č. 52/1981 Zb.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských tokov.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 224/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vymedzení oblasti povodí, environmentálnych cieľoch a o vodnom plánovaní.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 433/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o využívaní hydroenergetického potenciálu vodných tokov.
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 392/2004 Z. z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach.

Zároveň je potrebné rešpektovať záplavové územie a príslušné normy, mapy povodňového rizika a ohrozenia, uvedené na stránke SVP.

OCHRANNÉ PÁSMA VODNÝCH TOKOV

V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 SVP ako príslušným orgánom vodného zákona požaduje zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významných vodných tokov (Kláčianka) 10 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne.

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.

Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z.). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významných vodných tokoch sú pozemky do 10 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

OCHRANA INUNDAČNÉHO ÚZEMIA

Vodný tok Kláčanica v k. ú. Liptovské Kláčany je v rámci II. cyklu aktualizácie Plánu manažmentu povodňového rizika zaradený medzi úseky vodných tokov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom. Vyhotovené mapy povodňového ohrozenia a rizika z I. cyklu, sú sprístupnené obciam zaradeným ako významne povodňové riziká, na stránke MŽP SR. Rozvojové zámery je potrebné riešiť v súlade s uvedenými mapami.

Na potoku Kláčanica sú modelovo vymedzené záplavové územia storočnej vody Q_{100} , ktoré v zmysle § 20 Zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami predstavujú inundačné územie. V inundačnom území je zakázané umiestňovať aktivity, ktoré sú uvedené v ods. (5):

- Bytové budovy.
- Nebytové budovy okrem ubytovacích zariadení na krátkodobé pobyty, ktoré nezhoršia odtok povrchových vôd, chod ľadov alebo kvalitu vody, sú odolné voči tlaku vody a sú chránené pred zaplavením interiéru vodou.
- Stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré môžu zhoršiť odtok povrchových vôd, chod ľadov alebo kvalitu vody.
- Materiál a predmety, ktoré môžu zhoršiť odtok povrchových vôd, chod ľadov alebo kvalitu vody alebo ktoré by mohla voda počas povodne odplaviť.
- Stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré obsahujú škodlivé látky a obzvlášť škodlivé látky.
- Čerpacie stanice pohonných látok.
- Odkaliská.
- Sklárky odpadu a zariadenia na spracovanie starých vozidiel.
- Iné stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré by mohla voda počas povodne poškodiť alebo odplaviť.

Návrh územného plánu vytvára územno-technické podmienky pre ochranu inundačného územia a pre:

- Prírodné meandrovanie vodných tokov;
- Spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia;
- Dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky;
- Návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd;
- Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;
- Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí, stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby;
- V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich;
- Navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822;

- Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasíť s organizáciou Odštepného závodu Ružomberok, Slovenského vodohospodárskeho podniku.

B.10.4 POŽIARNA OCHRANA

Pri funkčnom využívaní a priestorovom usporiadaní katastrálneho územia Liptovské Kláčany návrh územného plánu obce vytvára územno-technické predpoklady pre zabezpečenie požiadaviek vyplývajúcich zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, ako aj vykonávacej Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii a Vyhlášky č. 307/2007 Z. z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 28. júna 2007, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Následne pri územnom a stavebnom povoľovaní stavieb a zariadení je potrebné rešpektovať platné technické normy SR, ako aj špecifické pokyny a usmernenia Krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Žiline a Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Liptovskom Mikuláši.

Činnosti okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru sú zabezpečovanie úloh súvisiacich so zdolávaním požiarov, s poskytovaním pomoci a s vykonávaním záchranných prác pri haváriách, živelných pohromách a pri poskytovaní pomoci pri iných mimoriadnych udalostiach. Požiarnu ochranu zabezpečujú Hasičské a záchranné zbory SR v spolupráci s príslušníkmi dobrovoľného hasičského zboru obce Ľubel'a.

B.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

B.11.1 OCHRANA PRÍRODY

Na území obce sa v zmysle územnej ochrany prírody nachádza Národný park Nízke Tatry NAPANT, vrátane jeho ochranného pásma, územie európskeho významu sústavy NATURA 2000 Ďumbierske Tatry (SKÚEV0302), chránené vtáčie územie sústavy NATURA 2000 Nízke Tatry (SKCHVÚ018), ako aj biotop európskeho a dva biotopy národného významu. Z prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability zasahuje do územia obce biocentrum nadregionálneho významu Ďumbierske Nízke Tatry (Bc3n).

V riešenom území sa nenachádzajú maloplošné chránené územia.

Všetky javy ochrany prírody sú premietnuté vo výkresovej časti prieskumov a rozborov Územného plánu obce, vo výkrese č. 5 Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov Územného systému ekologickej stability.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje ochranu prírody a krajiny ako obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. Legislatívnu formou tak prispieva k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, k vytvoreniu podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchrane prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržaniu ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu drevín.

Ochrana krajiny je založená na princípe zachovania územného systému ekologickej stability, ktorý zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine.

B.11.1.1 NÁRODNÁ SIEŤ CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty sú z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane, pričom špeciálnu starostlivosť a režim na chránených územiach zabezpečujú stupne ochrany. Národné parky a chránené krajinné oblasti sa označujú ako veľkoplošné chránené územia (VCHÚ). Chránené areály, prírodné rezervácie, národné prírodné rezervácie, prírodné pamiatky, národné prírodné pamiatky, obecné chránené územia a chránené krajinné prvky sa označujú ako maloplošné chránené územia (MCHÚ).

VEĽKOPLOŠNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Do riešeného územia zasahuje Národný park Nízke Tatry (NAPANT) s jeho ochranným pásmom. Národný park Nízke Tatry bol vyhlásený v roku 1978. Celková rozloha národného parku je 72 842 ha a na jeho území platí 3. stupeň ochrany. Súčasťou Národného parku Nízke Tatry je ochranné pásmo s celkovou rozlohou 110 162 ha. Podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002, na území ochranného pásma chráneného územia s tretím stupňom ochrany platí druhý stupeň ochrany.

Národný park Nízke Tatry je rozlohou najväčší národný park Slovenska. Jeho najvyšším vrcholom je Ďumbier (2043 m n. m.). Pohorie sa tiahne stredom Slovenska východo-západným smerom v dĺžke takmer 100 km. Sedlom Čertovica je rozdelené na 2 časti: západnú - Ďumbierske Tatry a východnú - Kráľovohol'ské Tatry. Masív Kráľovej hole je pramenným miestom štyroch slovenských riek - Váhu, Hrona, Hornádu a Hnilca.

Z geologického hľadiska je pohorie budované granitmi, kryštalickejšími bridlicami, ale tiež dolomitmi, vápencami i ďalšími sedimentárnymi horninami. Na vápencové komplexy sa viažu rozsiahle krasové územia ako Demänovský, Bystriansky a Ďumbiersky kras. Najdlhší jaskynný systém tvoria Demänovské jaskyne (40 km). V území sú sprístupnené 3 jaskyne - Demänovská jaskyňa slobody, Demänovská ľadová jaskyňa a Bystrianska jaskyňa.

Asi 90 % rozlohy územia NAPANTu pripadá na lesný pôdny fond (v ochrannom pásme 50 %). Kvetena je rozmanitá, s prevahou druhov typických pre podmienky chladnej klímy. Horskú flóru reprezentujú

druhy ako zvonček maličký, horec Clusiov, plesnivec alpínsky, stokráska Micheliho, poniklec slovenský, metluška krivol'aká, podbelica alpínska a ďalšie.

Rozľahlosť územia a pestrosť podmienok podmieňuje i zloženie fauny. Je to perspektívne územie najmä pre zachovanie veľkých cicavcov, predovšetkým medveďa, rysa a vlka. Zároveň poskytuje priaznivé podmienky pre ďalšie jestvovanie svišťa i vysadeného kamzíka vrchovského tatranského. K ďalším vysokohorským živočíchom patria aj vzácny hrabáč tatranský a hrabáč snežný. Významnými hniezdičmi v území sú napríklad orol skalný, orol krikl'avý, včelár obyčajný, hlucháň, tetrov a ďalšie.

Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, je v zmysle § 14 zákona o ochrane prírody a krajiny zakázané:

- Vykonávať činnosti uvedené v § 13 ods. 1 písm. a); § 13 ods. 3 platí rovnako.
- Vchádzať alebo jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo na samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy; § 13 ods. 3 platí rovnako.
- Pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce.
- Táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce.
- Organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie.
- Použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovánú hudbu mimo uzavretých stavieb.
- Vysádzať alebo pestovať nepôvodné druhy rastlín alebo vypúšťať alebo chovať v zajatí nepôvodné druhy živočíchov mimo uzavretých stavieb.
- Zbierať rastliny vrátane ich plodov.
- Organizovať spoločné poľovačky.
- Vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom.
- Rozorávať alebo inak odstraňovať existujúce trvalé trávne porasty.
- Používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako prírode blízke hospodárenie.

Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

- Vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a), c) až e), i), j), l), m), o) a p).
- Umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia,⁵¹⁾ ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule.
- Aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti.
- Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom,⁵⁷⁾ ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia.
- Osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb,
- Vykonávanie technických geologických prác.
- Umiestnenie stavby s výnimkou stavieb, na ktoré sa vyžaduje rozhodnutie o umiestnení stavby.
- Vykonávanie terénnych úprav, najmä výkopov a násypov, ktorými dochádza k narušeniu pôdneho krytu alebo materskej horniny, ak sa na ich vykonanie nevyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu.

- Vnadenie alebo prikrmovanie zveri okrem prikrmovania senom, letninou a trávnuou alebo d'atelinotrávnuou silážou.

Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, je v zmysle § 13 zákona o ochrane prírody a krajiny zakázané:

- Jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru.
- Jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy.
- Použitie veľkopoľskej formy holorubného spôsobu hospodárenia v lesoch.

Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

- Umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmelnice a záhrady.
- Likvidáciu existujúcich trvalých trávnych porastov s výnimkou činnosti povolovanej podľa osobitných predpisov.
- Výstavbu lesných ciest a zväžnic, rekonštrukciu lesných ciest a zväžnic, ktorou sa menia ich technické parametre alebo účel využitia, a budovanie protipožiarnych rozčleňovacích pásov
- Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice.
- Pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na vol'ných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek, umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu.
- Vykonávanie technických geologických prác, banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom.
- Umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia za hranicami zastavaného územia obce.
- Aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti na súvislej ploche väčšej ako 2 ha.
- Budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy.
- Vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce.
- Organizovanie verejných telovýchovných, športových a turistických podujatí, ako aj iných verejnosti prístupných spoločenských podujatí za hranicami zastavaného územia obce alebo mimo športových a rekreačných areálov na to určených.
- Umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce.
- Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiaceho plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela.

- Použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovaná hudba mimo uzavretých stavieb.
- Vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka.
- Vypaľovanie bylín, stromov alebo krov.

B.11.1.2 BIOTOPY

V riešenom území obce je podľa Správy Národného parku Nízke Tatry vymedzený biotop európskeho významu a dva biotopy národného významu:

- Biotop európskeho významu:
 - Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty spoločenstvá psice sú rozšírené v subalpínskom vegetačnom stupni. Osídľujú zvyčajne silne podmáčané miesta s kyslými pôdami.
- Biotopy národného významu:
 - Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky – vyskytujú sa vo vlhkých až suchších stanovištiach v teplejších oblastiach. Osídľujú zvyčajne alúvia vodných tokov, svahy, miesta bývalých polí so slabo kyslými až neutrálnymi mierne vlhkými až mierne suchými pôdami.
 - Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky – vyskytujú sa vo viacerých stupňoch od nížin po horský stupeň.

Pre uvedené biotopy spracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky v marci 2022 Zásady starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu.⁵

B.11.1.3 EURÓPSKA SIŤ CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ NATURA 2000

Cieľom programu budovania sústavy osobitne chránených území NATURA 2000 (ďalej len „sústava NATURA 2000“) je zachovanie vybraných typov prírodných biotopov a biotopov ohrozených druhov rastlín a živočíchov v celoeurópskom meradle. Budovanie sústavy NATURA 2000 vyplýva z ustanovení dvoch smerníc: smernice Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (známej tiež ako smernica o vtákoch – Birds directive) a smernice Rady č. 92/43/EHS z 22. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ďalej len smernica o biotopoch – Habitats directive), ktoré tvoria základné právne predpisy Európskej únie pre oblasť ochrany prírody. Vytvorenie NATURA 2000 je jedným zo základných záväzkov členských štátov voči EÚ v oblasti ochrany prírody.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území:

- Osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia.
- Osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete. Zoznamy vybraných druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov, ktoré sú významné pre Európsku úniu, tvoria prílohy uvedených smerníc. Smernice kladú dôraz na to, aby výber území NATURA 2000 bol vykonávaný na základe vedeckých podkladov (komplexných údajov o rozšírení a stave populácií jednotlivých rastlinných a živočíšnych druhov, údajov o rozlohe a zachovalosti biotopov). Výsledná sústava by mala zahŕňať najhodnotnejšie územia bez ohľadu na vlastnícke vzťahy či súčasné hospodárske využívanie.

⁵ Zdroj: <https://www.soprsr.sk/natura/index.php?p=4&sec=6&biotop=6230>

NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú.

V riešenom území sú evidované nasledovné chránené územia spoločnej európskej siete chránených území NATURA 2000:

- Územie európskeho významu SKÚEV0302 Ďumbierske Tatry.
- Chránené vtáčie územie SKCHVÚ018 Nízke Tatry.

ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Územie európskeho významu SKÚEV0302 Ďumbierske Tatry predstavuje územie, ktoré je vymedzené z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kosodrevina (4070), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (6210), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Aktívne vrchoviská (7110), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni (8110), Vresoviská a spoločenstvá kričkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánného stupňa (8120), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy (91E0), Alpínske travinnobylinné porasty na silikátovom substráte (6150), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210) a druhov európskeho významu: ochyrea tatranská (*Ochyraea tatrensis*), črievičník papučkový (*Cypridium calceolus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), cyklámen fatranský (*Cyclamen fatrense*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), korýtkovec (*Scapania massalongi*), grimaldia trojtyčinková (*Mannia triandra*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), fúzač karpatský (*Pseudogaratina excellens*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), hlaváč bielo plutvý (*Cottus gobio*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), kamzík vrchovský (*Rupicapra rupicapra tatrica*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), hraboš tatranský (*Microtus tatricus*), svišť vrchovský (*Marmota marmota latirostris*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

Identifikačný kód	SKÚEV0302
Výmera lokality	44 028,4649 ha
Odôvodnenie návrhu ochrany	Dôvod ochrany územia je výskyt významných biotopov európskeho významu, najmä lesné, alpínske a skalné biotopy. V území sa nachádzajú európske významne druhy rastlín a druhy živočíchov ako napr. medveď hnedý, vlk dravý a rys ostrovid.
Správca územia	Správa NAPANT
Výnos	3/2004-5.1 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004.
Stupeň ochrany	2, 3, 4, 5 (na území obce Liptovské Kláčany iba 2. a 3. stupeň)

Zakázané činnosti a aktivity, na ktoré sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody v druhom stupni územnej ochrany prírody upravuje § 13 Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Zakázané činnosti a aktivity, na ktoré sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody v treťom stupni územnej ochrany prírody upravuje § 14 Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA

Chránené vtáčie územie SKCHVÚ018 Nízke Tatry sa vyhlasuje na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orla skalného, tetra hol'niaka, tetra holucháňa, d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho, bociana čierneho, orla krikľavého, výra skalného, včelára lesného, d'atľa bielochrbtého, žlny sivej, d'atľa čierneho, muchárika červenohrdlého, muchárika bielokrkého, prepelice poľnej, žltochvosta lesného, strakoša sivého, muchára sivého, lelka lesného a chriaštel'a poľného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje

- Odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdných alebo dutinových stromov orla skalného, orla krikľavého, včelára lesného, bociana čierneho, d'atľa čierneho, d'atľa trojprstého, d'atľa bielochrbtého, kuvika vrabčieho, kuvika kapcavého, muchárika červenohrdlého, muchárika bielokrkého, žltochvosta lesného a žlny sivej, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.
- Mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov¹⁾ iným spôsobom ako od stredy do okrajov od 1. apríla do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára.

Identifikačný kód	SKCHVU018
Výmera lokality	98 168,5200 ha
Odôvodnenie návrhu ochrany	Dôvod ochrany územia je hniezdenie orla skalného (<i>Aquila chrysaetos</i>), lelka lesného (<i>Caprimulgus europaeus</i>), d'atľa trojprstého (<i>Picoides tridactylus</i>), kuvika kapcavého (<i>Aegolius funereus</i>) a kuvika vrabčieho (<i>Glaucidium passerinum</i>). Populácie lesných druhov – tetra hol'niaka (<i>Tetrao tetrix</i>), tetra holucháňa (<i>Tetrao urogallus</i>) a jariabka hôrneho (<i>Bonasa bonasia</i>).
Správca územia	Správa NAPANT
Vyhláška	189/2010 Z. z.
Stupeň ochrany	1

V súčasnosti sa pre CHVÚ pripravuje Program starostlivosti o CHVÚ. Aktuálne v štádiu predrokovania.⁶ Programy starostlivosti o CHVÚ sú dokumentáciou ochrany prírody podľa § 54 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorá sa spracúva spravidla pre obdobie 30 rokov. Dokumentáciu ochrany prírody a krajiny vypracúva osobitne spôsobilá osoba (§ 55 zákona) a schvaľuje vláda Slovenskej republiky. Programy starostlivosti obsahujú popis územia a hodnotenie stavu druhov vtáctva, pre ktoré bolo dané CHVÚ vyhlásené. Obsahujú tiež ochrannárske ciele a opatrenia pre tieto druhy, vrátane určení zodpovedností a odhadu výšky finančných prostriedkov a predpokladaných zdrojov financovania. Oficiálne prerokovanie pripomienok odborných návrhov programov starostlivosti o CHVÚ na základe poverenia MŽP SR vykonávajú okresné úrady v sídle kraja, oznámenia o verejných rokovaníach k jednotlivým CHVÚ sú priebežne zverejňované na stránke MŽP SR a na úradnej tabuli miestne príslušného okresného úradu v sídle kraja.

B.11.2 ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Je definovaný ako vzájomne prepojený súbor prirodzených a pozmenených, avšak prírode blízkych ekosystémov, ktoré udržujú prírodnú rovnováhu. Vymedzenie územného systému ekologickej stability zabezpečuje zachovanie a reprodukciu prírodného bohatstva, priaznivé pôsobenie na okolité menej

⁶ Zdroj informácií: <https://www.sopsr.sk/web/?cl=23>

stabilné časti krajiny, a vytvorenie základov pre mnohostranné využívanie krajiny. Základnými štruktúrnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.

Koncepcia tvorby prvkov RÚSES vychádza z nadradeného systému ekologickej stability – Generelu nadregionálneho ÚSES. Jeho priemet je uvedený v Koncepcii územného rozvoja Slovenska 2001, ktorá predstavuje nadradenú územnoplánovacia dokumentáciu pre územný plán regiónu, resp. aj pre územný plán obce.

Prehľad zastúpenia prvkov ÚSES vychádza z doteraz spracovaných materiálov, ktoré slúžili ako podklad pre ich vymedzenie:

- Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability SR (GNÚSES), schválený uznesením vlády SR dňa 27.4. 1992.
- Aktualizácia GNÚSES (2000 – 2001) premietnutá do Koncepcie územného rozvoja Slovenska (AUREX spol. s r. o., 2001).
- Územný plán regiónu Žilinského samosprávneho kraja v platnom znení.
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Liptovský Mikuláš (RÚSES) (ENVIGEO, SAŽP 2011 - 2013).
- Krajinnokoologický plán Žilinského samosprávneho kraja, spracovaný v rámci Prieskumov a rozborov nového územného plánu regiónu.
- Krajinnokoologický plán, Územný plán obce Gôtovany, etapa: prieskumy a rozbor (2023).

Vyššie uvedené materiály slúžili zároveň aj ako východiskový podklad pre priestorové vymedzenie jednotlivých skladobných prvkov ÚSES. Pri grafickom spracovaní boli korigované aj určité rozdielnosti vo vymedzení rovnakých prvkov ÚSES v jednotlivých dokumentáciách, nakoľko boli spracované v rôznych mierkach a na rôznych podkladových mapách. Pri návrhu prvkov územného systému ekologickej stability sme vychádzali z princípu previazanosti prvkov ÚSES na existujúce krajinné prvky, nakoľko tieto vytvárajú prirodzenú reálnu bázu funkčného ÚSES.

B.11.2.1 REGIONÁLNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Do riešeného územia južnej časti vymedzenia obce Liptovské Kláčany zasahujú prvky regionálneho územného systému ekologickej stability RÚSES okresu Liptovský Mikuláš:

BIOCENTRÁ

Bc3n Biocentrum nadregionálneho významu Ďumbierske Nízke Tatry

Hranice nadregionálneho biocentra Ďumbierske Nízke Tatry boli spresnené a zosúladené s hranicami SKCHVÚ 018 Nízke Tatry s dvomi menšími odchýlkami (vypustenie samostatných častí CHVÚ pri Liptovských Kláčanoch, zaradenie malej časti v závere Kláčianskej doliny – Blatá a v závere Ľubel'skej a Dúbravskej doliny). Navrhované úpravy sú odôvodnené z hľadiska kvality prírodných hodnôt plôch začlenených alebo naopak vypustených z biocentra Ďumbierske Nízke Tatry. Zosúladenie hraníc má aj pragmatický význam z hľadiska jednoznačnosti vymedzovania hraníc jednotlivých typov území, z hľadiska zabezpečenia ich ochrany ako aj jednoznačnosti z pohľadu verejnosti.

V území biocentra sú zastúpené jednak kryštalické horniny budujúce hlavný hrebeň, vo veľkej miere sú zastúpené aj vápence a dolomity budúce vonkajší obal pohoria. Vo vápencových obaloch je vytvorený kras s množstvom jaskýň a s najdlhším jaskynným systémom v rámci Slovenska. V najvyšších polohách sú zreteľné stopy ľadovcovej činnosti, je tu viacero karov a niekoľko malých plies. Dná dolín sú v najvyšších polohách vyplnené sutinami po kamenných ľadovcoch a morénami.

B.11.3 TVORBA KRAJINY

Krajina tvorí základný priestorový rámec pre vznik a vývoj miest. Spoluurčovala lokalizáciu sídla, poskytovala priestorové podmienky pre jeho rozvoj, limitovala smery a mieru jeho rozvoja. Predovšetkým georeliéf, vodné toky a miestna klíma sú trvalé prírodné zložky, ktoré ovplyvňujú lokalizáciu sídla a predurčujú priestor pre rozvinutie prvotného pôdorysu a následne pre vyvíjajúcu sa sídelnú štruktúru.

Ochranou krajiny, jej manažmentom a plánovaním sa komplexne zaoberá Európsky dohovor o krajine, ktorý bol podpísaný vo Florencii v roku 2000. Európsky dohovor o krajine vytvára konkrétny legislatívny priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt, ktoré predstavujú:

- Kultúrno-historické bohatstvo.
- Prírodné zdroje – podzemne zdroje pitnej vody, zdroje geotermálnych, mineralných a liečivých vod, najproduktívnejšie a vysoko produkčne orne pody, vinice.
- Športovo-rekreačný, kultúrno-spoločenský a krajinársky potenciál územia.
- Panoramatiké prírodné scenérie poľnohospodárskej krajiny, sprievodných pobrežných porastov drobných vodných tokov, ich ramien a meandrov a pod.

Krajinné prvky, celky a štruktúry predstavujú na území sídla prírodné atribúty sídelnej krajiny, vďaka ktorým je územie sídla vnímané ako krajina. Krajiny v sídle sa dotýka aj iniciatíva EÚ, formulovaná v rezolúcii Európskeho parlamentu z 12.12.2013 (2013/2663(RSP)) Green Infrastructure – Enhancing Europe's Natural Capital. Hlavnou myšlienkou je prepojenie ekosystémových, sociálnych a retenčných funkcií územia, pričom zelená infraštruktúra je tvorená sieťou zelených priestorov, v ktorých a vďaka ktorým sú udržiavané prírodné funkcie a procesy. Jej zložkami sú v sídle parky s veľkou biologickou rozmanitosťou, záhrady, zelené strechy, rekultivované bývalé priemyslové pozemky a predovšetkým systémy vodných tokov a plôch, ktoré prispievajú k plneniu dôležitých funkcií – zvýšenie retencie vody v území, využitie priestorov vodných tokov, údolných priestorov a brehových polôh pre rekreáciu, využitie nábreží v urbanizovanom prostredí ako verejných priestranstiev, využitie koridorov vodných tokov k zvýšeniu priestupnosti urbanizovanej krajiny a pre prepojenie územia sídla a voľnej krajiny. Uskutočnenie myšlienky tzv. Zelené infraštruktúry – prepojenie ekosystémových, sociálnych a retenčných funkcií územia – je na území sídla spojené s tvorbou celosídlného systému zelene – zelenej kostry a s tvorbou systému sídelnej zelene prelínajúceho sa so systémom ekologickej stability, s pozornosťou venovanou vodnému režimu a prepojenia „zeleného“ systému vegetačných plôch a „modrého“ systému vodných tokov a vodných plôch a plôch určených na zadržiavanie zrážkových vôd a k rozliavaniu povodňových vôd v nivách vodných tokov.

B.11.3.1 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) vyjadruje aktuálny stav povrchu, tzn. je tvorená prvkami nachádzajúcimi sa na povrchu zeme, pričom ich vzájomné usporiadanie a pôsobenie ovplyvňuje ekologickú hodnotu územia a jeho ekologickú stabilitu.

Na charaktere súčasnej krajinnej štruktúry riešeného územia sa podieľa spôsob využívania územia v súčasnosti, no významný vplyv na jej podobu má aj spôsob akým bola využívaná v minulosti. Z hľadiska charakteru súčasnej krajinnej štruktúry je možné riešené územie klasifikovať ako lesnú krajinu a zastavané územie sídla, pričom podiel poľnohospodárskej krajiny je nižší.

Významným prvkom v súčasnej krajinnej štruktúre sú najmä trvalo trávne porasty a lesy. Podľa údajov katastra nehnuteľností zaberá lesná pôda tri štvrtiny riešeného územia (74,14 %).

Trvalé trávne porasty zaberajú zhruba 91 % poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 20 % celkovej výmery územia. Z ostatných druhov poľnohospodárskej pôdy sa v území nachádzajú iba záhrady, ktorých rozloha predstavuje približne len 3 % poľnohospodárskej pôdy a 0,7 % celkovej výmery riešeného územia.

Dôležitými prvkami krajinnej štruktúry sú vodné toky. Ich výmera predstavuje 0,13 % z celkovej výmery riešeného územia.

Zastavané územie obce tvorí cez 3 % celkovej výmery riešeného územia. Je tvorené predovšetkým plochami zástavby rodinných domov, bytových domov, administratívno-obchodnými plochami, plochami občianskej vybavenosti, športu a rekreácie, ako aj plochami technickej a dopravnej vybavenosti.

B.11.3.2 KRAJINNÝ OBRAZ

Krajinný obraz, ako ho definuje zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je vizuálny vzhľad krajiny. Je prejavom hmotných, vizuálne identifikovateľných priestorových vlastností krajiny. Je nositeľom rozhodujúcich, vizuálne prenosných informácií o charakteristických

črtách krajiny. Javí sa ako kombinácia tvarov reliéfu (konfigurácie) a usporiadania zložiek štruktúry krajinnej pokrývky (kompozície) so spolupôsobením geoklimatických podmienok. Termín krajinný obraz je používaný pri identifikácii vizuálnych znakov krajiny.

V podmienkach Slovenska existuje rad právnych noriem, ktoré zabezpečujú zásady starostlivosti o životné prostredie a tvorbu krajiny, v ktorých sa objavuje aj vizuálna charakteristika krajiny a jej ochrana:

- Ochrana prírodného dedičstva - zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorý používa termín „charakteristický vzhľad krajiny“.
- Územné plánovanie – zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, ktorý používa termín „vzhľad krajiny“.
- Ochrana kultúrneho dedičstva, ochrana pamiatok – zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, ktorý používa termín „charakteristické siluety, pohľady a panorámy“.
- Posudzovanie vplyvov na životné prostredie – zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (proces EIA) v znení neskorších predpisov, používa termíny „scenéria a krajinný obraz“,
- Projekty pozemkových úprav (PPÚ) – zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, používa termín „celkový ráz poľnohospodárskej krajiny“.
- Európsky dohovor o krajine (z roku 2000), ktorý zlučuje viaceré predchádzajúce dohovory a integruje ochranu prírodného a kultúrneho dedičstva, používa termín „charakteristické črty krajiny“.

OBRAZ KULTÚRNEJ KRAJINY V HISTORICKOM KONTEXTE

Obraz kultúrnej krajiny je tvorený charakteristickými vizuálnymi prvkami krajinnej štruktúry územia. Obraz obce je tvorený mierne zvlneným územím Liptovskej kotliny a členitým územím Ďumbierskych Tatier. Riešené územie môžeme v súčasnosti charakterizovať ako typ krajiny s prevahou lesov, kde lesná pôda predstavuje takmer 74 % celkovej výmery riešeného územia.

Charakter krajiny v severnej časti riešeného územia je ovplyvnený činnosťou vodného toku Kláčianka a jej prítokov. Činnosť toku a jeho zmeny v minulosti, menili aj usporiadanie krajinnej štruktúry s typickými spoločenstvami. Tieto zmeny zároveň ovplyvňovali hydrologický režim územia, štruktúru pôd, ako aj ekologické podmienky územia pre výskyt určitého druhu vegetácie, či možný spôsob využitia. Podľa vojenského mapovania z 19. storočia sa v severnej časti územia obce nachádzali aj súvislé drevinové spoločenstvá, ktoré boli postupne nahradzované vplyvom hospodárenia a zachovali sa z nej len fragmenty.

OBRAZ VOLNEJ KRAJINY V SÚČASNOSTI

Obraz volnej krajiny v riešenom území je tvorený niekoľkými charakteristickými prvkami členitej krajiny. Plošne najrozsiahlšími sú plochy lesnej pôdy v južnej časti a plochy trvalo trávnych porastov v severnej časti. Severná časť je členená v závislosti od jej lokalizácie v území viac alebo menej významnými prvkami vegetácie v podobe líniových prvkov, ako sú vetrolamy, stromoradia, remízky, krovinaté pásy a pod., ktoré sú charakteristickým znakom kultúrnej krajiny. Uvedené líniové prvky tvorené rôznymi typmi vegetácie (kroviny, stromy, travinno-bylinná vegetácia...) sú zväčša viazané na systém vodných kanálov a poľných ciest. Zvlnený reliéf územia vytvára hmotové členenie územia.

K významným prvkom patrí tok Kláčianka s jej prítokmi. Tieto vodné toky so sprievodnou vegetáciou rôzneho charakteru (travinno-bylinné porasty, krovinové formácie s vtrúsenými stromami) sa podieľajú na obraze krajiny riešeného územia.

V krajinnom obraze sa lesné spoločenstvá uplatňujú najmä pri vstupe do obce zo severnej strany po ceste III. triedy č. 2326, kde pohľadovo rámcujú zastavané územie.

Akcentom v krajine a zaujímavým pohľadovým prvkom je aj terénna vyvýšenina s Kostolom sv. Alžbety a upravenou zeleňou. Obraz krajiny dotvárajú plochy zvlneného reliéfu s mozaikou trvalých trávnych porastov s nelesnej drevinovej vegetácie, ktoré sú situované najmä v severozápadnej časti riešeného územia.

Stromoradia sú typickým kultúrnym prvkom zelene v krajine a dôležitým prvkom, ktorý vizuálne člení krajinu. V riešenom území sa nachádzajú zväčša v podobe fragmentov stromoradií situovaných popri cestách.

ZÁSADY USPORIADANIA KRAJINY A OPATRENIA NA ZLEPŠENIE PÔSOBENIA KRAJINNEJ ŠTRUKTÚRY A ÚROVNE VNÍMANIA KRAJINY

- V prípade vodných tokov vyčleniť koridor v rozsahu ich súčasnej brehovej a sprievodnej vegetácie, minimálne však v rozsahu 10 m po oboch stranách toku (aj tam kde nie je vyvinutá vegetácia). Uvedené umožní obnovu brehovej vegetácie, ochranu biotopov a biotopov druhov a posilní ekostabilizačnú funkciu tokov v krajine. V prípade už zastavaných lokalít vyčleniť plochu podľa reálnych priestorových možností. Tieto ochranné pásma spolu s ostatnými prvkami ÚSES vyčleniť ako funkčné plochy na posilnenie ekologickej stability s vylúčením výstavby.
- Nové funkčné plochy súvisiace s výstavbou navrhovať mimo vyššie uvedených vymedzených plôch. Stavby na pozemkoch následne umiestňovať tak, aby boli v dostatočnej vzdialenosti od brehovej a sprievodnej vegetácie – vo vzdialenosti priemetu výšky okrajových drevín, minimálne 25 m od vodného toku. Uvedené opatrenie slúži na to, aby do budúcnosti nevznikli požiadavky na výrub stromov z dôvodu obavy o majetok. Zároveň zmierňuje prípadné následky pri povodni.
- Navrhnuť ekostabilizačné opatrenia a opatrenia pre zabezpečenie ochrany a dotvorenia prvkov ÚSES.
- Územie lomu vymedziť len v zmysle schválenej plochy podľa stanoviska NAPANT.
- Rozvojové plochy (bytová výstavba, cestovný ruch a rekreácia) viazať na zastavané územie obce, tzn. nevytvárať izolované urbanistické celky. Urbanizáciu územia smerovať tak, aby nebola v plošnom a funkčnom kontakte s vymedzenými prvkami ÚSES. V prípade obce Liptovské Kláčany navrhovať funkčné plochy v priestore vymedzenom z východu tokom Kláčianka a zo západu hlavnou komunikáciou vedúcou až ku kameňolomu. Pri návrhoch je potrebné vyhnúť sa exponovaným polohám – so stúpajúcou nadmorskou výškou, absenciou vegetačného pokryvu, zvyšovaním sklonu reliéfu, postupne narastá pravdepodobnosť tvorby nielen mikro, ale aj mezozosuvov
- V príslušnom stupni ÚPD vypracovať posúdenie v zmysle Metodiky identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny. (Vestník Ministerstva životného prostredia, 2010, čiastka 1b). Vyhodnotiť vplyv na vizuálne exponované lokality, kde bude zároveň uvedená všeobecná charakteristika vizuálnych vlastností krajiny a jej hodnoty. Porovnať krajinnú scenéru pred realizáciou a po realizácii. V prípade identifikovania vizuálne exponovaných lokalít a lokalít s výskytom historických krajinných štruktúr a kultúrnohistorických pamiatok, ktoré vytvárajú typický ráz krajiny (charakteristický vzhľad krajiny), tieto vylúčiť z návrhov na zastavanie resp. navrhnuť opatrenia na ich ochranu (napr. vylúčenie výstavby vo svahu).
- Návrh prípadných opatrení na ochranu územia pred povodňami riešiť prioritne biologickými opatreniami - revitalizáciou tokov. Všetky technické opatrenia realizovať len z dôvodu bezprostredného ohrozenia zastavaného územia.
- Zvážiť zábery trvalých trávnych porastov v záujme zachovania významných trávnych spoločenstiev.
- Rešpektovať prírodné a historické danosti územia a vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov.

- V prípade rozsiahlejších plôch uviesť podmienku obstarania územného plánu zóny.
- Premietnuť a zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce záväznú časť ÚPN VÚC Žilinského kraja, ktoré majú dopad na riešené a záujmové územie obce z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny.
- Vymedziť tzv. NO-GO zóny pre výstavbu telekomunikačných zariadení, prípadne fotovoltických a veterných parkov.
- Postupovať v súlade so zásadami ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z.

B.11.4 NÁVRH RIEŠENIA SÍDELNEJ A KRAJINNEJ ZELENE

B.11.4.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NAVRHOVANÉHO FUNKČNO-PRIESTOROVÉHO SYSTÉMU ZELENE

Plochy zelene, ako plochy s prevažujúcimi prírodnými zložkami – predovšetkým s plochami a prvkami vegetácie, vodnými plochami a vodnými tokmi v urbanizovanom prostredí spoluvytvárajú podmienky pre uskutočňovanie prírodných a sociálno-ekonomických procesov ako predpokladu udržateľného rozvoja, resp. udržateľného využitia územia. Výrazným spôsobom spoluvytvárajú charakter urbanizovaného prostredia a jeho kvalitu. Z hľadiska priestorového usporiadania územia pomáhajú členiť sídelnú štruktúru a vytvárajú rámec plochám rekreácie. Zeleň je zároveň spojovacím a jednotiacim elementom všetkých funkčných plôch, zariadení a vybavenosti sídla.

Plochy zelene vytvárajú na území obce sústavu, ktorá je diverzifikovaná v závislosti na jej štruktúre, veľkosti a na charaktere prírodných podmienok. Skladá sa z plôch, ktoré sa vzájomne odlišujú možnosťami využitia, veľkosťou, charakterom, kvalitou a vzájomnou polohou. Uplatnenie rôznych typov zelene závisí od charakteru jednotlivých funkčných plôch v riešenom území. O veľkosti a typológii plôch zelene v rámci zastavaného územia rozhoduje predovšetkým typ a štruktúra zástavby, tzn. že každý celok svojou štruktúrou zároveň určitým spôsobom definuje plochy určené pre zeleň – zástavba rodinných domov, školské a športové areály, a pod.

Riešené územie je charakteristické zástavbou rodinných domov. Z hľadiska plnenia funkcie zelene bolo na základe terénneho prieskumu na území obce Liptovské Kláčany vymedzených niekoľko funkčných typov zelene. Jednotlivé typy zelene boli vymedzené v kategórii sídelnej aj krajinnej zelene. Typy krajinnej zelene sú odvodené z vymedzených prvkov súčasnej krajinnej štruktúry, ktorá bola spracovaná v krajinnoekologickom pláne obce. Na základe uvedených podkladov bola následne vypracovaná celková charakteristika existujúcich plôch zelene v riešenom území.

Plochy zelene v hlavnej funkcii predstavujú predovšetkým plochy parkov a parkovo upravených plôch zelene a kategórie krajinnej zelene. Typické zastúpenie zelene v doplnkovej funkcii je vo funkčných plochách bývania, občianskej vybavenosti a zariadení športu a rekreácie.

B.11.4.2 KATEGORIZÁCIA A CHARAKTERISTIKA NAVRHOVANÝCH FUNKČNÝCH TYPOV ZELENE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

PLOCHY VEREJNE PRÍSTUPNEJ ZELENE

- Sadovnícky upravená zeleň verejných komunikačných priestorov.

Do tejto kategórie sú zahrnuté plochy uličnej siete najmä v zastavanej časti obce. Ide o trávnaté plochy, ktoré môžu mať charakter predzáhradiek a sú tvorené zväčša kvetnatými záhonmi a krovinatými, listnatými alebo ihličnatými drevinami.

- Zeleň pri bytovej zástavbe.

Ide o 3 podlažné objekty. V porovnaní s bytovými domami v mestách sa jedná o relatívne malé plochy zelene, ktorej výsadby sú charakteristické značným podielom vysokej zelene. Z hľadiska vegetačných prvkov sa jedná predovšetkým o skupiny ihličnanov.

- Sprievodná zeleň dopravných línií.

Ide zväčša o trávnaté plochy.

- Sprievodná zeleň vodných tokov a vodných plôch

Pomerne bohaté zastúpenie predstavuje zeleň v podobe prirodzených brehových porastov.

PLOCHY VEREJNÉ NEPRÍSTUPNEJ ZELENE

- Záhrady pri rodinných domoch.

Ide o plochy zelene, ktoré sú verejne neprístupné, prípadne prístupné len v obmedzenom režime a to v prípade, keď je v objektoch rodinných domov situovaná občianska vybavenosť. Väčšina plôch si zachováva charakter súkromnej zelene záhrad pri rodinných domoch a to aj v prípade, ak je v objekte situovaná občianska vybavenosť.

- Záhrady.

Ide o plochy zelene v existujúcej zástavbe, ktoré sú verejne neprístupné a väčšina plôch si zachováva charakter súkromnej zelene záhrad.

- Zeleň pri rekreačných chatách.

Väčšina plôch si zachováva charakter súkromnej zelene záhrad.

- Zeleň výrobných a skladových areálov.

Areál pálenice.

Nerušivá drevovýroba.

Kameňolom Liptovské Kláčany.

PLOCHY S OBMEDZENÝM REŽIMOM PRÍSTUPNOSTI ZELENE

- Zeleň občianskej vybavenosti.

Zeleň pri občianskej vybavenosti je vo všeobecnosti obmedzene prístupná, teda vyhradená. Jej biologická, estetická ako aj funkčno-prevádzková kvalita je priamo závislá od organizácií a od ich starostlivosti

o tieto plochy. Plochy zelene občianskej vybavenosti je možné zhodnotiť vcelku ako vyhovujúce. Často ide o menšie parkovo upravené plochy, ktoré prináležia konkrétnym stavebným objektom s požadovanou funkciou. Tento typ zelene je prítomný najmä pri obecnom a kultúrnom dome ako aj pri ďalších objektoch občianskej vybavenosti vrátane ubytovacích a stravovacích zariadení.

- Cintorín.

Zeleň cintorínov predstavuje špeciálny prvok krajinnej štruktúry, s výrazným pietnym a tiež kultúrno-historickým významom. V obci sa nachádzajú 2 cintoríny.

B.12 NÁVRH DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

B.12.1 ŠIRŠIE DOPRAVNÉ VZŤAHY

ŠIRŠIE DOPRAVNÉ VZŤAHY A VÄZBY

V národných súvislostiach rozvoja dopravy sa obec Liptovské Kláčany nachádza na hlavnom urbanistickom koridore Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina – Ružomberok – Liptovský Mikuláš – Poprad – Prešov – Košice, ktorý vytvára Diaľnica D1 a železničná trať č. 180 (105). Zabezpečuje dopravné spojenie metropol Bratislava a Košice. Z hľadiska rozvojových priorít štátu v oblasti dopravy ide stále o rozhodujúci strategický koridor. Hlavne v téme diaľničného prepojenia D1 metropol západného a východného Slovenska.

Uvedené trasy sú súčasťou celoeurópskej sústavy dopravnej siete krajín Európskej únie TEN-T. Politika transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) je zameraná na výstavbu a rozvoj celoeurópskej siete železničných tratí, ciest, vnútrozemských vodných ciest, námorných trás, prístavov, letísk a železničných terminálov.

- Diaľnica D1 je súčasťou európskeho multimediálneho koridoru základnej siete CORE TEN-T „Rýn – Dunaj (Rhine – Danube)“, v smere Frankfurt – Norimberg – Praha – Brno – Žilina – Prešov – (Užhorod), v úseku:
 - Ivachnová – Važec.
- Železničná trať č. 180 (105) je súčasťou európskeho multimediálneho koridoru konvenčnej siete TEN-T „Rýn – Dunaj (Rhine – Danube)“, v smere Hranice (CZ) – Púchov – Žilina – Poprad – Košice – Čierna nad Tisov – (Čop), v úseku:
 - Vrútky – Štrba.

NADRADENÁ CESTNÁ SIŤ

Nadradenú komunikačnú sieť tvoria rýchlostné cesty a diaľnice v správe s Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. a cesty I. triedy v správe Slovenskej správy ciest, a.s. Na nadradenú cestnú sieť sa napájajú cesty II. a III. triedy, ktoré má v správe Žilinský kraj, ako aj mieste a obecné cesty.

Obec Liptovské Kláčany sa svojou polohou nachádza v kontaktnej polohe diaľnice D1 a cesty 1. triedy č. I/18, od ktorých je situovaná južným smerom. S cestou I/18 je prepojená regionálnou cestou 3. triedy č. III/2326.

Napojenie obce na diaľnicu zabezpečujú mimoúrovňové križovania MÚK D1 – I/18 Ivachnová (cca 10 km) a MÚK D1 – I/18 Liptovský Mikuláš (cca 13 km). Cesta I/18 vytvára paralelnú (záložnú) komunikáciu diaľnice D1.

REGIONÁLNA KONCEPCIA ROZVOJA DOPRAVY

Regionálna koncepcia rozvoja dopravy je definovaná územným plánom Žilinského samosprávneho kraja v aktuálnom platnom znení. Ide o záväzný územnoplánovací nástroj regiónu, v s ktorým musia byť všetky územné plány miest a obcí v kraji v súlade. Významným dokumentom ovplyvňujúci regionálne aspekty rozvoja dopravného systému kraja je aj Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja (SURDM ŽSK).

Základnou víziou SURDM ŽSK je uplatnenie prvkov udržateľnej mobility kraja, predovšetkým zmenou del'by prepravnej práce v prospech hromadnej dopravy s cieľom zníženia negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie.

Aktuálne trendy rozvoja dopravy Žilinského kraja sú formulované v novopripravovanej územnoplánovacej dokumentácii Žilinského kraja (AŽ Projekt, s.r.o.) V oblasti zabezpečenia udržateľnej dopravnej (vnútornej a vonkajšej) dostupnosti kraja je podľa dokumentácie najvyššou prioritou ŽSK realizácia integrovaného dopravného systému kraja (IDS). IDS je sofistikovaný a koordinovaný systém vzájomnej nadväznosti prímestskej autobusovej dopravy (ďalej len „PAD“), mestskej hromadnej dopravy (ďalej len „MHD“), železničnej osobnej dopravy (ďalej len „ŽOD“), individuálnej automobilovej dopravy (ďalej len „IAD“), cyklistickej a pešej dopravy. V jeho rámci má najvýznamnejšie postavenie systém hromadnej dopravy osôb. V kontexte IDS zohráva významnú podmieňujúcu rolu optimálnej funkčnosti systému dokončenie a kompletizácia výstavby siete diaľnic D1

a D3, ako aj rýchlostnej cesty R3. Ich prínos spočíva v uvoľnení kapacít ciest, ktoré v súčasnosti supľujú funkciu diaľnic a rýchlostných ciest (cesty I/11, I/12, I/18, I/59, I/60, I/65), resp. ktoré sa nachádzajú v najintenzívnejšie osídlených častiach kraja.

B.12.2 PEŠIA DOPRAVA

Chodci nemajú v obci k dispozícii chodníky. Sú preto odkázaní využívať cestu III. triedy 2326 a miestne komunikácie spolu s automobilmi a cyklistami.

Urbanistická koncepcia zahŕňa návrh vybudovania chodníka popri ceste III/2326 medzi kostolom a „samotou“ (zastávka PAD), s následným napojením na bytové domy a k susednej obci Ľubel'a. V rámci chodníka je možnosť využitia združeného zdieľaného chodníka cyklisti/chodci, čím sa zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov.

Cesta III. triedy III/2326 má šírku vozovky len 4,30 m, čo nielenže nevyhovuje STN normou požadovaným parametrom na bezkolíznu prevádzku, ale aj nekorešponduje s minimálnym šírkovým usporiadaním pre prevádzku prímestskej autobusovej dopravy. Ako sa ďalej uvádza pri v kapitole cestnej dopravy, na regionálnej ceste je potrebné vytvoriť územnotechnické možnosti pre jej komplexné prebudovanie, ktoré zahŕňa spevnenie, ako aj rozšírenie. Modernizáciu cesty je potrebné realizovať spoločne s peším chodníkom, ktorý bude navyše oddelený pásom ochrannou-izolačnej zelene.

Obcou prechádza aj medzinárodná pešia pútnická Svätajakubská trasa (z Dukly do Santiaga de Compostella v Španielsku), a to v rovnakom koridore ako Liptovská cyklomagistrála.

B.12.3 CYKLISTICKÁ DOPRAVA

V obci je rozvinutá hlavne cykloturistická doprava. Pre bezpečnú cyklistickú dopravu, t.j. cyklodopravu za prácou a do škôl neboli doposiaľ vybudované podmienky. Základným prostriedkom presunu je cesta III. triedy III/2326 resp. obecné cesty.

Obcou prechádzajú tri cykloturistické trasy.

- Červeno značená cykloturistická trasa je súčasťou hlavnej cykloturistickej siete kraja. Jedná sa o Liptovskú cyklomagistrálu. V zmysle cyklostratégie „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“ (ŽSK 2014) obcou prechádza Liptovská cyklomagistrála č. 035 červeného značenia. Je súčasťou siete hlavných cykloturistických trás, konkrétne vetvy prepájajúcej mestá Ružomberok (v návrhu) a Liptovský Hrádok. Liptovská cyklomagistrála (č. 035) národného významu v súčasnosti (2023) spája Bešeňovú (významný rázcestník viacerých trás) s podhorskými obcami, pričom čiastočne kopíruje severné úpätia predhoria Nízkych Tatier. Do obce Liptovské Kláčany vchádza zo západu kopírujúc úpätie predhoria Nízkych Tatier ku kameňolomu, odkiaľ sa stáča na sever „obchvatom“ intravilánu obce, pri kostole sa napája na hlavnú cestu III/2326 smer Ľubel'a.
- Modrá náučná cykloturistická trasa 2401 – Vlkolínec – Pribylina prechádza rovnakou trasou ako vyššie uvedená Liptovská cyklomagistrála.
- Oblastná cyklotrasa zeleného značenia č. 5467 Vlachy – Ľubel'a – Hrachovisko – Liptovská cyklomagistrála prepája Liptovskú cyklomagistrálu s obcou Vlachy, kde je možnosť prestupu na vlak (železničná stanica Liptovské Vlachy). Táto trasa intravilán obce Liptovské Kláčany obchádza po zvlnenom teréne na západe od obce. Urbanistická koncepcia navrhuje zachovanie trasovania cyklistickej komunikácie. Pre jej využitie na cyklodopravné účely je dôležitá jej segregácia od ostatnej (pešej, cestnej) dopravy a doplnenie náležitou infraštruktúrou.

B.12.4 CESTNÁ DOPRAVA

Na území obce sa nachádzajú cesta 3. triedy III/2326, obecné cesty, ako aj nespevnené poľné a lesné komunikácie. Na území obce Liptovské Kláčany sa diaľnice, rýchlostné cesty, ani cesty 1. a 2. triedy nenachádzajú.

Od severnej hranice riešeného územia obce sa vo vzdialenosti 1,2 km nachádza cesta 1. triedy I/18 úseku Partizánska Ľupča – Liptovský Mikuláš. Cesta je vedená v trase Žilina – Ružomberok – Poprad – Prešov – Michalovce. Cesta je vedená v trase Žilina – Ružomberok – Poprad – Prešov – Michalovce. Jej dĺžka je cca 300 km. V úseku Žilina – Prešov vedie paralelne s diaľnicou D1. V zmysle STN a TP predstavuje záložnú komunikáciu, ktorá v čase plánovaných prerušení dopravy na diaľnici alebo v rámci nepredvídateľných okolností zabezpečuje plynulý a bezkolízny odklon tranzitnej dopravy. Funkčná klasifikácia je nadregionálna, stavebná kategória ju označuje ako krajinská cesta. Správcom je Slovenská správa ciest – IVSC Žilina. V peäži nie je vedená s inou cestou.

Hlavnú (kostrovú) dopravnú komunikáciu obce tvorí obojsmerná cesta 3. triedy č. III/2326 (pôvodne III/018120). Ide o miestnu zbernú cestu funkčnej triedy B3. Funkčná klasifikácia je podregionálna, stavebnú kategóriu predstavuje hlavná miestna cesta. Správcom cesty je Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja, závod Liptov. Cesta III/2326 sa napája na cestu I/18 na území obce Ľubel'a, následne je vedená južným smerom cez zastavené územie obce Ľubel'a až po severnú hranicu riešeného územia obce Liptovské Kláčany. Následne pokračuje južným smerom ku kostolu sv. Alžbety, pod ktorým sa mierne stáča doľava do zastavaného územia obce, resp. sa rozvetvuje s miestnou cestou vedúcou ku kameňolomu. Cesta III. triedy tu tvorí hlavnú miestnu zbernú komunikáciu. Cesta III/2326 ako cesta 3. triedy končí za budovou obecného úradu, odkiaľ pokračuje v koridore miestnej cesty.

Cesta III. triedy III/2326 má šírku vozovky len 4,30 m, čo nielenže nevyhovuje STN normou požadovaným parametrov na bezkolíznu prevádzku, ale aj nekorešponduje s minimálnym šírkovým usporiadaním pre prevádzku prímestskej autobusovej dopravy. Cesta III. triedy III/2326 je navyše výrazne zaťažená ťažkými vozidlami. V juhozápadnej časti zastavaného územia obce sa totiž nachádza chránené ložiskové územie a zároveň dobývací priestor, určený príslušného Banského úradu. Územie ťažby je situované medzi lesným masívom a vlastným územím obce. Druh nerastu je vápenec. Existujúca cesta III/2326 je jedinou prístupovou komunikáciou k tomuto priestoru. Z týchto dôvodov je nevyhnutné na danej ceste vytvoriť územnotechnické možnosti pre jej prebudovanie. Spevnenie a rozšírenie. Modernizáciu cesty je vhodné realizovať spoločne s dobudovaním verejného vodovodu a splaškovej kanalizácie, ktoré by boli osadené v telese cesty.

Mimo zastavané územie v zmysle odporúčaní Slovenskej správy ciest potrebné rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie:

- Cesty III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101.

V zastavanom území je obdobne v zmysle odporúčaní Slovenskej správy ciest rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie:

- Cesty III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110.

Totožné riešenie technickej homogenizácie cesty je potrebné aplikovať aj na prístupovú komunikáciu k areálu ťažby a dobývania.

Na cestu III/2328 sú napojené obecné cesty, areálové a účelové komunikácie, ako aj poľné nespevné komunikácie, vrátane súkromných domových a bytových napojení.

OBECNÉ CESTY

Miestne komunikácie, resp. v zmysle novelizovanej legislatívy obecné cesty tvoria systém prevažne zokruhovaných ciest, ktoré sa napájajú predovšetkým na cestu III/2326. Ide o funkčnú úroveň Miestna obslužná komunikácia C2 alebo C3 MO 6,0/30.

Priestorové vymedzenie obecných ciest je znázornené vo grafickej časti dokumentácie – vo výkrese č. 3 – Výkres verejného dopravného vybavenia. V grafickej časti dokumentácie je zároveň vymedzený aj návrh pre trasy nových obecných ciest, vymedzený v kontexte navrhovaných rozvojových plôch pre budúce investičné činnosti v obci.

Šírkové usporiadanie miestnych ciest je potrebné plánovať v súlade STN 73 6110 a TP.

Staršia komunikačná sieť, predovšetkým v lokalitách s pôvodnou rodinnou alebo chatovou zástavbou, vykazuje známky nielen zlého technického stavu, ale aj nedostatočného šírkového usporiadania s výskytom bodových závad. Medzi najviac vyskytujúce sa závady patrí nevyhovujúci rozhl'ad na križovatkách alebo nedostatočná šírka vozovky s otočiskami pri vybavenosti územia alebo ukončení zaslepených ciest 3. triedy.

Na starších obslužných komunikáciách nižšej funkčnej triedy (C3) nie je reálne rozširovať profil komunikácie, ale je nutné obnoviť, prípadne doplniť nevyhovujúce vodorovné a zvislé dopravné značenie. Zároveň dopravným značením je potrebné regulovať vjazd nákladnej dopravy. Rovnako je potrebné zlepšiť technický stav vozoviek a odstrániť bodové závady, ktoré tvoria potenciálne bezpečnostné riziko. Zlé rozhľadové podmienky na križovatkách je vhodné odstrániť stavebnými úpravami. Pri nemožnosti použiť stavebnú úpravu je potrebné zmeniť organizáciu dopravy tak, aby križovatky neboli potenciálnym miestom pre vznik dopravných nehôd (zmeny v organizácii a pod.).

NESPEVNENÉ POĽNÉ A LESNÉ CESTY

V obci sa nachádzajú aj nespevnené poľné cesty, ako aj lesné účelové cesty. Využívajú sa predovšetkým pre poľnohospodárske účely, pre lesné práce alebo pre výkon správy NAPANTu. Ich priestorové vymedzenie je uvedené vo výkresovej časti dokumentácie. Ide však o sezónne alebo periodické využitie, ktoré sa v priebehu rokov môže čiastočne v území zmeniť.

B.12.5 STATICKÁ DOPRAVA

Statická doprava nie je v obci organizovaná celoplošne. Parkovanie je realizované predovšetkým na vlastných pozemkoch alebo pozdĺž, resp. kolmo na verejné komunikácie. Častokrát aj na úkor verejnej zelene.

Parkoviská sa nachádzajú pred obecným úradom, pred cintorínom, pri potravinách s pizzériou v centrálnej časti obce a tiež na víšku pred Kostolom sv. Alžbety. V návrhovom období je potrebné kompletizovať plochy statickej dopravy pri zariadeniach občianskej vybavenosti, ako sú najmä stravovacie zariadenia, cintoríny a pod.

Pri viacerých nehnuteľnostiach, najmä pri starších stavbách, nie je možné realizovať parkovanie osobných áut na vlastných pozemkoch. Z tohto dôvodu je v záujme obce vytvárať organizované plochy pre odstavovanie vozidiel.

Pri návrhu nových lokalít bývania a občianskej vybavenosti je potrebné vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110.

B.12.6 VEREJNÁ DOPRAVA

Významným dokumentom ovplyvňujúcim regionálne aspekty rozvoja dopravného systému kraja je Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja (SURDM ŽSK). Základnou víziou SURDM ŽSK je uplatnenie prvkov udržateľnej mobility kraja, predovšetkým zmenou del'by prepravnej práce v prospech hromadnej dopravy s cieľom zníženia negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie.

Aktuálne trendy rozvoja dopravy Žilinského kraja sú formulované v novopripravovanej územnoplánovacej dokumentácie Žilinského kraja (AŽ Projekt, s.r.o.) V oblasti zabezpečenia udržateľnej dopravnej (vnútornej a vonkajšej) dostupnosti kraja je podľa dokumentácie najvyššou prioritou ŽSK realizácia integrovaného dopravného systému kraja (IDS). IDS je sofistikovaný a koordinovaný systém vzájomnej nadväznosti prímestskej autobusovej dopravy (ďalej len „PAD“), mestskej hromadnej dopravy (ďalej len „MHD“), železničnej osobnej dopravy (ďalej len „ŽOD“), individuálnej automobilovej dopravy (ďalej len „IAD“), cyklistickej a pešej dopravy. V jeho rámci má najvýznamnejšie postavenie systém hromadnej dopravy osôb. V kontexte IDS zohráva významnú podmieňujúcu rolu optimálnej funkčnosti systému dokončenie a kompletizácia výstavby siete diaľnic D1 a D3, ako aj rýchlostnej cesty R3. Ich prínos spočíva v uvoľnení kapacít ciest, ktoré v súčasnosti supľujú funkciu diaľnic a rýchlostných ciest (cesty I/11, I/12, I/18, I/59, I/60, I/65), resp. ktoré sa nachádzajú v najintenzívnejšie osídlených častiach kraja.

PAD v obci zabezpečuje ARRIVA Liorbus a.s.. Obec je pokrytá 3 zastávkami PAD. Z priaznivej pešej dostupnosti k najbližšej zastávke (do 400 m, resp. 5 minút chôdze) sa vymyká len južná časť intravilánu obce, kde sa nachádza aj obecný cintorín. Mimo priaznivej dostupnosti je farma patriaca susednej obci Ľubel'a, ktorá je prístupná z „kľačianskej“ cesty III/2326. Spojenie s okresným mestom Liptovský Mikuláš je vzhľadom na veľkosť obce pomerne vyhovujúce - 6 spojov v ranej špičke a 2 popoludní (v opačnom smere 2 ráno a 4 popoludní). Počas víkendov sú v prevádzke 3 spoje (obojsmerne). Spoje sú rovnomerne rozložené počas celého dňa. Priame spojenie je okrem Liptovského Mikuláša aj s obcami Ľubel'a a Dúbrava a čiastočne aj s obcami Galovany, Gôtovany a Svätý Kríž. Jeden ranný, resp.

odpoľudňajší spoj spĺňa požiadavky integrovanej dopravy, a to do obce Vlachy, kde je možnosť prestupu na vlak (železničná stanica Liptovské Vlachy).

Urbanistická koncepcia stanovuje zachovanie stavu vhodného pokrytia a zabezpečenia dopravnej obsluhy územia verejnou dopravou. Umiestnenie zastávok hromadnej dopravy s vyznačením ich pešej dostupnosti prostredníctvom izochrón je súčasťou Výkresu č. 3 Doprava. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Vlachy. V rámci budovania integrovaného dopravného systému je vhodné plánovane spojiť obec s touto stanicou v pravidelnom taktovom cestovnom poriadku, čím sa docieli zvýšenie podielu hromadnej dopravy vo verejnej doprave a podporia regionálne snahy integrácie železničnej a autobusovej dopravy s cieľom zvýšenia podielu hromadnej dopravy vo verejnej doprave.

B.12.7 ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Železničná trať sa v obci nenachádza. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v susednej obci Vlachy. Je dostupná pešo alebo na bicykli (4-5 km), autom (4-7 km, resp. 5-9 min). V rámci budovania integrovaného dopravného systému je vhodné plánovane spojiť obec s touto stanicou v pravidelnom taktovom cestovnom poriadku.

Vlaky typu rýchlik, expres, IC, EC, RegioJet a SC zastavujú v okresnom meste Liptovský Mikuláš.

B.12.8 LETECKÁ DOPRAVA

V ned'alekej obci Dúbrava je situované medzinárodné letisko Jasná. Ide o súkromné medzinárodné Letisko Jasna (AERODROME JASNA INTERNATIONAL). Záujmové územie letiska, vymedzené ochrannými pásmami, resp. prekážkovými rovinami, má priamy vplyv aj na rozvoj územia obce Liptovské Kláčany.

Medzinárodné Letisko Jasna bolo pretransformované z bývalého letiska pre letecké práce v poľnohospodárstve a dňa 4.12.2015 bolo ministrom dopravy potvrdené ako verejné medzinárodné letisko. Týmto sa zaradilo medzi významné letiská ako Bratislava, Poprad, Žilina. Ako medzinárodné letisko má Schengenskú hranicu, na letisku je poskytovaná colná a pasová služba.

Pre toto letisko boli určené ochranné pásma ešte ako pre bývalé letisko pre letecké práce, avšak spracované sú nové ochranné pásma, ktoré sa vyžadujú pre súčasnú prevádzku verejného medzinárodného letiska (v rozsahu prekážkových rovin a plôch).

Časť riešeného územia obce sa nachádza v plošnom priemete ochranných pásiem Letiska Jasna, ktoré boli určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-104/86 zo dňa 30.06.1986 (ešte pre Letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve Gôtovaný), pričom pre územie dotknuté ochrannými pásmami vyplývajú nasledovné obmedzenia, ktoré limitujú jeho využitie:

- Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov) a porastov, ktoré je určené ochranným pásmom vodorovnej prekážkovej roviny, s obmedzením objektov do úrovne nadmorskej výšky 669,33 m n. m. Bpv.
- Obmedzenie určené priestorom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN, v ktorom musia byť nové vedenia elektrického prúdu alebo prekládky existujúcich vedení s napätím 1 000 V a viac riešené podzemným káblom, ak tieto nie sú tienené existujúcimi prekážkami.

Nakoľko však v súčasnosti platnými ochrannými pásmami nie je pokryté celé územie, v ktorom by mala byť za účelom zachovania prevádzkyschopnosti letiska regulovaná výška objektov, v rozsahu potrebnom pre súčasný charakter prevádzky, Dopravný úrad ako príslušný orgán civilného letectva odporúča rešpektovať aj prekážkové roviny a plochy Letiska Jasna v rozsahu, aký vyžaduje Hlava 4 Obmedzenia a odstránenie prekážok predpisu LI4 Letiská, J. zväzok - Navrhovanie a prevádzka letísk, vydaného Úpravou č. 21/2006 Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky zo dňa 24.10.2006.

Tieto prekážkové roviny a plochy vymedzujú vzdušný priestor v okolí letiska, ktorý musí byť udržiavaný bez prekážok, a to stanovením maximálnych výšok objektov (stavby, zariadenia nestavebnej povahy /vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov pri realizácii stavieb, porast a pod.) tak, aby mohla

byť letecká prevádzka vykonávaná bezpečne, a aby sa zabránilo vytváraniu prekážok, v dôsledku ktorých by sa stalo letisko nepoužiteľným.

Z prekážkových rovín a plôch vyplýva pre časť územia obce výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov) a porastov, ktoré je určené:

- Vnútrovnou vodorovnou rovinou, s obmedzením objektov do úrovne nadmorskej výšky 685,00 m n. m. Bpv.
- Kuželovou plochou, s obmedzujúcimi výškami objektov v rozmedzí nadmorských výšok 685,00- 720,00 m n. m. Bpv, pričom obmedzujúca výška stúpa v sklone 1 :20 /5%/ v smere od letiska.

V zmysle ustanovení § 28 ods. 3 a § 30 leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povolo'ovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri:

- Stavbách a zariadeniach nestavebnej povahy, ktoré by svojou výškou, použitím stavebných mechanizmov alebo charakterom mohli narušiť alebo narušia ochranné pásmo Letiska Jasna.
- Stavbách alebo zariadeniach vysokých 100 m a viac nad terénom.
- Stavbách alebo zariadeniach vysokých 30 m a viac umiestnených na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu.
- Zariadeniach, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice.
- Zariadeniach, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

B.13 NÁVRH TECHNICKÉHO VYBAVENIA

B.13.1 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

V obci je vybudovaná rozvodná sieť (distribučná sústava) elektrickej energie, ktorá je v správe spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. (SSD). Zásobovanie elektrickou energiou sa realizuje vzdušným vedením z nadradenej energetickej sústavy vysokého napätia (VN) 22 kV z rozvodne Liptovská Mara. Domácnosti a ostatné objekty sú na rozvodnú sieť napojené prostredníctvom piatich trafostaníc - stožiarového a priehradového typu situované vo východnej časti kompaktnej zastavanej časti obce a kioskového typu v severnej časti kompaktného zastavaného územia obce (neďaleko kostola) a tiež v lokalitách Lipky a Lániky.

Situovanie elektrických vedení je zakreslené v grafickej časti vo výkrese č. 4 - Výkres verejného technického vybavenia. Informácie k ochranným pásmam sú uvedené v kapitole 9.1.

Tabuľka: Trafostanice

názov	typ	popis
167-TS KLAČANY OBEC 1	priehradová	IT 22 kV / TN - C 0,4 kV 50 Hz
167-TS KLAČANY OBEC 2	2-stĺpová	IT 22 kV / TN - C 0,4 kV 50 Hz
167-TS KLAČANY LIPKY	kiosková (EH8D)	3/PEN, ~50 Hz, 400/230V, TN-C, 25/1000 A, 22/0,42 kV IT 50 Hz
167-SS KLAČANY OBEC	(3L)	3, ~ 50 Hz, 22kV, IT (167/SS), 50/125 kV, 630 A
167-TS KLAČANY LÁNIKY	kiosková(EH8D)	3/PEN, ~50 Hz, 400/230V, TN-C, 20/630 A, 22/0,42 kV IT 50 Hz

Zdroj: terénny prieskum 2024, SSD 2023

ZHODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH NÁROKOV NA NÁRAST POTREBY ELEKTRICKEJ ENERGIE

Vo výpočtoch uvažujeme, že inštalovaná potreba el. energie pre rodinný dom bude 15 kW a pre bytovú jednotku 10 kW. Pre chatu uvažujeme s inštalovanou kapacitou 5,0 kW. Pre objekty OV a výrobu a sklady uvažujeme s potrebou 4,5 W/m². Pri výpočte uvažujeme s koeficientom súčasnosti odberov 0,3.

- Nárast je vypočítaný orientačne. Predpokladaný súčasný príkon $P_s = 838$ kW.
- Uvažujeme, že výkonové nároky na zaťaženie transformátorov budú 75 %, $\cos \phi$ bude 0,9.
- $N_t = P_s / (\cos \phi \times \text{využ. tr.}) = 838 / (0,9 \times 0,75) = 1\,240$ kVA.

Nárast potreby elektrickej energie pre nové lokality (regulačné bloky) je uvedený v priložených tabuľkách na konci kapitoly energetiky. Celková územná rezerva zrejme využitá nebude, resp. všetky rozvojové plochy zastavané bezpochyby nebudú.

Tabuľka: Nárast potreby energetických médií

Obec Liptovské Kláčany	Nárast potreby elektriky kW / hod.	Nárast potreby elektriky MW / hod.
SPOLU	838	7 344

NÁVRH RIEŠENIA

Návrh počíta so zachovaním stavu existujúcich vedení 22kV v správe SSD vrátane dodržania ich ochranných pásiem. V návrhu zásobovania navrhovaných objektov je potrebné vybudovať dve nové

kioskové voľnostojace trafostanice o inštalovanom výkone po 630 kVA. Pri napájaní nových objektov budú najprv využité rezervy na jestvujúcich trafostaniciach a v jestvujúcich rozvodoch. Pre napojenie trafostaníc budú vybudované zemné kábelové VN vedenia.

Zásobovanie objektov navrhujeme zabezpečiť zemnými káblovými NN rozvodmi. Ich situovanie bude v spoločných koridoroch technickej infraštruktúry, v novonavrhovaných uliciach tak aby vyhovovali STN 73 6005. Napojenie nových objektov bude dohodnuté so správcom rozvodnej siete podľa potrieb v čase realizácie navrhovanej výstavby. Sieť verejného osvetlenia nie je predmetom tejto dokumentácie.

V prípade požiadavky na prekládku energetických zariadení je potrebné tieto riešiť v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. § 45 "Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia" v ktorom sa uvádza:

- Preložkou elektroenergetického rozvodného zariadenia podľa tohto zákona je premiestnenie niektorých prvkov elektroenergetického rozvodného zariadenia alebo zmena jeho trasy.
- Náklady na preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastník elektroenergetického rozvodného zariadenia a ten, kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia vykonáva prevádzkovateľ sústavy alebo za podmienok ním určených aj iná oprávnená osoba. Vlastníctvo elektroenergetického rozvodného zariadenia sa preložkou nemení.

SSD ako majiteľ energetického zariadenia si vyhradzuje právo schválenia spôsobu, termínu preložky tohto zariadenia ako aj jej realizátora. Toto schválenie musí byť vykonané minimálne 60 dní pred plánovaným termínom preložky. V prípade, že k tomuto schváleniu nedôjde, SSD nebude súhlasiť s realizáciou preložky energetického zariadenia.

Posúdenie, ktoré VN vedenie je možné preložiť je výhradne v právomoci SSD, ktoré si vyhradzuje právo nevykonať preložku za predpokladu, že by tieto negatívne ovplyvnili distribučnú sústavu. Pre financovanie elektroenergetických zariadení potrebných pre pripojenie bude použitý mechanizmus, resp. dohoda s SSD v zmysle platnej legislatívy v čase výstavby.

B.13.2 ZÁSOBOVANIE VODOU

Vodovod v obci Liptovské Kláčany je súčasťou skupinového vodovodu (SKV) Liptovský Mikuláš, ktorý je v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s. (LVS). Vodárenskými zdrojmi pre túto časť SKV sú zdroje Vyvieračka (povolený odber 150 l/s) a Štola (povolený odber 43,1 l/s) v k.ú. Demänovská Dolina - voda je upravovaná v úpravni Demänovská Dolina.

V prípade potreby je možné využiť aj vodárenské zdroje Kamenistá 1,2 a vrty v k.ú. Liptovský Hrádok a Liptovská Porúbka - voda upravovaná v úpravni Liptovská Porúbka. SKV privádza vodu z uvedených zdrojov do vodojemu Kláčany, ktorý sa nachádza už na území susednej obce Ľubel'a.

Z vodojemu Kláčany je voda do obce privádzaná potrubiami s rôznymi materiálmi a parametrom. V úseku vodojem – obecný úrad: PVC DN 150. Do ostatných častí obce pokračuje s parametrami PVC DN 100, resp. u plastového potrubia DN 110. V úseku od kostola na sever do oblasti Lániky je v ocelovom prevedení (DN 100), to sa týka tiež pripájacieho úseku v oblasti potraviny, reštauračné zariadenie.

Situovanie existujúcich a navrhovaných vodárenských objektov a vodárenských sietí a ich profily sú zakreslené v grafickej časti vo výkrese č. 4 - Výkres verejného technického vybavenia.

Ochranné a bezpečnostné pásma vodárenských zariadení sú uvedené osobitne v kapitole. B.9.1.

Tabuľka: Vývoj celkovej spotreby vody v okrese a v obci v tisícoch m³ za roky 2012 až 2022

Územie / rok	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Okres LM	3 442	3 290	3 434	3 522	3 451	3 496	3 448	3 400	3 351	3 432	3 480
Liptovské Kláčany	16	18	20	17	16	16	16	20	16	16	15

Zdroj: Štatistická úrad SR

Tabuľka: Vývoj spotreby vody v okrese a v obci za domácnosti v tisícoch m³ za roky 2012 až 2022

Územie / rok	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Okres LM	1 920	1 965	2 020	1 927	1 858	1 832	1 830	1 801	1 754	1 793	1 842
Liptovské Kláčany	10	11	11	10	9	9	8	9	8	8	7

Zdroj: Štatistická úrad SR

Údaje o vodojeme VDJ Kláčany LMN28: výška dna min. 710,00, výška hladiny max. 714,00 m n. m., objem 1 x 100 m³. Objem vodojemu je postačujúci pre súčasnú potrebu obce. Spotreba vody v obci bola v roku 2021 cca 18 000 m³ („kubíkov“), teda 18 000 000 litrov/rok (podľa ŠÚ SR 2023).

Potrubia vodovodu sú však väčšinou v nevyhovujúcom technickom stave a preto je potrebná jeho postupná rekonštrukcia (podľa Programu rozvoja obce Liptovské Kláčany na roky 2022-2028).

V obci sú na mnohých miestach k dispozícii aj studne, ktorých kvalita vody je vyhovujúca.

NÁRAST POTREBY PITNEJ VODY

Vzhľadom na nárast počtu bývajúcich, príp. pracovníkov v objektoch občianskej vybavenosti vzniká predpoklad zvýšenej potreby vody. Podľa vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 zo 14. novembra 2006 je predpokladaná priemerná denná potreba vody pre bývajúceho a prechodne bývajúceho PB = 135 l/os/deň. Pre jedného zamestnanca PZ = 100 litrov na deň a pre jedného zamestnanca v objektoch občianskej vybavenosti sa uvažuje s potrebou POV = 60 litrov na deň.

- Celkový nárast potreby vody pre jednotlivé lokality je vypočítaný 4 podľa vzorca:

$$Q_d = q_{BYV} \times PB + q_{ZAM} \times PZ + q_{OV} \times POV$$

Hodnoty nárastu potreby vody sú uvedené v tabuľke. Nárast potreby vody je vypočítaný pre maximálnu zastavanosť navrhovaných plôch. Keď nebude využitá celková územná rezerva bude aj nižšia potreba vody.

- Nárast dennej potreby vody spolu $Q_d = 70\,073$ l/deň
- Priemerná potreba vody $Q_p = Q_d / 86\,400 = 0,81$ l/s
- Súčiniteľ dennej nerovnomernosti $k_d = 1,6$
- Nárast maximálnej dennej potreby $Q_m = 70\,073 \times 1,6 = 112\,117$ l/deň = 1,298 l/s
- Súčiniteľ hod. nerovnomernosti $k_h = 1,8$
- Maximálna hodinová potreba $Q_h = 112\,117 \times 1,8/24 = 8\,409$ l/hod. = 2,336 l/s
- Ročná potreba vody $Q_r = Q_d \times 365 = 25\,577$ m³/rok

Tabuľka: Nárast potreby vody

Obec Liptovské Kláčany	Nárast počtu obyvateľov	Nárast dennej potreby vody Q_d	Nárast priemernej potreby vody Q_p	Nárast maximálnej potreby vody Q_m	Nárast maximálnej hodinovej potreby vody Q_h	Nárast ročnej potreby vody Q_r
		l/24 deň	l/s	l/s	l/s	m ³ /rok
SPOLU	449	70 073	0,810	1,298	2,336	25 577

NÁVRH RIEŠENIA

Návrh rešpektuje existujúce zariadenia a rozvody vodovodnej siete s dodržaním ich ochranných pásiem. Zároveň zahrňuje koncepciu zabezpečenia zásobovania vodou nových rozvojových území. Po schválení ÚPN bude potrebné vypracovať projektovú dokumentáciu zabezpečenia zásobovania vodou nových rozvojových území s ohľadom na zabezpečenie potreby pitnej s prihliadnutím na potrebu požiarnej vody. Dôležité bude tiež zhodnotiť potrebu zmeny kapacitných nárokov jestvujúcej siete. Pre zabezpečenie plynulej dodávky pitnej vody bude potrebné priebežne realizovať rekonštrukciu a zabezpečovať funkčnosť jestvujúcich rozvodov vody. Pre rozvojové lokality budú predĺžované vodovodné vetvy napojené na jestvujúce rozvody, situované do navrhovaných ulíc. V rámci rekonštrukčných prác bude potrebné pokračovať vo výmene potrubí a zväčšovaní ich profilov podľa nárastu potreby vody.

Riešenia týkajúce sa zásobovania pitnou vodou je potrebné odsúhlasiť s pracovníkmi LVS.

B.13.3 ODKANALIZOVANIE

V súčasnosti v obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Podľa SODB 2021 splaškové odpadové vody sú odvádzané do žump (142 domov, čo je asi 85 %), domácou čističkou odpadových vôd (ČOV) disponuje 17 domov (asi 10 %), bez kanalizácie je 5 domov (3 %). Podľa Programu rozvoja obce Liptovské Kláčany na roky 2022-2028 technický stav žump nie je vyhovujúci, nie sú vodotesné, sú nevhodne prevádzkované a vyprázdňované, čím hrozí unikanie odpadových vôd do podzemných vôd, a tým ohrozujú kvalitu pôdy v podloží.

Situovanie kanalizačných objektov a kanalizačných sietí sú zakreslené v grafickej časti vo výkrese č. 4 - Výkres verejného technického vybavenia.

Ochranné a bezpečnostné pásma vodárenských zariadení sú uvedené osobitne v kapitole. B.9.1.

NÁVRH RIEŠENIA

V roku 2023 bolo vydané stavebné povolenie pre spoločný projekt splaškovej kanalizácie s obcou Ľubel'a (projekt Odkanalizovanie obcí Ľubel'a a Liptovské Kláčany). Pripojovacia vetva splaškovej kanalizácie bude profilu DN300 mm, vedená v celkovej dĺžke cca. 1927 m. (63 šachtiet). ČOV bude umiestnená v severnej časti obce Ľubel'a. Počas výstavby bude, vzhľadom na stiesnené pomery a nutnosť dodržania STN 73 6005 „priestorová úprava podzemných vedení“ pre vzájomný odstup inžinierskych sietí v podloží. Tiež bude potrebné vybudovať preložky verejného vodovodu v dĺžke 39,6 m (materiál HDPE s DN 100). Materiál kanalizačného potrubia splaškovej kanalizácie bude PVC s DN 300. Uvažujeme že na uličné vetvy bude napojených 111 objektov s kontrolnými šachtami pred ich napojením na uličné vetvy. Prípojky budú profilov DN 150 príp. 200 mm v celkovej dĺžke 650,0 m. Malé čistiarne odpadových vôd podporovať len v riedko osídlenej oblasti.

V grafickej časti územného plánu (výkres č. 4 - Výkres verejného technického vybavenia) je znázornená jestvujúca a navrhovaná sieť splaškovej kanalizácie v obci. Táto bola prebratá z už spracovanej projektovej dokumentácie k stavebnému povoleniu (DSP).

DAŽĎOVÉ VODY

V ďalšom období je potrebné zvýšiť mieru zachytávania dažďových vôd v území tak, aby nebola preťažená kanalizačná sieť obce. Preto je potrebné pri jednotlivých objektoch, na ich pozemkoch budovať dažďové nádrže na zachytávanie dažďových vôd zo striech. Tieto navrhujeme využívať na polievanie zelene, nevyužitú vodu budú zaústené do vsakovacích studní a drénov.

Na ostatné dažďové vody je potrebné vybudovať odvodňovacie a vsakovacie priekopy na zachytávanie väčších odtokov s maximálnou mierou ich zachytávania v lokalite. Na koncoch odvodňovacích priekop je potrebné vybudovať objekty s lapačmi splavenín, aby nedochádzalo k odplaveniu humózných pôd z poľnohospodárskej pôdy. Dažďové vody z komunikácií bude potrebné odvádzat' cestnými rigolmi do vsakovacích šachtiet a odvodňovacích a zavlažovacích kanálov.

B.13.4 TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNÉ SIETE

Obec je napojená na uzlovú telefónnu oblasť (UTO) Liptovský Mikuláš 044, do pevnej komunikačnej siete je napojená cez MTO Ľubel'a. Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých sú linky vedené priamo k účastníkom káblovým alebo vzdušným vedením. V obci je zavedený rozhlas a vybudovaný optický kábel v správe SSD.

Severná časť obce je pokrytá mobilnou GSM sieťou Orange, O2, Telekom a 4-ka. Obmedzené je pokrytie predhoria Nízkyh Tatier a jeho rázsochy. Slabý signál je v Kláčianskej doline.

Podobne je na tom pokrytie 3G, 4G Orange v južnej zastavanej časti obce, najsevernejšej časti k. ú. obce. Pokrytie sieťou 5G uvádza Orange a O2 v zastavanom území a najsevernejších častiach k. ú. obce.

Tiež v zastavaných častiach obce je dostupný pevný internet Orange a Telekom. Obec je úplne pokrytá signálom sietí Orange a Telekom.

NÁVRH RIEŠENIA

V návrhu sú rešpektované existujúce vedenia a zariadenia technickej vybavenosti vrátane ich ochranných pásiem v zmysle platných právnych predpisov. V navrhovaných uliciach budú vybudované plastové potrubia pre osadenie optických mikrokáblov v požadovanom rozsahu. Ochranné a bezpečnostné pásma telekomunikácií sú uvedené osobitne v kapitole. B.9.1

B.13.5 ZÁSOBOVANIE PLYNOM

Obec nie je plynofikovaná a v katastrálnom území obce sa plynárenské zariadenia vrátane ich príslušenstva nenachádzajú. SPP - distribúcia, a.s. Bratislava (SPP-D) v katastrálnom území obce toho času nerealizuje výstavbu plynárenských zariadení.

NÁVRH RIEŠENIA

V severnej časti obce je navrhovaný STL plynovod s jeho ochranným a bezpečnostným pásmom. V rámci návrhu sa počíta s vybudovaním strednotlakového plynovodu (STL2) trasovaného od Ružomberka smerom na Liptovský Mikuláš, ktorého koridor definuje Územný plán VÚC Žilinského kraja.

Prevádzkovateľ siete v území (SPP-D) požaduje plynofikáciu riešiť koncepcne v súlade s podmienkami, vyplývajúcimi zo všeobecne záväzných právnych predpisov a na základe podmienok a vyjadrení SPP-D. Požiadavka je na rešpektovanie ochranných a bezpečnostných pásiem navrhovaných plynárenských zariadení tak, ako tieto vyplývajú z ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.

V rámci obce bola navrhnutá koncepcia plynofikácie aj s umiestnením spoločnej regulačnej stanice situovanej v severnej časti obce, pri ceste do obce Ľubel'a. Štruktúra siete je zakreslené v situácii, prevzatá z územného plánu obce (ÚPN-O) Liptovské Kláčany - návrh podľa konceptu ÚPN-O (1997).

Profily a trasy rozvodov plynu sú prevzaté z riešenej dokumentácie a sú nakreslené v grafickej časti ÚPN-O vo výkrese č. 4 - Výkres verejného technického vybavenia.

Ochranné a bezpečnostné pásma sú uvedené osobitne v kapitole. B.9.1.

B.13.6 ZÁSOBOVANIE TEPLOM

Vykurovanie je v obci je v súčasnosti (2023) zabezpečované decentralizovaným spôsobom, individuálne prostredníctvom kotlov na spaľovanie pevných palív (68 %) a elektrickej energie (30 %).

NÁVRH RIEŠENIA

Aj v budúcom období do vybudovania rozvodov plynu navrhujeme zásobovať objekty tak ako doteraz decentralizovaným spôsobom, domovými kotlami na spaľovanie biomasy, resp. tepelnými čerpadlami. Ohrev vody navrhujeme zabezpečovať slnečnými kolektormi.

B.13.7 VODNÉ TOKY A PLOCHY

Územie obce Liptovské Kláčany patrí do povodia rieky Váh (4-21). Najvýznamnejším tokom v území je vodohospodársky významný vodný tok Kláčianka (4-21-02-061), ktorý prechádza cez celé územie. Vodný tok Kláčianka je v rámci II. cyklu aktualizácie „Plánu manažmentu povodňového rizika“ (PMPR) zaradený medzi úseky vodných tokov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom. Územím pretekajú drobné vodné toky Protivný potok, Lomový potok, Hrachovisko, tok Zádiel, tok Biela a niekoľko sezónnych bezmenných drobných prítokov. Uvedené vodné toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., Povodie horného Váhu, odštepny závod, Ružomberok.

NÁVRH RIEŠENIA

Pri návrhu rozvojových zámerov je potrebné zohľadniť zákonom stanovené postupy, ktoré upravujú najmä Zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon) a Zákon č.7/2010 o ochrane pred povodňami.

Problematika ochrany pred povodňami je osobitne riešená v kapitole B.10.3. a odvádzanie a čistenie vôd, vrátane dažďových vôd, je riešené v kapitole B.13.3. Funkčné využívanie územia a priestorové usporiadanie je riešené s ohľadom na povodňové ohrozenia a povodňového rizika.

Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov sú v návrhu územného plánu, po dohode so správcom vodných tokov, aplikované nasledovné dopravné a technické riešenia obecných ciest, ktoré križujú vodné toky:

- Realizovať ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť, ktorá v prípade vhodných technických podmienok môže byť v súbehu s vodným tokom a s následným iba jedným spoločným križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku.

- Riešiť križovanie s vodnými tokmi v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbegy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“.

Akékoľvek zásahy križujúce vodné toky je potrebné ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej projektovej dokumentácie odsúhlasiť s SVP, š.p. a v prípade možností prednostne využívať už vybudované mostné objekty, ak to technické vybavenie záujmového územia umožňuje.

V nižších stupňoch projektovej dokumentácie umiestňovania a povoľovanie stavieb je potrebné ďalej vychádzať z nasledovných požiadaviek správcu vodného toku:

- Rešpektovať príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.
- Zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Dúbravka v šírke min. 5 m od brehovej čiary obojstranne a ochranné pásmo ostatných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne.
- Územie ochranného pásma ponechať bez trvalého oplotenia. Taktiež nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Osadenie stavieb, oplotenie samotného pozemku resp. akékoľvek stavebné objekty v dotyku s vodným tokom je potrebné umiestňovať za hranicou ochranného pásma. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary. Pri drobných vodných tokoch sú do 5 m od brehovej čiary.

V prípade situovania stavebných objektov v blízkosti vodných tokov je potrebné jednotlivé stavby umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Q_{100} (súvislá zástavba, priemyselný areál, významné líniové stavby a objekty a pod.) resp. Q_{50} (chatová zástavba, rekreácia, jednostranná výstavba a pod.).

Stavby situované v blízkosti vodných tokov odporúča osádzať s úrovňou prízemnia min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.

V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente, ako najmä retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.

Pri riešení územnoplánovacích činností, ako aj pri spracovaní nižších stupňov dokumentácie je potrebné uplatniť nasledovné zásady:

- Rešpektovať ochranu vodných tokov a zariadení, vrátane ich inundačných území.
- Podporovať realizáciu zariadení protipovodňovej ochrany.
- Návrh opatrení na ochranu územia pred povodňami riešiť prioritne biologickými opatreniami v podobe revitalizácie tokov. Všetky technické opatrenia realizovať len z dôvodu bezprostredného ohrozenia zastavaného územia obce.
- Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov na pobrežných pozemkoch a v rozsahu ochranného pásma je potrebné odsúhlasiť s SVP, š.p.

B.14 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

B.14.1 KLIMATICKÁ AGENDA

Vplyvy zmeny klímy ohrozujú konkrétne sídla a dotýkajú sa života obyvateľov konkrétnych obcí a miest. Dôležitou súčasťou je zostavenie plánu pre adaptáciu na dopady zmeny klímy kde sa napr. identifikujú dopady klimatickej zmeny, zhodnotí zraniteľnosť daného územia, stanoví sa strategické smerovanie a naplánuje sa implementácia adaptačných opatrení. Opatrenia môžu byť zamerané napríklad na zvýšenie vegetácie na verejných priestranstvách, zakladanie vodných prvkov, energetickú efektívnosť budov, racionálne využívanie vody, obnovu mokradí, odvádzanie a zachytávanie prívalových dažďov, ale aj celkovú osvetu obyvateľov kraja alebo konkrétneho sídla.

Významné kľúčové dopady zmien klímy v riešenom území:

- Dopady zmeny klímy na zdravie obyvateľstva (rizikové skupiny najmä osoby so srdcovocievnyimi chorobami, dýchacími chorobami, rakovina kože, dehydratácia).
- Zmeny v druhovej štruktúre drevín, poškodzovanie drevín škodcami, šírenie invázných druhov drevín, usychanie vegetácie.
- Zvýšenie spotreby pitnej vody a vody na osobnú hygienu.
- Pokles hladiny spodnej vody, zvýšená spotreba zavlažovania.
- Možnosť lokálnych záplav najmä z okolitých vodných tokov pri tzv. bleskových povodniach, pri prívalových dažďoch vyrážanie vody z kanalizačnej sústavy.
- Zvýšenie spotreby elektrickej energie v dôsledku zvýšenia používania chladiacich zariadení.
- Nevyužívanie plôch zelene, ako aj hladín vodných tokov pre podporu mikroklimy.
- Nevhodný technický stav železníc a cestných komunikácií v dôsledku vyšších teplôt.
- Prehrievanie budov a poškodenie spojov budov z dôvodu tepelného rozťaženia.

B.14.2 STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

B.14.2.1 KVALITA OVZDUŠIA

Ovzdušie je nevyhnutnou zložkou životného prostredia pre existenciu života na Zemi. Z tohto dôvodu je nesmierne dôležité mu venovať náležitú starostlivosť a ochranu. Na znečistení ovzdušia sa podieľajú výraznou mierou činitele, ktoré sú situované priamo v riešenom území, ale aj mimo riešeného územia (výrobné areály, energetika, doprava). Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia pochádzajú zo stredných a veľkých stacionárnych bodových zdrojov, ale aj z mobilných zdrojov ako sú automobilová doprava.

Z hľadiska množstva znečisťujúcich látok v ovzduší, patrí obec Liptovské Kláčany medzi oblasti, ktoré sú zaťažené najmä lokálnym vykurovaním tuhým palivom. Obec patrí podľa SHMÚ do oblastí s rizikom zhoršenej kvality ovzdušia, v dôsledku lokálneho vykurovania domácností tuhým palivom. Prítomnosť množstva lesov a podhorského vzduchu Nízkych Tatier však pocitovo situáciu značne vylepšuje.

V oblasti ochrany ovzdušia musia prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia plniť podmienky zákona NR SR č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vyhláškou MŽP SR č. 248/2023 Z. z., sa ustanovujú požiadavky na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. Vyhláškou MŽP SR č. 249/2023 Z. z., sa ustanovuje monitorovanie emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí. Vyhláškou MŽP SR č. 250/2023 Z. z., sa ustanovujú požiadavky na kvalitu ovzdušia. Vyhláškou MŽP SR č. 254/2023 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia.

B.14.2.2 KVALITA POVRCHOVÝCH VÔD

Výsledky prezentované v tejto kapitole vychádzajú z ročnej správy publikovanej Slovenským hydrometeorologickým ústavom (2021) „Spracovanie údajov z monitorovania kvality povrchovej vody za rok 2022“.

Kvalita povrchových vôd bola v minulosti značne ovplyvnená ekologickou haváriou z novembra roku 2019.

Kvalitatívne ukazovatele sledované vo všetkých monitorovaných miestach (základných a prevádzkových) boli zhodnotené podľa prílohy č. 1 k NV SR č. 269/2010 Z. z. a prílohy č. 1 NV SR č. 167/2015. Podľa publikovaných údajov za rok 2022 sa na území obce Liptovské Kláčany nenachádzali monitorovacie miesta. Najbližšie monitorovacie miesto je v susednej obci Ľubel'a na vodnom toku Kláčianka s identifikačným číslom V036000D, ktorá prechádza aj cez riešenú obec.

Podľa publikovaných údajov niektoré ukazovatele nespĺňali v tomto prevádzkovom monitorovacom mieste požiadavky na kvalitu povrchovej vody prílohy č. 1 k NV SR č.269/2010 Z. z. a prílohy č. 1 NV SR č. 167/2015. V časti C boli prekročené Fluorantén a Benzo(a)pyreén.

B.14.2.3 KVALITA PODZEMNÝCH VÔD

Prírodné podzemné vody reprezentujú najdôležitejší zdroj zásob pitných vôd na území Slovenska. Predstavujú jednu zo základných zložiek ekosystémov. Významné využitie nachádzajú v priemysle a v poľnohospodárstve.

Potreba sledovať kvalitu podzemných vôd vyplýva aj zo súčasnej platnej legislatívy Slovenskej republiky a Európskej únie. Výsledky prezentované v tejto kapitole vychádzajú z ročnej správy publikovanej Slovenským hydrometeorologickým ústavom „Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2022“.

Výsledky z monitorovania kvality podzemných vôd sú každoročne vyhodnocované podľa § 62 ods. 1 písm. w) zákona MZ SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z. a v zmysle platnej vykonávacej Vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov a zároveň porovnaním s prahovými hodnotami podľa Nariadenia vlády č. 282/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov, pre všetky monitorované kvartérne a predkvartérne útvary podzemnej vody.

Metodika stanovila prahové a požadované hodnoty na úrovni kvartérnych a predkvartérnych útvarov podzemnej vody pre všetky znečisťujúce látky, resp. skupiny znečisťujúcich látok alebo indikátorov znečistenia, ktoré ako znečisťujúce látky prispievajúce k riziku ohrozenia podzemných vôd.

Z hľadiska kvality podzemnej vody do riešeného územia zasahuje jeden kvartérny útvar SK1000500P a jeden predkvartérny útvar SK2003300F podzemnej vody.

Najbližšie monitorovacie miesto kvartérneho útvaru k obci Liptovské Kláčany je Liptovský Mikuláš – Palúdzka s identifikačným číslom 248690 a Vlachy - Vlašky s identifikačným číslom 760690. Na meracom mieste neboli prekročené prahové a limitné hodnoty ukazovateľov.

Severná časť územia obce patrí medzi územia s potenciálom využitia geotermálnej energie.

B.14.2.4 OCHRANA VÔD

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešené rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. Do uvedeného zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ. Ide najmä o nasledujúce:

- Všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine.
- Účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd.
- Manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek.
- Znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha.
- Definuje citlivé a zraniteľné oblasti a uvádza kritéria na ich identifikáciu.

B.14.2.5 OCHRANA PÔDY

KVALITA PÔDY

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že druhy pôd v rámci poľnohospodárskeho pôdneho fondu v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov (chov hospodárskych zvierat, veľkoblukovým systémom hospodárenia na ornej pôde, zjednodušenými osevnými procesmi, chemizáciou a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže sa znížila ich prirodzená úrodnosť.

Z hľadiska kvality pôdneho fondu sa na prevažnej časti územia obce nachádza menej kvalitný pôdny fond, ktorý patrí do skupín s nízkou alebo strednou kvalitou pôdy.

BONITOVANÉ PÔDNOEKOLOGICKÉ JEDNOTKY BPEJ

Kvalita pôd je daná produkčným potenciálom, podľa ktorého sa radia do jednotlivých skupín bonity pôdy na základe bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ). Bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ) sú pôdne a ekologicky relatívne najhomogénnejšie jednotky bonitačného informačného systému. V podstate predstavujú hlavné pôdno-klimatické jednotky, ktoré sú podrobnejšie rozdelené podľa kategórií ich sklonu svahov, expozície svahov k svetovým stranám, skeletovitosti, hĺbky pôdy a zrnitosti povrchového horizontu.

Ochrana poľnohospodárskej pôdy je zabezpečená ochranou najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, ktorý je uvedený v prílohe č.2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

Chránenými poľnohospodárskymi pôdami sú v katastrálnom území obce Liptovské Kláčany bonity 0914062, 0969212, 0969242, 0969502, 1006002, 1063242, 1065212, 1065242, 1069402.

ERÓZIA PÔDY

Erózia je fyzikálny proces rozrušovania a odstraňovania časti zemského povrchu pôsobením vonkajších činiteľov. Hoci je vodná erózia prirodzený proces, neuvážená činnosť človeka môže významne ovplyvniť rýchlosť jej pôsobenia. K hlavným faktorom podmienujúcim intenzitu vodnej erózie patrí svahovitosť územia, rastlinný kryt, množstvo a intenzita zrážok a zrnitosť pôdy.

Na území obce sa nachádzajú plochy, ktoré sú mierne ohrozené vodnou eróziou, ide najmä o poľnohospodárske plochy a silne ohrozené plochy sa nachádzajú na plochách lesu.

K zvýšeným prejavom vodnej erózie môže dochádzať na poľnohospodárskych pôdach bez vegetačného krytu alebo s minimálnym vegetačným krytom a taktiež na pôdach, kde sa uplatňujú nesprávne poľnohospodárske postupy.

KONTAMINÁCIA PÔD

Realizovanie poľnohospodárskych a výrobných aktivít potenciálne zvyšuje nebezpečenstvo kontaminácie pôd. Potenciálnymi bodovými zdrojmi znečistenia pôd môžu byť čierne (príp. riadené) skládky odpadov a to na poľnohospodárskej ako aj lesnej pôde. V ich okolí sa môžu koncentrovať neznáme, často veľmi toxické látky.

Podľa mapy Kontaminácia pôd (J. Čurlík a P. Šefčík, Atlas krajiny SR, 2002) sa v riešenom území nachádzajú relatívne čisté pôdy a nekontaminované pôdy, geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, čo znamená, že pôda nie je kontaminovaná. V prípade ak látky/prvky dosahujú, resp. prekračujú predpísanú hodnotu, znamená to, že obsah danej látky je vyšší ako sú fónové (pozaďové) hodnoty pre danú oblasť, prípadne vyššie ako hodnoty medze citlivosti analytického stanovenia.

ZHUTNENIE PÔDY

Náchylnosť pôdy na zhutnenie môže byť podmienená primárne alebo sekundárne. Primárne zhutnenie je podmienené genetickými vlastnosťami pôdy. Sekundárne (technogénne) zhutnenie je spôsobené činnosťou človeka, a to priamo - vplyvom tlaku kolies poľnohospodárskych mechanizmov, alebo nepriamo - znižovaním odolnosti pôd voči zhutneniu nesprávnym hospodárením (nedostatočným organickým hnojením, nevhodným sortimentom hnojív, nedodržiavaním biologicky vyvážených osevných postupov, spôsobov a podmienok obhospodarovania, a pod.).

Na území obce dochádza takmer na všetkých poľnohospodárskych pôdach k primárnemu aj sekundárnemu zhutneniu v závislosti od charakteru pôdných druhov nachádzajúcich sa v území, ale aj v dôsledku intenzívneho obrábania ornej pôdy.

ACIDIFIKÁCIA PÔD

Acidifikácia, proces okyslenia pôdy, predstavuje jeden zo závažných procesov chemickej degradácie. Acidifikácia prejavujúca sa poklesom pôdnej reakcie je dôsledkom prirodzených procesov, na druhej strane je však prirodzený acidifikačný proces intenzívnym hospodárením a pretrvávajúcou industrializáciou akcelerovaný antropogénnou acidifikačnou záťažou (predovšetkým fyziologicky kyslo pôsobiacie hnojivá a kyslé atmosférické polutanty).

Podľa mapy Náchylnosť pôd na acidifikáciu (J. Čurlík, Atlas krajiny SR, 2002) sa v riešenom území nachádzajú pôdy slabo a stredne náchylné na acidifikáciu, časť pôd je nenáchylných na acidifikáciu a časť je prirodzené kyslých.

HYDROMELIORÁCIE

V riešenom území obce sa nachádzajú drenáže hydromelioračnej sústavy, ktoré sú v správe bývalých poľnohospodárskych subjektov.

V prípade, že v rozhodovacom procese prevýši záujem vlastníkov parciel o zhodnotenie ich vlastníctva a správny orgán vydá súhlas so zmenou funkčného využitia územia na stavebné účely podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. a následne rozhodnutie o odňatí parciel podľa § 17 uvedeného zákona, je žiaduce, aby v rozhodnutí vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebného konania na príslušnú stavbu prekonzultoval návrh projektu stavby so š.p. Hydromeliorácie - Odborom správy a prevádzky HMZ, ktorý na základe predloženej dokumentácie a odborného posúdenia určí stavebníkovi jednu z podmienok stanovených v nasledujúcich odrážkach:

- V prípade, že sa preukáže odborným posúdením možnosť zrušenia časti potrubia bez náhrady novým potrubím (toto preukazuje žiadateľ a následne schvaľuje Hydromeliorácie, š. p.), zaviazat' vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebného konania majetkovoprávne vysporiadať so správcom vodnej stavby príslušnú časť rúrovej siete (podzemného závlahového potrubia). Postupovať sa bude podľa § 45a ods. 1 a 3 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov v súlade so Smernicou Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky k činnosti rezortnej majetkovej komisie a jej postupe pri nakladaní s majetkom štátu. Podmienkou je, že uzatvorenie a odpredaj časti rúrovej siete nesmie mať za následok znefunkčnenie zostávajúcej časti rúrovej siete.
- V prípade, že sa preukáže odborným posúdením nutnosť preložky časti podzemnej rúrovej siete tak, aby vodná stavba zostala naďalej využiteľná, zaviazat' vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebných prác zrealizovať preložku potrubia podľa schválenej PD, ktorú predkladá stavebník. Náklady na vykonanie preložky budú hradené v plnej výške stavebníkom. Odovzdanie a prevzatie realizovanej preložky potrubia bude vykonané za účasti zástupcu Hydromeliorácie, š. p. Vybudovaná preložka bude správcovi vodnej stavby odovzdaná bezodplatne po jej kolaudácii.
- Ak nebude možné zrušenie, resp. preložka časti rúrovej siete, zaviazat' vlastníka stavebných pozemkov o rešpektovanie jestvujúceho závlahového potrubia vodnej stavby a dodržanie ochranného pásma od osi závlahového potrubia, ktoré bude stanovené správcom vodnej stavby. V ochrannom pásme neumiestňovať stavby trvalého charakteru, ani vysádzať stromy a kríky. Zároveň požadujeme zaviazat' vlastníka pozemkov k právu prístupu k vodnej stavbe za účelom vykonávania prevádzkových činností a nevyhnutných opráv (Zákon o vodách č. 364/2004). Všetky inžinierske siete realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“. V prípade poškodenia majetku štátu, ku ktorému má Hydromeliorácie, š. p. právo hospodárenia, jeho uvedenie do pôvodného stavu na náklady žiadateľa - stavebníka.

Majiteľ pozemku si nebude uplatňovať u správcu závlahy náhradu za škody na majetku, spôsobené prípadnou poruchou na závlahovom potrubí a pri jej odstraňovaní.

- Predložiť projektovú dokumentáciu k stavebnému povoleniu na odsúhlasenie na Hydromeliorácie, š. p. Taktiež odvodňovacie kanály žiadame pri návrhu a realizácii stavieb rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanálov.

Križovanie alebo súbeh komunikácií a inžinierskych sietí s odvodňovacími kanálmi je potrebné navrhnuť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami z r. 1983.

Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanálov je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky HMZ š.p.

Dokumentácie jednotlivých stavieb, ktoré sa dotknú zariadení v správe Hydromeliorácie, š. p. je potrebné predložiť na odsúhlasenie Hydromeliorácie, š. p.

B.14.2.6 HLUK

Významné miesto v súbore stresových faktorov, ktoré zhoršujú kvalitu životného prostredia a tak nepriaznivo vplyvajú na flóru, faunu, ako aj na zdravie človeka má hluk.

Najväčším zdrojom hluku v riešenom území je cestná doprava, prechádzajúca obcou. Hlukom sú najviac zaťažené lokality nachádzajúce sa v blízkosti alebo pozdĺž hlavných cestných dopravných ťahov:

- Cesta 1. triedy I/18.
- Cesta 3. triedy III/2328.

Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu vnútro sídla, ako aj krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Záťaž je závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristík trasy cesty.

Okrem hluku z dopravy je potrebné spomenúť aj stacionárne zdroje hluku, ktorým je predovšetkým dobývací areál na juhu obce.

Legislatívne je hluk v súčasnosti upravený vyhláškou MZ SR č. 549/2007 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

B.14.2.7 RADÓNOVÉ RIZIKO A RÁDIOAKTIVITA

Jedným z vybraných negatívnych faktorov životného prostredia priamo súvisiacich s územím a jeho funkčným využitím je poznanie radónového rizika.

Väčšia časť územia spadá do stredného radónového rizika a časť do nízkeho radónového rizika.

V zmysle zákona NR SR č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov je smernou hodnotou na vykonanie opatrení proti prenikaniu radónu z podlažia stavby pri výstavbe stavieb s pobytovými priestormi objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu na úrovni základovej ryhy.

Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Prezentované výsledky radónového prieskumu v riešenom území nie je možné použiť ako podklad pre detailnú projekčnú činnosť a nenahradzujú podrobný radónový prieskum. Výsledky podávajú len základné informácie o radónovej situácii a slúžia ako podklad pre usmernenie ďalších činností.

Z hľadiska ďalšieho rozvoja vzhľadom k ohrozeniu územia radónom je potrebné uprednostňovať pri vymedzovaní nových rozvojových plôch tie oblasti na rozvoj urbanizácie, kde nie sú potrebné protiradónové opatrenia, resp. požadovať prispôbenie technických a technologických opatrení už v územnoplánovacích činnostiach.

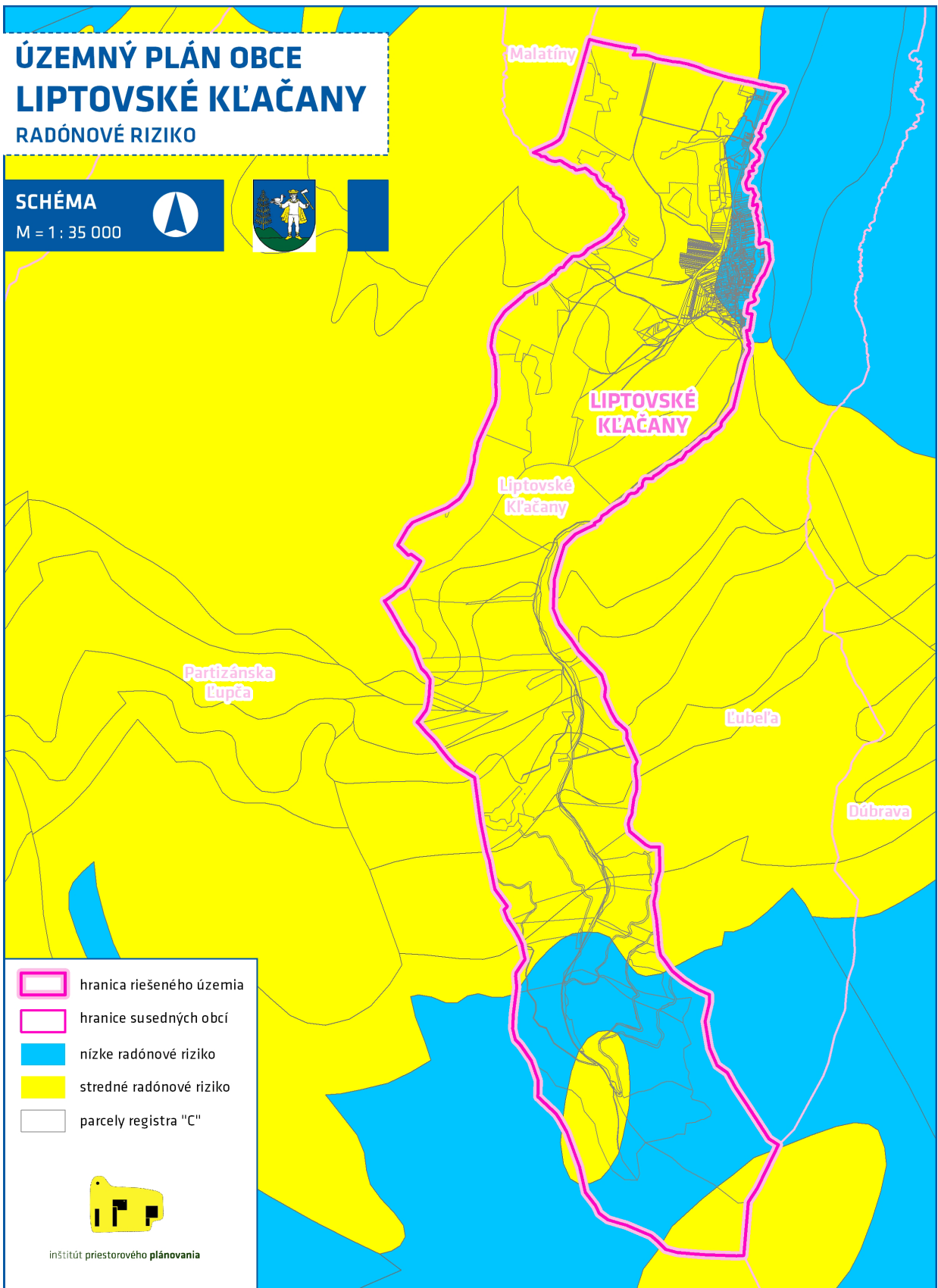

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LIPTOVSKÉ KLAČANY

RADÓNOVÉ RIZIKO

SCHÉMA

M = 1 : 35 000

B.14.3 HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNÉHO PLÁNU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Územný plán sa v etape návrh ⁷ riešenia posudzuje v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Podľa § 9 ods. 6 písm. a) Zákona č. 24/2006 Z. z., ako aj v kontexte rozsahu hodnotenia príslušného úradu životného prostredia, je tak prílohou návrhu územného plánu obce Správa o hodnotení strategického dokumentu SEA.

- Oznámenie o strategickom dokumente v zmysle § 5 a prílohy č. 2 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spracovala Ing. arch. Adriana Mlynčeková, PhD. osoba odborne spôsobilá pre obstarávanie tejto územnoplánovacej dokumentácie.
- Rozsah hodnotenia určil Okresný úrad Liptovský Mikuláš - odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva a posudzovania vplyvov na životné prostredie, listom č. OU-LM-OSZP-2024/001417-025 zo dňa 22.4.2024.
- Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je prílohou tohto návrhu územného plánu obce. Správu o hodnotení SEA vypracoval Inštitút priestorového plánovania v auguste 2024.

Následne prebehnú dve paralelné prerokovania. Podľa stavebného zákona účinného do 31.3.2024 bude prerokovaný návrh strategického dokumentu, ktorým je Návrh Územného plánu obce Liptovské Kláčany a podľa Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie bude prerokovaná Správa o hodnotení strategického dokumentu. Oba procesy budú vyhodnotené a všetky pripomienky vyhodnotené. Následne bude spracovaný odborný posudok k správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie a následne aj Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu.

Výsledok procesu posudzovania by mal byť formulovaný v Záverečnom stanovisku z posúdenia strategického dokumentu od Okresného úradu Liptovský Mikuláš. Záverečné stanovisko bude vydané na základe správy o hodnotení, odborného posudku a súboru stanovísk všetkých subjektov zúčastnených v procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, ako aj v zmysle prerokovania vlastného územného plánu. Zároveň možno očakávať, že záverečné stanovisko v prípade potreby odporučí do územného plánu zapracovať, prepracovať alebo upraviť aj konkrétne pozmeňujúce návrhy. Výstupy z posúdenia strategického dokumentu budú zapracované do Územného plánu, upravené v zmysle vyhodnotenia pripomienok a z posúdenia strategického dokumentu.

Územný plán obce Liptovské Kláčany tak vznikne ako kolektívna dohoda všetkých aktérov územného plánovania.

⁷ Ak sa pre územný plán spracováva aj etapa koncept, Správa o hodnotení strategického dokumentu SEA sa spracováva pre etapu Koncept. Nakoľko má obec Liptovské Kláčany 368 obyvateľov (SODB 2021), spracovanie konceptu územného plánu obce sa v zmysle § 21 ods. (2) Stavebného zákona účinného do 31.3.2024 neuplatnila.

B.15 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Na území obce sa nachádza ťažba nerastov, resp. Chránené ložiskové územie Liptovské Kláčany a zároveň Dobývací priestor Liptovské Kláčany. Podľa § 17 ods. 5 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „Banský zákon“). Územie ťažby je situované medzi lesným masívom a vlastným územím obce. Druh nerastu je Vápenec blokovo dobývateľný a lešiteľný. Dobývací priestor je určený Rozhodnutím Obvodného banského úradu Banská Bystrica č. 2972/465/Mo-Oz/1997. Pri určovaní dobývacieho priestoru sa vychádzalo z osvedčenia o výhradnom ložisku Liptovské Kláčany č.3.3/842-96 z 23.4.1997 vydaného Ministerstvom životného prostredia SR v Bratislave. Dobývací priestor je totožný s hranicami chráneného ložiskového územia Liptovské Kláčany. Chránené ložiskové územie bolo určené rozhodnutím Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 2910/631.2/Mo-Š/7997 z 2.3.1998.

Iné evidované prírodné zdroje, vymedzené podľa osobitných predpisov, sa o v obci nenachádzajú..

Odvetvie ťažby nerastných surovín sa musí riadiť najmä zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon), vyhláškou MŽP SR č. 51/2008 Z. z., ako aj zákonom č. 44/1988 o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Na území obce sú podľa registra zosuvov, vedený Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra, evidované aktívne, potenciálne a stabilizované svahové deformácie. Tieto územia sú považované ako plochy so zvýšenou ochranou podľa vyhlášky MŽP, §12 ods.4 písm. o).

Pri realizácii výstavby v ohrozených územiach zosuvmi je potrebné zabezpečiť technickými opatreniami náležité opatrenia, t.j. pri nižších stupňoch projektovej dokumentácie, resp. pri realizácii stavieb je potrebné prispôbiť zakladanie stavieb, ako aj prípadné spevnenia svahov.

Pred výstavbou objektov na evidovaných zosuvných územiach s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov (plochách vyžadujúcich zvýšenú ochranu) bude potrebné posúdiť vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

Pri umiestňovaní stavieb zohľadniť výskyt radónového rizika a zistené informácie konfrontovať s legislatívou verejného zdravia a obmedzenia ožiarenia ionizujúceho žiarenia, resp. údaje územnotechnického charakteru zohľadniť v nižších stupňoch projektovej dokumentácie stavieb.

B.16 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

- Do riešeného územia zasahuje Národný park Nízke Tatry NAPANT, ako aj jeho ochranné pásmo. Na jeho území platí 3. stupeň ochrany a na území ochranného pásma 2. stupeň ochrany.
 - Národný park Nízke Tatry NAPANT.
 - Ochranné pásmo NAPANT.
- V riešenom území obce Liptovské Kláčany sú evidované dve chránené územia spoločnej európskej siete chránených území NATURA 2000:
 - Územie európskeho významu SKÚEV0302 Ďumbierske Tatry.
 - Chránené vtáčie územie SKCHVÚ018 Nízke Tatry
- Do riešeného územia obce zasahuje aj prvok regionálneho územného systému ekologickej stability RÚSES okresu Liptovský Mikuláš.
 - Biocentrum nadregionálneho významu Ďumbierske Nízke Tatry Bc3n.
- V území obce sú orientačne vymedzené významné biotopy podľa Správy Národného parku Nízke Tatry:
 - Biotop európskeho významu Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porast
 - Biotopy národného významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky a Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky
- V území sa nachádzajú aj plochy potenciálnej svahovej deformácie a rajóny nestabilných a potenciálne nestabilných území podľa evidencie Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra.
- Na území obce sa nachádzajú lesy podľa evidencie Národného lesníckeho centra.
- Na území obce sa nachádzajú plochy, ktoré sú silne a mierne ohrozené vodnou eróziou.
- Na území obce sa plochy s infraštruktúrou hydromeliórií.
- Chránené pôdy podľa kódu BPEJ podľa prílohy č. 2 Nariadenia vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.
- Na potoku Kláčianka sú modelovo vymedzené záplavové územia storočnej vody q100, ktoré v zmysle § 20 Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami predstavujú inundačné územie. V inundačnom území je zakázané umiestňovať aktivity, ktoré sú uvedené v ods. (5).
- Hydromeliorácie.
- Záujmové územie Letiska Jasna.
- Osobitné územia podľa kapitoly 9.3. Závaznej časti Územného plánu obce Liptovské Kláčany.

B.17 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POL'NOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA NEPOL'NOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Zábery pôdy sa realizujú v dvoch úrovniach. Pri územnom plánovaní udeľuje okresný úrad v sídle kraja najprv súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery podľa §13 Zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vlastné odňatie poľnohospodárskej pôdy riešia podľa uvedeného zákona v druhej fáze už právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré žiadajú o trvalé odňatie alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy v zmysle § 17, a to podľa konkrétnej projektovej dokumentácie, resp. podľa podkladov uvedených v ods. (5). uvedeného zákona.

Predmetom súhlasu s budúcim možným využitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zámery podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je prirodzene iba poľnohospodárska pôda v jednotlivých lokalitách, ktoré sú predmetom riešenia návrhu Územného plánu.

Priestorové vymedzenie dotknutých lokalít záberov pôdy je premietnuté na výkrese č. 6. - Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej a lesnej pôde v mierke M = 1 : 5 000.

B.17.1 PREHLAD ZÁBEROV

Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy je spracované graficky, textovo a tabuľkovo.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú pre §13 Zákon č. 220/2004 Z. z. vyhodnotené podľa jednotlivých navrhovaných plôch novo pripravovaného Územného plánu obce Liptovské Kláčany. Poľnohospodárske pôdy každej zaberanej lokality sú členené podľa jednotlivých druhov pozemkov, umiestnenia v zastavanom území, ako aj podľa kódu BPEJ a tiež podľa produkčnej kategórie pôd, t.j. skupiny BPEJ.

K vyhodnoteniu záberov plôch poľnohospodárskej pôdy pre návrh Územného plánu obec boli použité nasledovné vstupné podklady:

- Hranica zastavaného územia podľa evidencie katastra nehnuteľností.
- Druh pozemku (DRP) podľa evidencie katastra nehnuteľností.
- Bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ) so 7-miestnym číselným kódom.
- Skupina BPEJ.
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a v znení zmien a doplnkov niektorých zákonov.
- Vyhláška ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z..
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

ZOZNAM NAJKVALITNEJŠEJ POL'NOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území sa uvádza podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ). Obec Liptovské Kláčany tvorí jedno katastrálne územia, t. j. k. ú. č. 832553 - Liptovské Kláčany. Podľa Prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z. patria do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území Liptovské Kláčany, podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) pôdy uvedené nasledovne.

- BPEJ 0914062
- BPEJ 0969212

- BPEJ 0969242
- BPEJ 0969502
- BPEJ 1006002
- BPEJ 1063242
- BPEJ 1065212
- BPEJ 1065242
- BPEJ 1069402

Vymedzenie hraníc BPEJ je zároveň na výkrese č. 6. - Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej a lesnej pôde v mierke M = 1 : 5 000.

VYMEDZENIE A OZNAČENIE ZÁBEROV PÔDY

Vstupnými údajmi pre vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely je celkovo 20 územne segregovaných plôch.

Každá plocha je identifikovateľná unikátnym kódovým označením, ktoré je vykreslené graficky taktiež vo výkrese č. 6, ako aj tabuľkovo charakterizovaná v nasledujúcej kapitole.

B.17.2 ROZSAH ZÁBEROV

Celkový rozsah záberov pôdy predstavuje 15,1509 hektára.

- Rozsah záberov podľa najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy.
- Rozsah záberov poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa umiestnenia v zastavanom území, resp. mimo zastavaného územia.
- Rozsah záberov podľa druhu pozemku v zmysle evidencie katastra nehnuteľností.

ROZSAH ZÁBEROV PODĽA DRUHU POZEMKU

Poľnohospodársky pôdny fond tvoria pozemky a parcely, ktoré sú podľa katastra nehnuteľností evidované ako orná pôda, chmeľnica, vinica, záhrada, ovocný sad, trvalo a trávnatý porast. Celkový záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu predstavuje 14,8107 hektárov.

Nepoľnohospodársky pôdny fond tvoria pozemky a parcely, ktoré sú podľa katastra nehnuteľností evidované ako lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie a ostatná plocha. Celkový záber nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu predstavuje 0,3402 hektára.

Celkový záber poľnohospodárskeho, ako aj nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu z podľa druhu pozemku podľa katastra nehnuteľností reflektuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka: Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely podľa druhu pozemkov

Druh pozemku (DRP) podľa evidencie katastra nehnuteľností	Kód DRP	Výmera [ha]
Orná pôda	2	4,8039
Chmeľnica	3	0
Vinica	4	0
Záhrada	5	0,1622
Ovocný sad	6	0
Trvalý trávnatý porast	7	9,8446
POĽNOHOSPODÁRSKY PÔDNY FOND SPOLU		14,8107
Lesný pozemok	10	0
Vodná plocha	11	0
Zastavaná plocha a nádvorie	13	0,0417
Ostatná plocha	14	0,2985
NEPOĽNOHOSPODÁRSKY PÔDNY FOND SPOLU		0,3402

ROZSAH ZÁBEROV PODĽA NAJKVALITNEJŠEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Záber najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy, evidovanej podľa prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z., predstavuje výmeru 9,2640 hektára.

Z celkového rozsahu záberov poľnohospodárskeho pôdneho fondu o výmere 14,8107 ha tvorí záber najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy 9,2640, čo predstavuje podiel 62,55 %.

ROZSAH ZÁBEROV POĽNOHOSPODÁRSKÝCH PÔD PODĽA SKUPINY BPEJ A KÓDU BPEJ

Podľa § 5 ods. (3) písmeno a) Vyhlášky č. 508, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde navrhovaných v rámci návrhov územnoplánovacej dokumentácie a k návrhom, ktoré menia alebo dopĺňajú schválenú územnoplánovacia dokumentáciu, vypracovávajú podľa tabuľky v prílohe č. 4. Podľa tejto tabuľky sa zábery sumarizujú za skupinu BPEJ.

Návrh Územného plánu obce Liptovské Kláčany je spracovaný nad rámec týchto ustanovení vyhlášky, nakoľko je spracovaný nie len na skupinu BPEJ, ale osobitne aj pre každú BPEJ podľa jej kódového označenia.

Zábery pôdy sú situované na pôdach skupiny BPEJ 6, 7, 9 a na 8 jedinečných kódoch BPEJ.

Rozsah záberov poľnohospodárskeho pôdneho fondu o výmere 14,8107 hektára, podľa skupiny BPEJ a kódu BPEJ, reflektuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka: Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely podľa skupiny BPEJ a kódu BPEJ

Skupina BPEJ	Kód BPEJ	Výmera [ha]
6	1006002	0,5824
6	1065212	0,1113
7	0914062	4,5489
7	1063242	1,0564
7	1069242	2,7956
7	1069402	2,9650
9	1090462	0,8953
9	1094022	0,8080
I	I	0,9203
L	L	0,1275

ROZSAH ZÁBEROV POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FOND PODĽA UMIESTNENIA V ZASTAVANOM ÚZEMÍ

Z celkového rozsahu záberov poľnohospodárskeho pôdneho fondu o výmere 14,8107 ha, sa zastavanom území nachádza 4,9058 hektára pôd a zvyšných 9,9049 hektára je situovaných mimo zastavaného územia.

Tabuľka: Predpokladaný rozsah perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely

Predpokladaný rozsah záberov	Výmera [ha]
Celková výmera lokalít navrhovaných záberov:	15,1509
• v zastavanom území	4,9717
• mimo zastavaného územia	10,1792
Zo záberu poľnohospodárskej pôdy je:	14,8107
• v zastavanom území	4,9058
• mimo zastavaného územia	9,9049
Zo záberu nepoľnohospodárskej pôdy je:	0,3402
• v zastavanom území	0,0659
• mimo zastavaného územia	0,2743

B.17.3 ZDÔVODNENIE ROZSAHU ZÁBERU A ZDÔVODNENIE NEVYHNUTNOSTI A OPODSTATNENOSTI TAKÉHOTO ZÁBERU

ZDÔVODNENIE ZÁBERU

Uvedomujúc si kvalitu potrebu poľnohospodárskej pôdy v riešenom území obce Liptovské Kláčany boli pre rozvojové aktivity vymedzené len tie plochy, ktoré sa z hľadiska územného rozvoja javia ako opodstatnené. Lokality pre zábery pôdy sú vykreslené vo výkrese č. 6. Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej a lesnej pôde v mierke M = 1 : 5 000.

Návrh nového územného plánu vyčíslil potrebu nových záberov podľa §13 Zákona č. 220/2004 Z. z. Rozsah uvedených záberov možno zdôvodniť nasledovne:

- Obec ako orgán územného plánovania formulovala a do územného plánu zapracovala svoje predstavy o racionálnom usmerňovaní rozvoja svojho územia v snahe vytvoriť záväzný a transparentný dokument.
- Majitelia pozemkov a parciel uplatnili svoju investičnú ideu písomným stanoviskom v rámci prípravných prác podľa § 19b Stavebného zákona v znení účinnom do 31.3.2024.
- Obec vlastní pozemky, pre ktoré pripravuje územnotechnické podmienky za účelom efektívneho predaja potenciálnemu investorovi s cieľom vytvoriť nové pracovné miesta.
- Na dotknutom území existuje niekoľko spracovaných urbanistických štúdií podľa § 4 Stavebného zákona.
- Nadradená dopravná a technická infraštruktúra je v súlade s územným plánom regiónu Žilinského kraja, s ktorým musí byť územným plán obce v zmysle stavebného zákona v súlade.
- Urbanistická koncepcia vychádza z princípov udržateľného rozvoja. Z pohľadu celosídlných súvislostí je použitá funkčná aj priestorová optimalizácia, do podoby ktorej bude usmerňovaný rozvoj prostredníctvom zásad a regulatívov záväznej časti územného plánu. Pre každý regulačný blok je osobitne stanovené aj maximálna miera zastavanej plochy, maximálna podlažnosť, ako aj minimálna výmera zelene.

ZDÔVODNENIE ZÁBEROV NAJKVALITNEJŠEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

- Územný plán obce Liptovské Kláčany je spracovaný v zmysle § 21 ods. (1) Stavebného zákona v znení do 31.3.2024, ako aj podľa riadne schváleného Zadania Územného plánu obce Liptovské Kláčany, spracovaný invariantne.
 - Nakoľko má obec Liptovské Kláčany 378 obyvateľ'ov (SODB 2021), spracovanie konceptu územného plánu obce sa v zmysle § 21 ods. (2) neuplatňuje. Návrh územného plánu je spracovaný v zmysle § 22 invariantne na základe prerokovaného, upraveného a riadne schváleného zadania územného plánu.
- Urbanistická koncepcia je spracovaná graficky, textovo a tabuľkovo.

Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely je spracované v zmysle zákonom stanovených náležitostí. V súlade s ustanovením § 18 a § 21 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31.3.2023 sa uskutoční prerokovanie Návrhu Územného plánu obce Liptovské Kláčany, vrátane verejného prerokovania so všeobecne zrozumiteľným výkladom spracovateľa. O konaní prerokovania bude upovedomený aj Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov.

Návrh ÚPN obce bude zároveň predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie ako strategický dokument podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle § 11 ods. 3 tohto zákona sa uskutoční aj verejné prerokovanie spracovanej Správy o hodnotení strategického dokumentu s výkladom

spracovateľa. Správa o hodnotení vyhodnotila aj umiestnenie navrhovaných lokalít územného plánu na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde.

Následne bude v zmysle §13, ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov spracovaný Odborný posudok k strategickému dokumentu.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie by malo byť ukončené vydaním záverečného stanoviska Okresného úradu životného prostredia Liptovský Mikuláš - odbor starostlivosti o životné prostredie.

Podľa výsledkov prerokovania Návrh Územného plánu obce a Správy o hodnotení spracuje obec, ako orgán územného plánovania, ktorý obstaráva územnoplánovacia dokumentáciu, podľa §21 ods. 7 Stavebného zákona v znení účinnom do 31.3.2024 a v súčinnosti s §14 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. v znení účinnom do 31.3.2024 - súborné stanovisko k vypracovaniu územného plánu obce Liptovské Kláčany (ďalej len Súborné stanovisko). Návrh bude upravený ako výsledné riešenie v zmysle záverov a odporúčaní oboch prerokovaní. Týmto spôsobom by mala byť dosiahnutá racionálna a udržateľná dohoda o budúcom využití územia obce.

B.17.4 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Prehľad vyhodnotenia perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely územného plánu obce Liptovské Kláčany je uvedený v nasledujúcej tabuľke. Priestorové vymedzenie jednotlivých lokalít je premietnuté v grafickej časti dokumentácie - Výkres č. 6. - Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej a lesnej pôde v mierke M = 1 : 5 000.

Tabuľka: Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely

Lokalita	Funkčné využitie	Výmera lokality	Záber plôch z toho		Záber poľnohospodárskej pôdy						Vybud. hydromel. zar.	Záber NPP (ha)	Chránená pôda (ha)
		spolu (ha)	mimo z.ú. (ha)	v z.ú. (ha)	spolu (ha)	DRP (ha)	SK. BPEJ	BPEJ	mimo z.ú. (ha)	v z.ú. (ha)	(závlaha, odvodnenie) (ha)		
105	bývanie	0,3797	0,3797		0,3797	7	7	0914062	0,3258	0,0000	0,0000	0,3797	0,3258
						7	I	I	0,0539	0,0000			
109	bývanie	0,6771		0,6771	0,6771	7	6	1065212	0,0000	0,1110	0,0000	0,6771	0,1110
						7	7	0914062	0,0000	0,5661			0,5661
111	technické vybavenie	0,4414	0,4414		0,4414	7	6	1065212	0,0003	0,0000	0,0000	0,4414	0,0003
						7	7	0914062	0,4411	0,0000			0,4411
112	technické vybavenie	0,0724	0,0724		0,0724	7	7	0914062	0,0724	0,0000	0,0000	0,0724	0,0724
115	bývanie	0,3930	0,3930		0,3930	7	7	0914062	0,3930	0,0000	0,0000	0,393	0,3930
117	bývanie	0,1306	0,1306		0,1306	7	7	0914062	0,1306	0,0000	0,0000	0,1306	0,1306
124	bývanie	0,9260	0,9260		0,6878	2	7	0914062	0,1474	0,0000	0,0000	0,926	0,1474
						7	7	0914062	0,5404	0,0000			0,5404
125	bývanie	1,1895		1,1895	1,1895	2	7	0914062	0,0000	0,1627	0,0000	1,1895	0,1627
						7	7	0914062	0,0000	1,0268			1,0268
132	bývanie	1,9834	1,9834		1,9834	7	7	1069242	1,5538	0,0000	0,0000	1,9834	
						7	7	0914062	0,4296	0,0000			0,4296
134	vybavenosť	0,3130		0,3130	0,3130	7	7	0914062	0,0000	0,3130	0,0000	0,313	0,3130
136	rekreačná vegetácia	0,4890	0,4890		0,4890	7	7	1069242	0,4889	0,0000	0,0000	0,489	
						7	I	I	0,0001	0,0000			
138	vybavenosť	1,2454	1,2454		1,2454	2	7	1069242	0,4596	0,0000	0,0000	1,2454	
						2	I	I	0,0467	0,0000			
						7	7	1069242	0,2933	0,0000			
						7	I	I	0,4458	0,0000			
143	rekreačná vegetácia	0,2744	0,0274	0,2470	0,2744	7	7	1069402	0,0030	0,0847	0,0000	0,2744	0,0877
						7	I	I	0,0244	0,1623			

Lokalita	Funkčné využitie	Výmera lokality	Záber plôch z toho		Záber poľnohospodárskej pôdy						Vybud. hydromel.zar.	Záber NPP (ha)	Chránená pôda (ha)
		spolu (ha)	mimo z.ú. (ha)	v z.ú. (ha)	spolu (ha)	DRP (ha)	SK. BPEJ	BPEJ	mimo z.ú. (ha)	v z.ú. (ha)	(závlaha, odvodnenie) (ha)		
148	bývanie	0,8854	0,8854		0,8854	2	6	1006002	0,0183	0,0000	0,0000	0,8854	0,0183
						2	7	1069402	0,6100	0,0000			0,6100
						7	6	1006002	0,0236	0,0000			0,0236
						7	7	1069402	0,2335	0,0000			0,2335
152	bývanie	0,6722		0,6722	0,6722	2	6	1006002	0,0000	0,5300	0,0000	0,6722	0,5300
						2	1	1	0,0000	0,1294			
						5	6	1006002	0,0000	0,0017			0,0017
						5	1	1	0,0000	0,0023			
						7	6	1006002	0,0000	0,0088			0,0088
160	bývanie	0,2838		0,2838	0,2570	5	7	1069402	0,0000	0,1108	0,0000	0,2838	0,1108
						5	1	1	0,0000	0,0033			
						7	7	1069402	0,0000	0,1429			0,1429
161	bývanie	1,6018	1,6018		1,5657	2	7	1069402	0,9253	0,0000	0,0000	1,6018	0,9253
						2	9	1094022	0,3195	0,0000			
						7	7	1069402	0,2741	0,0000			0,2741
						7	9	1094022	0,0468	0,0000			
167	bývanie	0,9830		0,9830	0,9439	2	7	1069402	0,0000	0,0170	0,0000	0,983	0,0170
						2	9	1094022	0,0000	0,2395			
						2	1	1	0,0000	0,0292			
						5	7	1069402	0,0000	0,0128			0,0128
						5	9	1094022	0,0000	0,0115			
						5	1	1	0,0000	0,0198			
						7	7	1069402	0,0000	0,5509			0,5509
						7	9	1094022	0,0000	0,0601			
						7	1	1	0,0000	0,0031			

Lokalita	Funkčné využitie	Výmera lokality	Záber plôch z toho		Záber poľnohospodárskej pôdy						Vybud. hydromel.zar.	Záber NPP (ha)	Chránená pôda (ha)
		spolu (ha)	mimo z.ú. (ha)	v z.ú. (ha)	spolu (ha)	DRP (ha)	SK. BPEJ	BPEJ	mimo z.ú. (ha)	v z.ú. (ha)	(závlaha, odvodnenie) (ha)		
185	vybavenosť	1,5821	0,9760	0,6061	1,5821	2	7	1063242	0,5754	0,3776	0,0000	1,5821	0,9530
						2	9	1090462	0,1313	0,0000			
						2	9	1094022	0,0000	0,0850			
						7	7	1063242	0,0055	0,0979			0,1034
						7	9	1090462	0,2638	0,0000			
						7	9	1094022	0,0000	0,0456			
200	vybavenosť	0,6277	0,6277		0,6277	7	9	1090462	0,5002	0,0000	0,0000	0,6277	
						7	L	L	0,1275	0,0000	0,0000	0,3797	
SPOLU		15,1509	10,1792	4,9717	14,8107	-	-	-	9,9049	4,9058	0	15,5306	9,2640

B.18 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Navrhované riešenie územného plánu obce sleduje koncipovanie ďalšieho urbanistického rozvoja v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v riadne prerokovanom a schválenom zadaní.

Riešenie územného plánu vychádza zo základného cieľa, zachovať charakter obce ako príjemného vidieckeho sídla Liptovskej kotliny, so svojou špecifickou atmosférou podhorskej krajiny, dotvorenej lúkami a pasienkami, kde je radosť bývať alebo sa rekreovať.

Základným východiskom pre spracovanie územného plánu je priemet lokálnych rozvojových zámerov na území obce, pri súčasnom rešpektovaní charakteristických krajinných i sídelných hodnôt prostredia. Riešenie je zamerané na stanovenie extenzívneho rozsahu nových rozvojových území ako určitého stimulu pre ďalší rozvoj obce, avšak pri súčasnom zohľadnení architektonického rázu obce. Návrh územného plánu zohľadňuje nielen primeranú potrebu skvalitňovania obytného prostredia, ale aj zvýšený dôraz na celkovú ekológiu, pri zohľadnení kritérií trvalo udržateľného rozvoja.

Cieľom je vytvorenie kvalitného sídelného prostredia pre obyvateľov i návštevníkov obce, vytvorenie územnotechnických možností pre umiestňovanie lokálnych aktivít zabezpečujúcich pracovné príležitosti, podpora rozvoja cestovného ruchu ako významnej zložky ekonomiky obce, podpora chovu hospodárskych zvierat a tým všetkým zachovanie typického krajinného obrazu územia. V neposlednom rade je pozornosť orientovaná na riešenie dopravnej obsluhy územia. Vytvorené sú podmienky pre rozvoj statickej dopravy, no najmä sú navrhnuté viaceré pešie i cyklistické trasy. Podporená je i verejná doprava. Urbanistická koncepcia zohľadňuje aj nároky na technickú vybavenosť, zodpovedajúcu potrebám obyvateľov i ekonomických aktivít na území obce. Diverzifikuje zdroje energie, podporuje recykláciu odpadu, no taktiež vytvára možnosti pre dobudovanie jej základných druhov a foriem, najmä vodovodu a kanalizácie.

Návrh Územného plánu obce je v zmysle zadania spracovaný invariantne. Stanovuje územno-technické podmienky, resp. vytvára akúsi územnú rezervu alebo celkový potenciál pre prírastok 130 nových rodinných domov a zhruba 20 nových bytov v bytových domoch, čo môže generovať prírastok cca 500 nových obyvateľov. Samozrejme ide len o územný potenciál urbanistickej ekonomie.

Urbanistická koncepcia stanovuje zastavovacie podmienky aj pre občiansku vybavenosť v rozsahu celkovej reálne zastavateľnej plochy 56 998 m², čo pri požadovanej výške budov dvoch až troch nadzemných podlažiach generuje 142 497 m² podlažnej plochy.

Celkovo sú zastavovacie podmienky stanovené pomerne extenzívne. Výška zástavby nepresahuje tri nadzemné podlažia, intenzita využívania územia je stanovená v zmysle dnešnej rastlej až rozvolnenej formy zástavby a nie je priestor je lokalizáciu nových dominant. Obec prostredníctvom územného plánu vyjadruje snahu rozvíjať sa, no citlivo a úmerne miestnym pomerom.

Riešenie Územného plánu obce Liptovské Kláčany vychádza z prerokovaného a riadne schváleného zadania. Spracované je však nie len v súlade so zadaním, ale vychádza aj z princípov udržateľného rozvoja. Vlastná realizácia jednotlivých aktivít však musí byť postupne konkretizovaná a spodrobňovaná v ďalších územnoplánovacích postupoch umiestňovania stavieb a v architektonických dokumentáciách. Pri všetkých činnostiach sa musí zabezpečiť vyhodnotenie vplyvov na životné prostredie, ako aj osobitne posúdiť možný dopad konkrétnych investičných aktivít v lokálnych podmienkach tej ktorej časti obce.

Navrhované priestorové a územnoplánovacie riešenia je možné hodnotiť z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno – technických dôsledkov.

ENVIRONMENTÁLNE DÔSLEDKY

- Považuje ochranu prírody a tvorbu krajiny ako základný determinant udržateľného rozvoja. Vymedzuje nie len územia so zvýšeným stupňom územnej ochrany prírody, či prvky R-ÚSES, ale taktiež vymedzuje aj lokálne biotopy, zoologicky významné oblasti, chráni nezastavateľnosť migračných trás pre zver a v neposlednom rade metodikou M-ÚSES stanovuje i interakčné prvky zelene.
- Vymedzuje hodnotné krajinné štruktúry ako hmotnú nehnuteľnú štruktúru časti kultúrneho dedičstva so zreteľným uplatnením sa v priestore.
- Rešpektuje protipovodňovú ochranu ako jeden rozhodujúcich faktorov rozvoja.

- Stanovuje zastavovacie podmienky v kontexte potreby zachovania hodnotnej sídelnej zelene.
- Návrhom rozvoja sídelnej i krajinnej zelene podporuje zníženie negatívnych dopadov klimatických zmien.
- Vymedzuje hodnotné plochy sídelnej zelene a zelene historických cintorínov ako nezastaviteľné územia v ťažiskových polohách krajinného organizmu.
- Vytvára územné možnosti pre vybudovanie verejnej kanalizácie a novej ČOV.
- Vytvára územné možnosti pre vybudovanie zberného dvora a novej obecnej kompostárne.
- Navrhuje opätovné využívanie poškodených alebo morálne zastaraných urbanizovaných území pred novým záberom poľnohospodárskej pôdy.
- Navrhuje zlepšenie prostredia obce pre denný pobyt obyvateľov. Najmä návrhom peších ciest v zastavanom území, ale tiež návrhom nových cyklotrás.

EKONOMICKÉ DÔSLEDKY

- Návrh rozvoja obytných území, nových zariadení občianskej vybavenosti a možnosti rozvoja rôznych hospodárskych aktivít zvýši atraktivitu obce.
- Navrhovaná koncepcia rozvoja obce vytvára predpoklady nielen pre usmerňovanie jej rozvoja, ale i pre prilákanie nových investorov vzhľadom na územnú ponuku investičných príležitostí.
- Navrhované rozvojové plochy poskytujú priestor pre vznik nových ekonomických aktivít zameraných na rozvoj hospodárstva, ako aj cestovného ruchu a rekreácie.
- Vytvára vhodné podmienky pre kompletizáciu základnej občianskej vybavenosti.
- Umocňuje pôsobenie a vytvára podmienky pre dotváranie prirodzených centier obce.
- Usiluje sa previazať územnotechnické opatrenia s nástrojmi komunálnej politiky. Zdôrazňuje tak pozíciu obce ako rozhodujúceho partnera, ktorý môže stimulačnými opatreniami usmerňovať rozvoj do požadovaných lokalít alebo podporovať opätovné využívanie niektorých nevyužívaných urbanizovaných území.

SOCIÁLNE DÔSLEDKY

- Rozvoj bývania je navrhovaný predovšetkým vo využití existujúcich voľných a vhodných plôch v zastavanom území mesta, ako aj vo forme novej výstavby na nových rozvojových plochách priliehajúcich k súčasnému zastavanému územiu.
- Územný plán vo svojom riešení poskytuje priestor pre prílev nového obyvateľstva, čím prinesie možnosť ovplyvňovania sa rôznych skupín obyvateľstva, čo zabezpečí sociálnu a kultúrnu výmenu.
- Vzhľadom k postupnému starnutiu obyvateľstva územný plán už dnes vymedzuje plochy pre vybavenosť komunitného, sociálneho a zdravotníckeho vybavenia.
- Územný plán pri tvorbe nových obytných plôch zdôrazňuje požiadavku tvorby verejných priestorov vhodnej mierky, dobre organizovaných, esteticky kvalitných, bezpečných, aby obyvatelia obce mali dostatok príležitostí rozvíjať sociálnu komunikáciu/komunitný život, čo prispeje i k rastu lokál patriotizmu.
- Pre uvažovaný nárast počtu obyvateľov je zároveň navrhnutý aj príslušný rozsah sociálnej, technickej a dopravnej infraštruktúry, pre ktorých vybudovanie navrhuje územný plán i vhodné plochy.

ÚZEMNO-TECHNICKÉ DÔSLEDKY

- Navrhovaná urbanistická koncepcia vytvára predpoklad pre rozvoj jasných urbanistických celkov a častí koncentrovaných do hlavných rozvojových území, vychádzajúcich z existujúcich priestorových daností a možností rozvoja obce.

- Považuje ochranu a prezentáciu kultúrno – historických hodnôt ako významný determinant rozvoja obce.
- Dopravno – urbanistické riešenie vytvára základnú dopravnú kostru obce v zmysle hierarchického a lineárne usporiadaného systému zabezpečujúceho distribúciu dopravy po cestách I. a III. triedy, ktorý dopĺňa a posilňuje o prirodzene (historicky) sa formujúce mikrokruhy miestnych ciest.
- Na lokalizáciu nových hospodárskych aktivít sú navrhnuté rozvojové plochy predovšetkým v nadväznosti na už existujúce výrobné areály, aby sa vytvorili jasne formulované, navzájom sa nerušiace, obytné a hospodárske priestorové celky.
- Zlepšuje obsluhu územia verejnou technickou infraštruktúrou v dôsledku zabezpečenia územia obce verejnou kanalizáciou, sieťami elektrickej energie a zavedením plynu, ako aj telekomunikačnými prvkami.
- Rozvoj územia optimalizuje na základe poznania vlastníckych vzťahov pozemkov a parciel.

C. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Návrh záväznej časti Územného plánu obce Liptovské Kláčany je priložený v samostatnom dokumente s označením: Územný plán obce Liptovské Kláčany – Záväzná časť – Návrh. Spracovaný je v nasledovnom členení:

1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky
2. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie, intenzitu ich využitia a určenie regulácie využitia jednotlivých plôch
3. Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
5. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
6. Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene
7. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie
8. Vymedzenie zastavaného územia obce
9. Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov
10. Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a scel'ovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
11. Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny
12. Zoznam verejnoprospešných stavieb
13. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb
14. Príloha č. 1 - Väzby vyplývajúce zo záväznej časti riešenia územného plánu regiónu Žilinského kraja
15. Príloha č. 2 - Verejnoprospešné stavby územného plánu regiónu Žilinského kraja